

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TERÖR VE MEDYA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA PKK TERÖR
ÖRGÜTÜNÜN MEDYA KULLANIMI VE YABANCI KAMUOYU
SAĞLAMA ÇABALARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kemal YÜKSEL

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı
Uluslararası İlişkiler ve Terörizm Araştırmaları Programı

NİSAN, 2023

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**TERÖR VE MEDYA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA PKK TERÖR
ÖRGÜTÜNÜN MEDYA KULLANIMI VE YABANCI KAMUOYU
SAĞLAMA ÇABALARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kemal YÜKSEL
(Y2012.305007)

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı
Uluslararası İlişkiler ve Terörizm Araştırmaları Programı

Tez Danışmanı : Dr.Öğr.Üyesi Özgür TÖR

NİSAN, 2023

ONAY FORMU

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Terör ve Medya İlişkisi Bağlamında Partiya Karkeran Kürdistan (PKK) Terör Örgütünün Medya Kullanımı ve Yabancı Kamuoyu Sağlama Çabaları” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça 'da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (11/02/2023)

Kemal YÜKSEL

ÖNSÖZ

Terör ve Medya Bağlamında PKK Terör Örgütünün Medya Kullanımı ve Yabancı Kamuoyu Sağlama Çabaları konusu ile terör ve medya kavramları incelenerek terör örgütlerinin medya kullanımına neden ihtiyaçları olduğu ortaya konulmaya çalışılacaktır. Gelişen teknoloji ile beraber hayatımıza giren internet sayesinde medyanın nasıl yeni medyaya evrildiği, bu durumun kitleler üzerinde nasıl bir etki yarattığı ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 1978 yılından itibaren mücadele ettiği PKK terör örgütünün kuruluşundan günümüze kadar olan süre içerisinde nasıl bir yol izlediği ve medyayı ne maksatla kullanmaya çalıştıkları değerlendirilecektir. Bunların yanında ise terör örgütünün amaçlarına ulaşmak için Avrupa ülkelerinde, uluslararası kamuoyunda kendisine destek bulmak için neler yaptıkları gözler önüne serilecektir. Sonuç olarak ise devletin bu durumlar karşısında nasıl bir önlem alması gerektiği konusunda değerlendirmelere yer verilecektir. Bu çalışma boyunca benden desteğini esirgemeyerek beni teşvik eden eşime, bilimsel olarak destekleyen Tez Danışmanım Dr.Özgür TÖR'e minnet duyduğumu beyan etmek isterim.

Nisan, 2023

Kemal YÜKSEL

TERÖR VE MEDYA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN MEDYA KULLANIMI VE YABANCI KAMUOYU SAĞLAMA ÇABALARI

ÖZET

Terör unsurlarının ve teröristlerin amaçlarına ulaşmak için hedef aldıkları unsurlar değişiklik gösterse de kesin sonuca ulaşmak için izledikleri yol; insanları uyguladıkları şiddet vasıtasıyla korkutmak ve sindirmek suretiyle yıldırmaktır. Terör örgütleri bu yöntemi hayata geçirebilmek ve insanlar üzerinde doğrudan ve dolaylı olarak baskı oluşturabilmek için medya ve medyanın bileşenlerine ihtiyaç duyar. Bu çalışmada terör ve medya ilişkisi bağlamında Türkiye Cumhuriyeti Devletinin 40 yılı aşkın bir süredir mücadele ettiği PKK terör örgütünün medya kullanımı ve yabancı kamuoyu desteği çabaları ele alınacaktır.

Çalışmanın ilk bölümünde konuya kısa bir giriş yapılmış, ikinci bölümde terör ve medya tanımlamaları, terör ve terörizmin özelliklerine, terörün amaç, neden ve çeşitlerine, medya ve yeni medya kavramlarına ve gelişen teknoloji ile beraber medyanın evrilerek yeni medya halini almasından, yeni medyanın bireylere sağladığı avantajlardan ve terör örgütlerinin neden medyayı kullanmaya çalıştıklarından bahsedilecektir. Üçüncü bölümde PKK terör örgütünün kurulmasından günümüze kadar olan zaman diliminde izlediği yol ve terör örgütünün medya kullanımındaki stratejisi ve terör örgütünün medya unsurları olarak basılı, görsel, işitsel medya ve yeni medya (sosyal medya) bileşenlerini nasıl kullandığını ve bu kanallar vasıtasıyla yaptığı eylemleri, söylemlerini ve amaçlarını nasıl meşru bir düzene oturtmaya çalıştığı, dördüncü bölümde ise Avrupa'da Kürt kökenli vatandaşların yoğun olarak yaşadığı ülkelerde kendisine destek sağlamak maksadıyla o ülkelerin kanunlarından da istifade ederek nasıl sivil toplum kuruluşları kurduğu ve bu kuruluşlar vasıtasıyla kendisine destek sağlamaya çalıştığı ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Son bölümde ise PKK terör örgütünün Avrupa ülkelerinde kurduğu STK'lar, medya ve yeni medya vasıtalarıyla o ülkelerde oluşturmaya çalıştığı

kamuoyu desteğinin ne gibi önlemler alınarak önüne geçilebileceği ve bu durum karşısında neler yapılabileceği hususunda alınabilecek önlemler değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler : Medya, PKK, Terör, Terörizm, Yeni Medya

IN THE CONTEXT OF THE RELATIONSHIP BETWEEN TERRORISM AND THE MEDIA, THE PKK TERRORIST ORGANIZATION'S USE OF THE MEDIA AND IT'S EFFORTS TO PROVIDE FOREIGN PUBLIC OPINION

ABSTRACT

Although the elements that terrorist elements and terrorists target to achieve their goals vary, the way they follow to achieve a definite result is to intimidate people by intimidating and intimidating them through the violence they use. Terrorist organizations need the media and components of the media in order to be able to implement this method and exert pressure on people directly and indirectly.

In the first part of the study, a short introduction was made to the topic, in the second part, definitions of terrorism and media, characteristics of terrorism and terrorism, goals, causes and types of terrorism, concepts of media and new media, and the evolution of media into new media with developing technology, the advantages that new media provide to individuals and why terrorist organizations try to use media will be discussed. In the third part, the path followed by the PKK terrorist organization in the period from the establishment to the present, and the strategy of the terrorist organization in the use of media, and how the terrorist organization uses print, visual, audio media and new media (social media) components as media elements, and how it tries to establish a legitimate order for its actions, rhetoric and goals through these channels, in the fourth chapter, it will be tried to show how he established non-governmental organizations by taking advantage of the laws of those countries in order to provide support to him in countries where citizens of Kurdish origin live extensively in Europe and tried to provide support to him through these organizations.

In the last section, the measures that can be taken to prevent the public support that the PKK terrorist organization is trying to create in those countries

through the NGOs, media and new media established in European countries by taking what measures can be taken and what can be done in the face of this situation will be evaluated.

Keywords: Media, PKK, Terror, Terörizm, New Media

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xvii
I. GİRİŞ	1
A. Araştırmanın Konusu.....	3
B. Araştırmanın Amacı.....	4
C. Araştırmanın Önemi	4
D. Araştırmanın Hipotezi	5
E. Kuramsal Çerçeve.....	5
II. TERÖR VE MEDYA TANIMLARINA GENEL BAKIŞ, TERÖR VE MEDYA BAĞLANTISI	9
A. Terör, Terörizm ve Özellikleri.....	9
B. Terörün Amacı, Nedenleri ve Çeşitleri.....	13
1. Amacı.....	13
2. Nedenleri.....	15
3. Çeşitleri	18
a. Ulusal Terörizm.....	21
b. Uluslararası Terörizm	21

c. Uluslar Ötesi Terörizm	22
d. Devlet Terörizmi.....	23
e. Devlet Destekli Terörizm	23
f. Etnik Terörizm.....	24
g. Siber Terörizm	24
C. Medya ve Yeni Medya.....	26
D. Yeni Medyanın Bileşenleri	30
1. Bloglar.....	32
2. RSS.....	32
3. Wiki.....	32
4. Podcasting	33
5. Mikro Bloglar.....	33
a. Anlık Durum Paylaşımı – Twitter	33
b. Anlık Fotoğraf Paylaşımı – Instagram.....	33
c. Lokasyon Paylaşımı – Foursquare.....	34
6. Sosyal Paylaşım Ağları	34
a. Facebook.....	34
b. My Space	35
c. LinkedIn.....	35
7. Video ve Görsel Paylaşım Ağları.....	35
a. Daily Motion/Youtube.....	35
b. Pinterest	35
E. Yeni Medya ve Kitlelerin Etkileşimi	36
F. Terör ve Medya Bağlantısı	37
G. Terör Unsurlarının Medyayı Kullanma Amaçları	40
1. Propaganda Maksadıyla Medyanın Kullanılması	43

2. Dikkat Çekmek Maksadıyla Medyanın Kullanılması.....	44
3. Destek Sağlamak Maksadıyla Medyanın Kullanılması	45
4. Bilgi Toplamak Maksadıyla Medyanın Kullanılması.....	46
III. PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN YAPISI VE MEDYA KULLANIMI	47
A. Partiya Karkeran Kurdistan (PKK) Terör Örgütünün Kuruluşu.....	47
B. PKK Terör Örgütünün Medya Kullanımı.....	62
1. Görsel ve İşitsel Medya	66
2. Basılı Medya	68
3. Yeni Medya (Sosyal Medya)	72
a. Facebook.....	74
b. Instagram	75
c. Youtube	76
d. İnternet Siteleri	77
C. PKK Terör Örgütünün Medya Kullanımındaki Stratejisi.....	80
1. Eleman Temin Stratejisi.....	82
2. Taban Kazanma Stratejisi	84
IV. YABANCI KAMUOYU SAĞLAMA ÇABALARI.....	87
A. Almanya.....	90
B. Avusturya.....	93
C. Belçika	95
D. Danimarka.....	97
E. Fransa.....	99
F. Hollanda.....	101
G. İngiltere.....	103
H. İsveç.....	104
İ. İsviçre	107

J. Norveç.....	110
K. Yunanistan	112
V. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	117
VI. KAYNAKÇA	121
ÖZGEÇMİŞ.....	131

KISALTMALAR LİSTESİ

- AB** : Avrupa Birliği
- ARGK** : Arteşa Rizgariye Gele Kurdistan/ Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu
- AZADİ** : Almanya'da Yaşayan Kürtler İçin Hukuki Danışmanlık Bürosu
- BKHM** : Britanya Kürt Halk Meclisi
- CDK-F** : Conseil Democratique Kurde en France/ Avrupa Halk Konseyi
Fransa
- DDKO** : Doğu Devrimci Kültür Ocakları
- DEM-KURD** : Deokratische Gesellschaftszentrum der Kurdistanin der Schweiz/
İsviçre Demokratik Kürt Toplum Merkezleri
- DEM-NED** : Democratisch Koerdische Gemmen Serahpin Nederland
- DKTM** : Demokratik Kürt Toplum Merkezi
- EASA** : Yunanistan İskenderun Kurtuluş Ordusu
- ERNK** : Eniya Rizgariye Netewa Kurdistan/ Kürdistan Ulusal Kurtuluş
Cephesi
- FED-BRİ** : Federasyona Komelen Kurd li Britaniya /İngiltere Kürt Dernekleri
Federasyonu
- FED-KOM** : Federasyona Komelen Kurd li Holland/ Hollanda Kürt Dernekleri
Federasyonu
- FEKAR** : Foderation Kurdischer Verine/ İsviçre Kürt Dernekleri
Federasyonu
- FEK-BEL** : Belçika Kürt Dernekleri Federasyonu
- FEYKA** : Kürdistan Yurtsever İşçi Kültür Birlikleri Federasyonu
- FEY-KURD** : Fransa Kürt Dernekleri Federasyonu

- FKÖ** : Filistin Kurtuluş Örgütü
- HDK-A** : Halkların Demokratik Kongresi Almanya
- HPG** : Hezen Parastina Gel/ Halk Savunma Güçleri
- HRK** : Hazen Rizgariye Kurdistane/ Kürdistan Kurtuluş Birliği
- HSK** : Kürdistan Kızılayı
- KADEK** : Kongreya Azadi ü Demokrasiya Kurdistane/Kürdistan Demokratik ve Özgürlük Kongresi
- KCK** : Koma Civaken Kurdistane/ Kürdistan Topluluklar Birliği
- KCK-TM** : KCK Türkiye Meclisi
- KİB** : Verein für Kultur und Information Kurdischer Angelegenheiten/
Kürt Kültür ve Enformasyon Derneği
- KOE** : Yunanistan Komünist Örgütü
- KONGRA-GEL**: Kongreya Gele Kurdisk/ Kürdistan Halk Kongresi
- KONKURD** : Konfederasyona Komelen Kurd li Ewropa/ Avrupa Kürt Dernekleri
Konfederasyonu
- MAF-DAD** : Uluslararası Hukuk ve Dayanışma Derneği
- NAV-DEM** : Navenda Civaka Demokratik a Kurden li Elmanyaye/ Almanya
Demokratik Kürt Toplum Merkezi
- NAV-YEK** : Yezidi Dernekleri Birliği Merkezi
- NÇKPÇDK** : Kürdistan Demokratik Çözüm Partisi
- PJAK** : Kürdistan Özgür Yaşam Partisi
- PKK** : Partiya Karkeran Kurdistan/ Kürdistan İşçi Partisi
- PYD** : Demokratik Birlik Partisi
- STK** : Sivil Toplum Kuruluşu
- YEK-KOM** : Almanya Kürt Dernekleri Federasyonu
- YXK** : Yekitiya Xwendekoren Kurdistan/ Almanya Kürdistanlı Öğrenciler

Birliği

NCK

: Navenda Canda Kurdistan/ Kürdistan Kültür Merkezi

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1.	Geleneksel ve Yeni Medya	29
Çizelge 2.	İnternet Üzerinden Örgüt Propagandası Yapan İnternet Siteleri	79

I. GİRİŞ

Terör ve terörizm günümüzün en büyük problemlerinden bir tanesidir. Özellikle yirminci yüzyılın son dönemlerinde terör örgütleri ses getiren eylemler yaparak gündemde kalmayı başarmışlardır. Bu durum bütün dünyanın ortak problemi haline gelmiştir. Terörle mücadele hususunda bütün dünyanın ortak hareket etmesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır. Terör örgütleri varlıklarını devam ettirebilmek ve güttükleri amaçlara ulaşabilmek için eylemler yaparak insanlar üzerinde baskı ve korku durumu oluşturmak zorunluluğu hissederler. Bunu yaparlarken ise daha çok kişinin etki altına alınabilmesi için medya unsurlarına ihtiyaç duyarlar. Bu vasıtalarla yaptıkları eylemleri daha geniş kitlelere ulaştırıp korku ortamı oluşturmak, varlıklarının devam ettiğini göstermek, kendilerine sempatican kazanmak, amaçlarını kitlelere duyurmak isterler. Özellikle son dönemlerde gelişen teknoloji ile beraber bu durum daha kolay bir hal almıştır.

Gelişen teknolojinin sağladığı unsurlardan bir tanesi de internettir. İnternetin hayatımıza girmesiyle beraber hayatımız kısmen de olsa kolaylaşmıştır. Aynı şekilde medya da anlayışı da yeni bir döneme girmiş, “Yeni Medya (Sosyal Medya)” olarak tabir edilen boyuta evrilmiştir. Bu medya anlayışı temel olarak internet tabanlı olarak anlayış olarak hayatımıza girmiştir. Bu durum ile birlikte geleneksel medya anlayışında olan zamana bağıllık, tek taraflı bilgi iletimi (enformasyon), bilgiden kaynaklı gücünün belli bir grubun elinde olması gibi hususlar değişmiştir. Değişen hususlardan kısaca bahsedecek olursak; internetin olduğu her yerden zamana ve mekana bağı kalınmaksızın yeni medya bileşenlerine bağlanılabilmekte, paylaşılan bilgilere hemen ulaşılabilmekte, bilgi akışı iki taraflı olarak gerçekleşebilmekte, bireyler bir araya gelebilmesini sıralayabiliriz.

Medya terör örgütleri için başından beri oldukça önemli bir husus olduğundan dolayı terör örgütleri faaliyetlerine başladıkları andan itibaren medya ve unsurlarını kullanmaya azami özen göstermişlerdir. Gelişen teknoloji ile beraber hayatımıza giren internetin sağladığı avantajı onlarda fark etmiş ve

duruma uyum sağlamaya çalışmışlardır. İnternetin, zaman ve mekan tasarrufu, kullanıcı dostu bir yapı olması, yapılacak hareket için geniş bir alan sağlaması, kontrolünün zor olması gibi hususlar terör örgütleri tarafından kendileri için faydaya dönüştürülmüştür. Öyle ki yeni medyanın bileşenleri ve internet siteleri üzerinden bireylere daha kolay ulaşabilmekte, yaptıkları eylemlere ait görüntüleri daha kolay servis edebilmekte, yardım kampanyaları düzenleyerek yardım toplayabilmekte, kamuoyu desteği sağlama çabası içerisine girebilmektedirler. Böylelikle kendilerine haklı bir statü kazanmaya, sempati duyan bireyleri kendi etraflarına çekmeye, insanlar üzerinde korku ve panik havası oluşturmaya çalışmaktadırlar. Bunu ise oldukça ekonomik bir bütçe ile yapmaktadırlar.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin an itibariyle kırk beş yıldır mücadele ettiği PKK terör örgütü 1978 yılında kurulmuştur. Bu örgüt yıllar içerisinde yaptığı eylemler ile adından söz ettirmiştir. Kuruluş amacı Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de Kürt nüfusun yaşadığı bölgelerde bağımsız bir devlet kurmaktır. Kurulduğu ilk yıllarda Lübnan'da bulunan Bekaa Vadisinde FKÖ'den silahlı ve ideolojik eğitim almış daha sonrasında Türkiye Cumhuriyeti Devleti dışında Suriye, Irak ve İran'da kendisi için faaliyet alanı oluşturmaya çalışmıştır. 80'li ve 90'lı yıllarda Suriye, Irak ve İran'da yaşanan siyasi olaylardan istifade ederek kendisine eğitim ve barınma alanları sağlamıştır. Türkiye'de ilk silahlı eylemini 15 Ağustos 1984 tarihinde Şemdinli/Hakkari'de ve Eruh/Siirt'te yapmıştır. Daha sonrasında ise silahlı eylemlerine devam etmiştir. Örgütün lideri olan Abdullah Öcalan'dır. Örgüt ilk zamanlarda devlet tarafından basite alınmış ve güvenlik sorunu olarak kabul edilmiştir. Arada geçen yıllarda örgüte karşı önlemler askeri olarak ele alınmıştır. 1998 yılında dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı Atilla Ateş'in Hatay'da yapmış olduğu konuşmadan sonra Suriye Abdullah Öcalan'ı ülkesini terke zorlamış ve Abdullah Öcalan 1999 yılında Kenya'nın başkenti Nairobi'de Yunanistan Büyükelçiliğinde yakalanmıştır. Bu olaydan sonra örgüt bir müddet eylemlerine ara vermiştir. Örgüt 2002 yılında AB tarafından terör örgütü olarak ilan edilmiş ve ad değişikliği yaparak bu durumdan kurtulmaya çalışmıştır. İlk önce KADEK olarak değiştirdiği ismini 2005 yılında PKK/KONGRA-GEL olarak değiştirmiş, 2007 yılında ise PKK'nın da altında bir kuruluş olarak faaliyet gösteriyormuş gibi görüldüğü KCK yapılanmasını ilan etmişlerdir. PKK/KCK kendilerinin faaliyet gösterdiği Suriye, İran, Irak ve

Türkiye’de belirli bölgelerde önce özerk alanlar oluşturmayı müteakiben bütün bu bölgeleri bir çatı altında toplamayı amaçlamaktadır.

PKK terör örgütü yaptığı eylemleri yayınlamak için medya ve yeni medya vasıtalarını aktif olarak kullanmaktadır. Hatta bunlar üzerinden kendisine gelir sağlamak, eleman temin etmeye ve kamuoyu oluşturmaya çalışmaktadır. Özellikle kendisine Avrupa ülkelerinde kanunlardan istifade ederek televizyon ve radyo kanalları, internet siteleri, dernekler, sivil toplum kuruluşları kurarak kamuoyu desteği oluşturmaya çalışmaktadır. Bunlar vasıtasıyla örgütün yaptığı eylemlerin görüntüleri, örgüte ait dokümanlar, sözde örgüt liderleri ile yapılan mülakatlar paylaşılmakta böylelikle kendilerini var olan bir yapının parçasıymış gibi göstermeye çalışmaktadırlar. Böylelikle Türkiye’nin yaptığı terör operasyonlarında işgalci gibi görünmesini sağlamaya çalışmaktadırlar. Buralarda yaptıkları taraflı yayınlarla konu hakkında bilgisi olmayan insanlara yanlış ve yanlış bilgiler servis edilmektedir. Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda, İsveç, İsviçre, Danimarka, Norveç, Avusturya ve Yunanistan’da kurdukları STK’lar vasıtasıyla paneller düzenleyerek, mitingler düzenleyerek kendilerini haklı platforma oturtmak, bu devletlerden kamuoyu desteği sağlamak, orada yaşayan vatandaşlardan eleman temin etmek, kampanyalar düzenleyerek maddi gelir elde etmek ve sağladıkları yabancı kamuoyu desteği ile Türkiye’yi uluslararası sahada zor duruma düşürerek amaçlarına ulaşmayı amaçlamaktadırlar.

Bu çalışmanın amacı terör ve medya arasındaki ilişkiden yola çıkarak PKK terör örgütünün medyayı nasıl ve ne maksatla kullandığını, bununla birlikte hangi ülkelerde kamuoyu desteği sağlamak maksadıyla faaliyet gösterdiğini ortaya koymaktır.

A. Araştırmanın Konusu

Bu çalışmada terör ve medya arasındaki ilişkiden yola çıkarak PKK terör örgütünün medya kullanımı ve yabancı kamuoyu desteği sağlama çabaları kapsamında faaliyetleri ele alınmıştır.

B. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma ile günümüzde terör ile medya arasındaki ilişkiden yola çıkarak; öncelikle terör örgütlerinin medyayı nasıl ve ne maksatla kullanmaya çalıştıkları, PKK terör örgütünün medyayı nasıl kullandığı, kullanmasındaki amaçların ne olduğu, medyayı kullanırken hangi medya unsurlarından istifade etmeye çalıştıkları ortaya konulacaktır. Bu hususlar ortaya konulduktan sonra PKK terör örgütünün yurtdışında hangi ülkelerde faaliyet gösterdiğini ve bu ülkelerde kanunlardan istifade ederek kendisine nasıl bir medya ağı kurduğunu ve bu ağlar vasıtasıyla kendisine nasıl bir yabancı kamuoyu desteği oluşturma çabası içerisinde olduğu ve nasıl bir yol izlediği anlatılacak ve sonuç olarak ise Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bu durum karşısında alması gereken önlemler ortaya konulmaya çalışılacaktır.

C. Araştırmanın Önemi

Literatür taraması yapıldığında konumuz ile ilgili “Türkçe” kaynakların çok kısıtlı olduğunu görülmektedir. Terörle Mücadele konusunun çok kapsamlı bir konu olması ve devletin bu konuda başarılı olabilmesi adına top yekün bütün yönetim kademeleriyle beraber tedbir alıp karşı eylemler/stratejiler oluşturmaları ve bu eylemler/stratejileri hayata geçirmeleri gerekmektedir. Değişen ve gelişen teknolojiyle beraber hayatımız kolaylaşmaya başlamış ve hayatımızdaki birçok faaliyeti evimizden dışarı çıkmadan kolaylıkla elimizin altındaki cep telefonu, bilgisayar veya tablet ile kolaylıkla halledebilmekteyiz. Bu kolaylığı kendilerine fayda olarak gören terör örgütleri de amaçlarına ulaşabilmek için en az maliyet ve efor ile en yüksek kazancı sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu sebeptendir ki terörle mücadele konusunda devletler yol haritalarını belirlerken ona göre bir yol belirlemeye dikkat etmelidir. Bu yönden bakıldığında PKK Terör Örgütünün medyayı ve internet ortamını (Sosyal Medya) nasıl kullandığını, ne tür çalışmalar yaptığını, eleman kazanma ve taraftar toplama faaliyetlerini, yabancı ülkelerde nasıl faaliyet göstererek yabancı kamuoyu desteği sağlamaya çalıştıklarını ve bu durumlar karşısında alınabilecek tedbirleri ortaya koymak adına bu araştırmanın önemli olduğu değerlendirilmektedir.

D. Araştırmanın Hipotezi

Bu araştırmanın hipotezi “PKK terör örgütü medyayı kullanarak varlığını devam ettirmeye çalışmakta ve bu mecraları kullanarak yabancı ülkelerde kamuoyu desteği sağlamak için faaliyette bulunmaktadır”. Hipotezin bağımsız değişkeni “PKK terör örgütünün yabancı ülkelerde gösterdiği varlık ve aldığı destek” , bağımlı değişkeni ise “PKK terör örgütünün medyayı kullanmasıdır”.

Çalışmanın araştırma sorusu; “PKK terör örgütü medyayı nasıl ve niçin kullanmaktadır? Ve yabancı kamuoyu desteği sağlamak için hangi ülkelerde nasıl faaliyet göstermektedir?

Çalışmanın daha detaylı ve kapsayıcı şekilde ortaya konulabilmesi için belirlenmiş olan alt-araştırma soruları alt tarafta belirtilmiştir;

PKK terör örgütünün yapısı ve medya kullanım stratejisi nedir?

PKK terör örgütünün medya unsurları nelerdir? Bu vasıtaları ne maksatla kullanmaktadır?

Avrupa’da hangi ülkelerde faaliyet göstermekte ve neden bu ülkeleri tercih etmektedir?

Faaliyet gösterdiği ülkelerde hangi alanlarda varlık göstermektedir?

Bu durum karşısında alınacak önlemler nelerdir?

E. Kuramsal Çerçeve

Bu çalışmanın temel teorisi uluslararası ilişkiler teorilerinden realizme dayanmaktadır. Realizm; insan doğasını kendisine temel alarak yola çıkar. Buradan hareketle uluslararası ilişkilerde temel aktörün devlet olduğundan ve devletin güvenliğini sağlayabilecek temel bir otoritenin olmamasından dolayı uluslararası sistemin anarşik bir yapı olduğundan bahsedilir (Arı,2010:159). Devletlerin hareketlerini temel olarak kısıtlayan unsurun uluslararası sistemin anarşik olan yapısı ve uluslararası aktörlerin kendi aralarındaki hiyerarşik olmayan düzen olduğu savunulur. Bir üst yapının olmaması sadece siyasi durumda denk olduğu varsayılan siyasi aktörlerin tanzim ettiği uluslararası sistem içerisinde bir devletin sahip olduğu güç ile orantılı olarak değerlendirilmektedir (Waltz, 1979:88). Ayrıca realizmde devletlerin güvenliğini askeri güç ve milli

çıkarlarıyla sınırlandırıp dar anlamda bir güvenlik tanımlaması yapmalarından dolayı hedef ve çıkarlarını elde etmek için gereken güçlerini potansiyelden kinetiğe dönüştürmek için arttırmaları gerektiğine inanılır (Machiavelli, 1993:82). Bu yaklaşım ile gücün kendi başına bir hedef durumuna getirilmesinin realistlerce devletlerin kapasitelerinin askeri gücü ile eşdeğer tutulduğu görülecektir (Morgenthau, 1970:107).

Bütün bu hususlardan yola çıkarak realist bakış açısı ile bakıldığında uluslararası ilişkilerde en temel faktörün güç olduğu görülecektir. Ayrıca uluslararası kurumların kendilerine özgü bağımsız bir otoritelerinin olmadığından bahsedilebilir. Bundan dolayı ise bu kurumların devletlerin davranışlarını şekillendirebilecek herhangi bir güçleri yoktur. Devletler bu yapıda birbirlerini potansiyel tehdit olarak görmektedirler, birbirlerine karşı saldırgan tutumda bulunmayacaklarından emin değildirler. Kendi sınırları içerisinde egemen olarak hayatlarını devam ettirmek istemektedirler. Ayrıca diğer devletlerin niyetlerinden emin olamadıkları için karşı tarafın çıkar sağlayabileceği korkusuyla iş birliği anlaşmalarına girmek istemezler. Bu yaklaşıma göre ise uluslararası kuruluşların süper güçlerin kendi güçlerini arttırmak ve varlıklarını devam ettirebilmek için kullandıklarından bahsedilir (Mearsheimer, 1995:13).

Terörizm üzerine ortak bir tanımda konsensusa varılamaması ve “kendi ülkemde olmadığına göre benim problemim değil, bundan dolayı başkası ilgilensin” anlayışı nedeniyle uluslararası alanda terörizm üzerine ortak bir payda oluşturmak zordur. Her ülke kendi çıkarları doğrultusunda hareket ettiğinden dolayı bir ülke için öncelikli bir sorun olan durum başka bir ülke için öncelikli sorun özelliği taşımamaktadır (Demir ve Küçükuysal, 2013:300). Realist bakış açısı ile bu durum açıklanabilir bir durumdur. Çünkü uluslararası düzen devlet temellidir ve devletler ise kendi çıkarlarını korumakla görevlidir. Bundan hareketle bir devlet bir eylemi terör eylemi olarak kabul ettiğinde dezavantajlı bir duruma düşeceğini değerlendiriyorsa bu eylemi bir terör eylemi olarak kabul etmeyebilir. Bu duruma verilebilecek en uygun örnek Yunanistan’ın bir dönem PKK terör örgütü üyelerini Türkiye’de terör eylemleri yapmalarına rağmen özgürlük savaşçısı olarak görmesi ve desteklemesi sonucunda Türkiye’nin maddi kaynaklarını terörle mücadelede harcaması Yunanistan olarak avantaj olarak görülmesi olarak verilebilir.

Devletlerin kendi aralarında terörle mücadele konusunda iş birliği yapmalarını engelleyen birkaç husus vardır. Bunlardan bir tanesi bu mücadelede uluslararası kurumların devletler üzerinde yetkisinin ve yaptırımının olmamasıdır. En kolay anlatımla kendilerine tabi devletlerin bağımsız tavır ve davranışları üzerinde herhangi bir ciddi yaptırım etkinliğine sahip olmamalarıdır. Bir diğer sebep devletler her zaman kendi çıkarlarını takip ettiklerinden dolayı her devletin farklı öncelikleri olabileceğidir. Bu durumlardan dolayı ise devletler uluslararası alanda kendi çıkarlarını korumak adına güçlerini arttırmak ve korumak durumundadırlar. Bu durum terörle mücadele konusunda da aynı şekilde değerlendirilmektedir.

II. TERÖR VE MEDYA TANIMLARINA GENEL BAKIŞ, TERÖR VE MEDYA BAĞLANTISI

A. Terör, Terörizm ve Özellikleri

Günlük hayatımız içerisinde sıkça duyduğumuz ve duymaya alıştığımız terimler olan terör ve terörizm aslında tanımlaması kolay gibi görünen ancak bir tanım kalıbına sokması oldukça zor iki kavramdır. Literatürü biraz araştırdığımızda tanımları konusunda ortak bir karara varılmadığını ve yapılan tanımlamaların karşılaşılan durumlarla alakalı olarak değişiklik gösterdiğinden bahsedebiliriz.

Değişiklik gösteren bu tanımlamaları inceleyecek olursak; Latince “terrere” kelimesinden türeyen, korku salmak, dehşete düşürmek ve yıldırım manasına gelen terör kelimesine günümüzde birçok tanım yapılmıştır. Bu tanımlamalardan birkaç tanesini ele alırsak; bir tanımlamada terör geniş çaplı korku veren ve insanlarda korku ve yılmışlık yaratan bir hareket olayını ifade ettiğinden (ÇORA, 2008:38), bir diğerinde bireyleri yıpratmak, korkutmak yöntemiyle onlara belirli fikir ve hareketleri kabullendirmek için cebir kullanma veya tehdit etmekten (BOZDEMİR, 1981:523-533) bahsedildiğini görürüz. Terörizme baktığımızda ise korkudan sağlanan psikolojik baskı vasıtasıyla, insanlar üzerinde etkili olan, devletleri yönetenlerin hareketlerini sıkıntıya sokan bir yöntem olduğundan (SALDANA: 1988:948) bahsedebiliriz.

Terörizmin kökenine baktığımızda bütün insanlık tarihinde sistematik bir yapı içerisinde karakterize edilmiş gruplar olduğunu görürüz (Kartal, 2018: 43). Bu yapının ise tarihin içerisinde farklı gruplar halinde sahneye çıktıkları görülmektedir. Tarihte çoğunluk tarafından kabul gören ilk terör örgütü olarak, Filistin’in Roma İmparatorluğu tarafından işgal edilmesinden sonra Yahudilere karşı yoğun eylemler yapan Siccarileri görebiliriz. Bu yapı yaygın olarak eylemlerini koltuk altlarında taşıdıkları siccar adı verilen bir bıçak türü ile toplumun içerisinde kalabalık olan yerlerde, din insanlarına, tacir ve devlet

büyüklerine yönelik olarak yapmıştır. (Zafer, 1998:12) Bir başka örneğe Hassan Sabbah tarafından kurulmuş olan Haşhaşiler'dir. Bu yapı ise İran'da bulunan dağlık ve sarp alanlarda yer alan kaleleri ele geçirmiş, ardından Alamut adındaki kaleyi ele geçirmişlerdir. Bu hareketlerinden sonra ise faaliyetlerini devletin daha büyük yaşam merkezlerine doğru kaydırmışlardır. Bilinen ilk büyük şehir eylemlerini ise Selçuklu Başveziri Nizamı Mülk'e karşı yapmışlardır. Günümüze doğru geldiğimizde ise Fransız devrimi akabinde kurulan Robespierre hükümetinin devlet yönetimine karşı şehirlerde çıkmış olan karşı eylemleri bastırmak için askeri gücü kullanması ve suçlu gördüklerinin halkın önünde idam edilmesi gibi aldığı tedbirlerle halkın üzerinde korku ve endişe ortamı yaratmıştır. Bu döneme terör rejimi adı verilmiştir. Bu zaman diliminde devlet tarafından uygulanan şiddet düzeni sağlamak için uygulanmıştır (TBB, 2006:29). Bir başka örnek ise Rus Çarlığında devlet yönetimiyle mücadele etmek için Halkın İradesi (Narodnaya Volya) adındaki örgüttür. Bu grup şiddeti halkın dikkatini çekmek için kullanmışlardır. Birinci dünya savaşının bitiminden sonra ise Almanya'da Nasyonel Sosyalist parti, devlete karşıt olarak değerlendirdikleri muhaliflerin üzerinde baskı yaratmak için terör eylemlerini kullanmayı tercih etmişlerdir. İkinci dünya savaşının bitiminden sonra dünya iki kutba bölünmüş başat güçler olan Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği savaştan uzak durmuşlardır (TAŞKIN, 2020). Fakat kendilerine düşman olarak gördükleri devletlerin güç kazanmasını engellemek ve zayıflatmak, ayrıca bu ülkeleri kendi saflarına çekmek için terörü bir vasıta olarak kullanmışlardır. ABD ve birçok Arap Devletinin sağladığı maddi yardımlar ile Afganistan'da Sovyet Rusya'ya karşı savaşmış olan El Kaide Terör Örgütü'nün 11 Eylül 2001'de Amerika'ya saldırmasından sonra dünyada terör algısı değişmiştir. Dünya'da literatür incelendiğinde terörizme ait yüzün üzerinde tanım olduğu görülecektir. Bu tanımlar gerçekte terörün ve terörizmin tanımlanmasının kolay görülmesinin yanında aslında ne kadar zor bir husus olduğunu ortaya koymaktadır. Burada dünya çapında kabul görmüş olan, devletler tarafından oluşturulmuş toplulukların kabul ettiği ve taraf olunan anlaşmalarda bulunan tanımlamalara yer verilecektir. Terör ve terörizmin tanımlamalarına baktığımızda ise;

İlk tanımlamaya yer veren sözleşme 1937 Cenevre Sözleşmesi'dir. Buna göre; "Terör; doğrudan bir devleti hedefi alan ve dehşet ortamı yaratmayı

amaçlayarak özel kişiler, grup ya da halkın bütününe yönelik olarak, tasarlanmış veya hesaplanmış her türlü cezai eylem” olarak tanımlanmıştır. (SARAÇLI, 2007:1053).

Türkiye Cumhuriyeti 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununda ise terör tanımına 1’inci maddede yer verilmiştir. Burada terör ; “cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasa’da belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasi, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devleti’nin ve Cumhuriyeti’nin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemler” olarak tanımlanmıştır (TMK, 1991; Md.1).

Başka bir tanımlamada; “ideolojik fikirleri, etnik farklılıkları ve her türlü inanç birlikteliğini istismar eden; çağdaş çoğulcu demokrasilerde güvence altına alınan kişi hak ve hürriyetlerini, can ve mal güvenliği ilkeleriyle bağdaşmayan hedeflerine ulaşmak için şiddet, baskı tehdit, yıldırma ve korku yaratma yöntemlerini kullanarak yok etmeyi amaçlayan, kendi içlerinde bir yönetim ve hiyerarşisi bulunan örgütlerin eylemleri ile örgüt yöneticileri ve mensuplarını övmeye, taraftar toplamaya ve meşru göstermeye yönelik örgüte mensup kişilerin ve grupların faaliyetleri terör eylemi” olarak tanımlanmıştır (Taşkın, 2020:30-31). Diğer bir tanımda; “geniş çaplı korku oluşturan ve insanlarda yılgınlık oluşturan bir fiili durum olarak” ifade edilirken, terörizmi Çora; “siyasal hedeflere ulaşmak için toplumun demokratik ikna ve eylem yoluyla barışçı davranışına karşı, hukukun üstünlüğü ve devlet otoritesini tanımayan, güçsüzlüklerini gizlemek için demokratik otoriteleri kitlelerden kopararak halka karşı şiddet kullanmaya yönelmeyi amaçlayan, kendi güç ve doktrinleri ile sağlayamadıkları halk desteğini ve ayaklanmasını sağlamak için tarihsel görevlerinin olduğuna inandırılmış çeşitli unsurlardan oluşan ve uluslararası destek gören örgütlerin, tahripkar silahlarla donanmış olarak gelişmiş taktikler kullanan, insanlığı hakir gören, ahlaki hiçbir temeli bulunmayan siyasi hedeflere ulaşmak için insan hayatını hiçe sayan, masum insanları hedef alan ve hiçbir savaş kuralı tanımayan,

geleneksel politik suçlardan farklı, metodik, örgütlü, sistematik, öldürme, kaçırma, korkutma ve tahrip eylemler” olarak tanımlamıştır. (Çora, 2008:39-40)

İngiltere Terörle Mücadele Kanununda terörizm; “siyasi kurumlara karşı şiddet kullanımı veya toplumun çeşitli kesimlerinin korku içinde bırakılması amacıyla şiddet kullanılması” olarak, Fransız Terörle Mücadele Kanununda ise terör; “baskı veya tehdit yoluyla, mevcut kamu düzeninin ciddi olarak bozulması amacıyla bireysel veya toplu olarak bulunulan herhangi bir faaliyet” olarak tanımlanmaktadır (Çora, 2008:39-40).

Bütün bu tanımlamalara baktığımızda Terör ve Terörizmin üzerine çok fazla tanımlamanın yapıldığını ve ortak bir tanımlamanın olmadığı göze çarpmaktadır. Hiçbir tanım bu iki olguyu tam olarak tanımlayabilmiş değildir. Son yarım yüzyılda uluslararası arenada geniş bir biçimde teklifler getirilmesine rağmen terörizmin tanımlaması üzerine evrensel bir fikir birliğine varılamamıştır. Bu durum; kimi zaman devletlerin başvurdukları gizli bir enstrümanı ellerinden bırakmama amaçları olarak açıklanabilir. Evrensel bir tehdit olması konusunda hemen hemen tüm devletlerin fikir birliğine vardıkları terörizmin tanımının yapılamamış ve bu tanımlamayı destekleyen uygun ölçekte yaptırımların uygulanmamış olmasında mantıksal olarak herhangi bir açıklamanın olmaması gerekir. Evrensel bir tehdidin varlığı karşısında, niceliği ve niteliği konusunda fikir birliğine varılmaması, bu kavram üzerinde evrensel olarak fikir birliği sağlanmaması, böyle bir tehdit için kavramsal olarak tanımının yapılamamasının görünürde tek açıklamasının bazı ülkeler nezdinde bu tanımın kendilerini engelleyeceği korkusudur (Çitlioğlu, 2008:17-18). İlave olarak şunu da ekleyebiliriz ki; terörizm ve terörün, karşıt görüşlü grupların istediklerini kabul ettirmek amacıyla şiddeti yoğun ve acımasızca kullandığı bir yöntem olarak ortaya çıktığını, terörün şiddeti içeren bir fiil olduğundan, terörizmin ise bir iradesi ve gayesi olduğundan bahsedebiliriz.

Bütün bu açıklamalardan bahsettikten sonra terörizmin özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz;

1. Terörizm temel özelliklerinden birisi siyasi olarak belirlediği hedeflerine ulaşmak için suç teşkil eden şiddet eylemlerine başvurur.
2. Hedef ayırt etmez.

3. Amacı hükümeti ele geçirmek değil, bundan ziyade karar mekanizmasını etkileyerek temel politikayı değiştirmektir.
4. Mutlaka bir dış unsur tarafından desteklenir.
5. Varoluşunu belirli bir nedene dayandırır.
6. Kendisine haklılık yaratmaya çalışır.

Rapoport terörizmi, terörizmi ortaya çıkaran elemanlar, eylem çeşitleri ve örgütlerin güdülenmelerindeki benzerlikler bakımından 19'uncu yüzyılın sonlarından başlayarak dört dalga halinde incelemiştir. İlk dalga 1880'de başlayıp 1920'de bitmiş "anarşist dalga", ikinci dalga 1920'de başlayıp 1960'larda son bulan "sömürge karşıtı dalga", üçüncü dalga 1960'larda başlayarak 1990'larda son bulan "yeni sol dalga", dördüncü dalga ise 1979'da başlayan ve günümüzde halen devam eden "dini dalgadır" (Rapoport, 2004,46). Anarşist Dalga'nın içerisinde Narodnaya Volya, Hınçak Komitesi Partisi, Taşnak Partisi gibi ayrılıkçı yapıda olan etnik temelli gruplar sayılabilir. Sömürge karşıtı terörizmin içerisinde Kıbrıs'ta kurulan EOKA, Cezayir'de kurulmuş olan FLN sayılabilir. Bu dönem içerisinde dikkat çeken en önemli husus terörizm tanımlamasına aşağılayıcı bir anlam yüklenmeye başlanmış olmasıdır. Üçüncü dalga olarak kabul görmüş "yeni sol dalga" ile aşırı görüşler ve milliyetçilik akımlarının terörist gruplar tarafından söylemlerinde harmanlanarak kullanıldığı görülmektedir. Bu dalgada ise ETA, FKÖ, ASALA ve PKK örnek olarak verilebilir. Dördüncü dalga olarak kabul edilen "dini dalganın", İran devrimi ve Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal ettikten sonra ortaya çıktığı kabul edilmektedir. Geçmiş zaman içerisinde de din temelli örgütlere rastlanmasına rağmen bahse konu dönem içerisinde daha uzun süreli ve koordine Geçmiş dönemde de din motifli örgütlere rastlanmasına rağmen bu dönem içerisinde bu temelli örgütlerin daha uzun süreli ve organize eylemler yaptıkları görülmektedir (Demir, 2019: 2-3).

B. Terörün Amacı, Nedenleri ve Çeşitleri

1. Amacı

Terörist unsurlar, hedeflerinde bulunan rejimi ve yönetimi şiddet uygulayarak ortadan kaldırmak yerine kendi düşünce sistemleri paralelinde bir

yönetim kurmayı amaçlar. Bütün savundukları fikir minvalinde, tüm söylemlerinde, adaletsiz ve zulüm yapan yönetimleri ortadan kaldıracaklarını belirtmişlerdir. Bu kaldıracaklarını belirttikleri yönetim yerine daha huzurlu ve eşitlikçi bir yapı kuracaklarını beyan etmişlerdir. Bu yolda kendilerini, hak ve hukuklarını savundukları topluluğun değeri şimdilik tam olarak bilinmeyen meçhul savaşçıları ve fedakar isteklileri olarak görmektedirler. Terör unsurlarının temel tezleri, fikirlerinin mutlak doğru olduğu ve bu durumun halka ulaştırılmasının mevcut sistem tarafından engellendiği, bundan dolayı şiddet uyguladıklarıdır (Kaynak, 2006:5). Buradan hareketle amaçlarını şöyle sıralayabiliriz;

1. Terör örgütleri; fikri, amacı, inancı, dini mezhebi, düşünce yapısı ve menfaatleri doğrultusunda toplulukları kendi tarafına çekmek amacını taşımaktadır. Teröristler, düşman gördükleri yönetim ve sistemi değiştirmenin olanaksızlıklarını aşabilmek için silahlı mücadeleyi var olan tek çare olarak değerlendirmekte ve aradaki güç dengesizliği sadece terör eylemleri yaparak gidermeye çalışmaktadır (Gökçin, 2003:11).
2. Terörün en önde gelen ve en baskın yöntemi, seyirci topluluk üzerinde korku ve kargaşa ortamı yaratarak savundukları dava karşısında taraf olmalarını sağlamaktır. Oluşturdukları korku ve endişe ortamı sayesinde kendi davalarını çekçi hale getirip, toplumun tarafsızlığını kaybetmesini ve taraftar olmasını sağlamak ya da karşıt olmalarını engellemektir. Bu hedeflerine ulaşmak için ise rastgele hedefler seçmektedirler.
3. Yaptıkları eylemler vasıtasıyla toplum üzerinde fazlaca korku yaratarak reklamlarını ve propagandalarını yaparak kendilerinin olduklarından daha büyük oldukları düşüncesini yaratmak.
4. Toplum üzerinde baskı oluşturarak karmaşa ortamı oluşturmak ve yönetimin böylelikle teröre karşı savunma gücünü kırarak var olan düzeninin zayıf yanlarını ortaya çıkararak halk desteğinin mevcut yönetime güveninin azalmasını sağlamaktır.
5. Toplumlar üzerinde oluşturduğu baskı neticesinde fidye ve adam kaçırma eylemleri, ayrıca bağış adı altında para toplayarak maddi kazanç elde etmek istemektedir.

6. En önemli amaçlarından birisi ise kendi yaptığı eylemleri haklı bir platforma oturtmaya çalışarak haklılığını ilan etmeye çalışmasıdır.
7. Terör unsurları savaş kuralı ve yasası tanımazlar. Bundan dolayıdır ki hiçbir hukuksal ve demokratik kural ve kaideyi tanımazlar.
8. Yönetimlerin üzerinde yaptıkları eylemlerle baskı kurarak yönetimin aldığı önlemlerle vatandaşların üzerinde baskı oluşturmasını sağlamaya çalışarak vatandaşların devlete karşı olan fikirlerini değiştirmeye çalışmak. Böylelikle kendi mücadelelerini haklı bir tabana oturtmaya çalışırlar (Gül, 2012:17-18)
9. Yaptıkları eylemlerle örgüt üyelerinin üzerinde disiplin sağlamaya ve otorite kurmaya çalışıp aynı zamanda kendi mensuplarına bir nevi eğitim olanağı sağlamaktır.

2. Nedenleri

Terörizmin nedenlerine baktığımızda karşımıza birçok durum çıkmaktadır. Ancak temel olarak bu kavramı değerlendirecek olursak, var olan siyasi otoriteyi ortadan kaldırmak, ayrılıkçı düşünce ve amaçlar, mevcut politik durumu değiştirmek ve diğer terör örgütleri ile mücadeleden bahsedebiliriz.

Terör örgütleri amaçlarına ulaşmak için birtakım nedenler yaratarak kendilerini haklı bir düzleme yerleştirmeye çabalarlar, bunu durumu oluşturarak; hem mevcut otoriteyi yaptıkları eylemlerle terör unsurlarına karşı güç kullanmaya zorlamaya, böylelikle yanlış uygulamalar yapılmasına sebebiyet vererek kendilerini ezilen taraf olarak göstermeye çalışıp sempati kazanmaya çalışırlar hem de siyasi otoriteyi zayıflatmaya çalışırlar. Bunların dışında ise uluslararası platformdaki dengeler devreye girmektedir. Uluslararası alanda karşı tarafa istediğini yaptırabilmenin en kolay ve masrafsız yolu orada var olan terör unsurlarını kullanmaktır. Çünkü bunu yaparken doğrudan değil dolaylı olarak yapıldığı için herhangi bir iz kalmaz. Ayrıca istenilen etki de sağlanabilir. Terör ve terörizm tanımlamaları üzerinde ortak bir karara varılamamasının sebebinde bu durumda yatmaktadır. Çünkü bir devletin teröristi diğer bir devletin özgürlük savaşçısı olabilmektedir. Bunların yanında ise bu unsurları desteklemek topyekûn bir savaşa girmekten daha ekonomiktir.

Uluslararası alanda oluşan rekabet ortamında devletler kendi menfaatleri doğrultusunda hareket ettiklerinden dolayı hedeflerinde bulunan devletin güçlü ve zayıf taraflarını tespit ederek kendilerine ona göre bir hareket tarzı oluşturmaktadırlar. Bununla beraber o devlet içerisinde bulunan karşıt gruplar o devleti zayıflatmaya ve güçsüz kılmaya yönelik olarak tercih edilebilecek en önemli unsurlar olabilirler. Bu gruplar ise aradıkları dış desteği bu devletlerden sağlamış olurlar. Aslında devletler savaş gibi sonuçları oldukça ağır ve telafisi ise güç bir tercihten ziyade başka bir yöntem olarak kendi isteklerini gerçekleştirmiş olurlar. Bu karşıt gruplar ise çeşitli küçük etnik değerlerden esinlenmiş, alt kimlik üst kimlik tartışmalarından etkilenmiş olabilirler. Bunlar genel olarak siyasi nedenler olarak kabul edilebilir.

Günümüzde halen gelişmekte olan toplumlarda bir problem sahası olarak varlığını koruyan beslenme, barınma, sağlık, eğitim vb. temel ihtiyaçlar konuları terör örgütlerinin en çok kullandığı konulardır. Bu hususlardaki eksiklikleri kullanarak toplumda kendilerine destekçi ve sempatican sağlamaya çalışmaktadırlar. Ekonomik gelir düzeyi iyi olmayan insanlar terör örgütleri tarafından daha kolay istismar edilebilmektedir. Devlet genelinde var olan yoksulluk, gıda, barınma, giyim gibi temel ihtiyaçların karşılanması konusunda yaşanan problemler terör unsurları tarafından problem sahası haline getirilmektedir. Bu konuları kullanarak rahatlıkla eleman temin edebilmektedir.

Terör unsurlarının yine devletin içerisinde çıktıkları göz önüne alındığında, devletin içerisinde bulunduğu durumdan ve toplumda oluşan memnuniyetsizlikleri tespit ederek bu durumları kendi yararlarına ve amaçları için kullanabilirler. Kendilerine haklı bir zemin yaratma çabalarından dolayı bazı sebepler ortaya atmaktadırlar. Bu durumu Çora “ekonomik, sosyokültürel, eğitim sistemi ve psikolojik” nedenler olarak dört ana başlık altında incelemiş ve bu çalışmada bu konu o inceleme üzerinden değerlendirilecektir.

İlk neden olarak ekonomik nedenler incelendiğinde, içinde yaşanan toplumun ekonomik şartları, yaşam zorluğu, gelir düzeyi, gelir düzeyindeki dengesizlikler vb. nedenler hem toplumun alım gücünü hem de psikolojik ve moral yönünden durumunu etkiler. Bu durum ise terör unsurları tarafından yararlanılan en önemli unsur olarak görülmektedir. Şöyle ki geçim sıkıntısı içerisinde bulunan insanlar terör unsurlarının direk hedefi haline gelir ve daha

abuk suistimal edilebilirler. Gelir düzeyi düşük olan ve bu durumdan memnun olmayan ya da maddi durumundan ötürü geçim sıkıntısı içerisinde olan bireyler terör unsurları tarafından daha kolay kazanılabilir.

Toplumunu oluşturan bireylerin eēitim, birlik ve beraberlik bilinci, temel deēerler, bireylerin devlete karşı vatandaşlık yükümlülükleri vb. konularda eēitimi, hem okul hem de aile ortamında verilmektedir. Günümüzde deēiřen düşünce yapısı ile sosyo-kültürel yapıda da deēiřiklikler meydana gelmektedir. Toplum içerisinde geçerli olan deēerler ve yargılarda bu deēiřime ayak uydurarak evrilmeye başlamaktadır. Söz konusu bu evrilme toplumun ve aēın ihtiyaçlarına deēiřmektedir. Bu deēiřim eēer çok hızlı olur ve genele yayılmazsa bu durum problemler ortaya çıkarabilir ve sosyal dengesizliēin ortaya çıkmasına neden olabilir. Toplumun temelini oluşturan ortak tarih, dil, örf ve adetler, edebiyat ve sanat eserleri vb. kavramların temelinde kargaşa ortamı yaratarak toplumunda ve onu oluşturan bireylerde doēru ve yanlış kavramlarında iēfal yaratarak kendi ortaya çıkardıkları reçeteyi itiraz etmeden kabullenmelerini saēlamaya çalışırlar. Toplumun temel deēerlerindeki hızlı deēiřimin, sosyal ortamda negatif durumlar vücuda getirerek sosyal problemlere ve çatışmalara sebep olarak hem bireylerin üzerindeki tesirleri nedeniyle bireyin içine kapanık, şiddet yanlısı, fikirlerini anlatmak yerine zor kullanarak kabul ettirme eēilimi gösteren kişilere dönüşmesine sebep olabileceēi hem de toplumu gruplara ayırıtırarak birbirine düşman toplulukların oluşturulmasını saēlayabileceēi unutulmamalıdır.

Eēitim bütün insanların düşüncelerini temelinden deēiřtirebilecek en temel yapıdır. Yeterli ve uygun verilen eēitim insanların bakış aıllarını deēiřtirdiēi gibi toplumun da istenen seviyeye ulaşmasında önemli bir yer tutar. Eēitim, bireyleri daha ahlaklı ve makul kılabılır. Eēitimin toplumda iyi seviyede olması toplumu daha huzurlu ve yaşanılası bir ortam haline getirirken, eēitim seviyesinin düşük olması toplumun yaşam kalitesini olumsuz olarak etkileyecek, huzursuzluklara sebep olacak ve toplumda olumsuzluklara sebep olacaktır.

Toplumun içerisinde yetenekleri, kabiliyetleri, eēitimleri yetersiz olan bireyler, içerisinde yaşadıkları toplumu beēenmeyip kendilerine yeterli imkanların verilmediēi, saygı gsterilmediēi ve engellendiklerini dşnrlar. Bu psikolojik düşüncelerle kendilerine göre haklı olduklarını dşnerek uygun olmayan hal ve hareketler içerisine girerler. Bu uygunsuz hareketlerin en başında

ise şiddete eğilim ve saldırgan davranışlar gelmektedir. Bu davranışlarla toplum içerisinde saygınlık kazanacaklarını düşünürler (Çora, 2008: 65-82).

3. Çeşitleri

Devletler arasında geçen mücadelelerin büyüklüğünü yüksek boyutlarda değiştiren teknolojik değişim, şüphesiz ki illegal şiddet öğeleri hareket tarzlarını ve bu tarzlarından en azami düzeyde sonuca ulaşabilmek için kabiliyetlerini ilerletmeleri manasını ifade ediyordu. Terörizm, burada bahsedilen kimliği ile bundan sonra bir çarpışma taktiği pozisyonunda bulunuyor (Yalçınar, 2006: 99).

Terörizmin yaygın kabul edilen tanımlamaları incelendiğinde; bir grubun ya da devletin yasal olmayan hedeflerinden, cebir ve şiddet, siyaset, korku gibi terimlerin ortak olarak kullanıldığını görebiliriz. İçinde bulunduğumuz zamanda ise uluslararası ilişkiler yapısı içerisinde kabul edilen terörizm faaliyetleri çok farklı maksatları, ülkeleri ve fikri yapıları içinde barındırmakta ve farklı haritalarda ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, terörizmin sınıflara ayrılması hususunun disiplini oluşturmaya çalışan şahıslara göre farklılıklar gösterdiğinden ve genel olarak kabul edilmiş bir metodolojinin olmayışından bahsedilmektedir (Taşdemir, 2017: 730).

İçinde bulunduğumuz dünyada ortaya çıkan terör eylemlerinden çok bireyler ve toplumlar üzerinde bıraktığı etkiler daha çok önem taşır. Çünkü yapılan terör eyleminde olayın faillerinin öncül hedefi hem toplum ve devlet üzerinde hem de uluslararası medyada amaçladıkları etkiyi oluşturmaktır. Herhangi bir ülkede yaşanan bir trafik kazası diğer ülkeler nezdinde o kadar önemli değilken, bir ülkede insanların toplu olarak bulunduğu bir yere yapılan bombalı eylemde insanlar ve medya uzun bir süre bu olayı konuşacaklardır. Ortaya çıkan terör eylemlerinde kesinlikle bir nedensellik vardır. Terör unsurları yaptıkları eylemlerinde daima bir maksat ve ülkeye ulaşmak için çaba sarf ederler. Yaptıkları saldırılar sonrasında kamu düzeninde, iktisadi alanlarda vb. diğer alanlarda korku ve panik havası yaratarak bireylerin ve toplumun ülkesine olan güvenini sarsarak sosyal yaşantıda ve toplum düzeninde problemler çıkartmayı amaçlarlar. Eylemlerde genel olarak insanların toplu olarak buldukları yerleri tercih ederler. Çünkü insanların toplu olarak buldukları alanlarda yaptıkları eylemlerden sonra toplumda bir kaos ve düzensizlik

oluşturmaya aynı zamanda devletleri ise insan haklarını kısıtlayıcı şekilde önlemler almaya zorlarlar. Böylece toplum tarafından tepkiyle karşılaşmasına ve toplum düzeninin bozulmasını amaçlar. Bu amaçlarına ulaştıklarında ise kendilerini haklı gösterebileceklerdir.

Dünyada karşılaşılan terör olayları ve bunu yapan unsurların yaptıkları saldırılarının farklı özellik ve çeşitleri vardır. Bunlar değişik başlıklar altında incelenirse daha faydalı olacaktır. Terörizmin türlerine baktığımızda; hem kullandıkları yöntemler hem de aldıkları destekler bakımından farklı oldukları görülmektedir.

Terörizm üzerine ilk çalışmalardan birisini yapan araştırmacılardan birisi olarak kabul edilen Brian Crozier, terörizmi ayaklanma modeli perspektifinden açıklamıştır. Bunda modelin ilk basamağında terörizm, sonrasında gerilla savaşı ve en son olarak iç savaş yer alır. Burada ise terör örgütlerinden bir kısmı ikinci basamağa yalnızca çok azı üçüncü basamağa ulaşabilmiştir. Thornton terörizmi kışkırtıcı/ayaklanmacı ve zorlayıcı terörizm olarak ayırmıştır. Bu ayırmadan Türkçede ise ilk bahseden kişi ise Doğu Ergil'dir. Ergil ise terörizmi; iktidarın ürünü ve iktidar karşıtı olarak ikiye ayırmıştır. İktidarın ürünü olan terörizmi yukarıdan aşağıya terörizm olarak, iktidar karşıtı olan terörizmi ise aşağıdan yukarıya terörizm olarak isimlendirmiştir. Burada aşağıdan yukarıya terörizm için Thornton'un kışkırtıcı/ayaklanmacı terörizm tanımı ile aynı kurulu düzeni yıkmak, yönetim gücünü ele geçirmek gibi amaçlara sahiptir. Aynı zamanda ayaklanmacı terörizm siyasal amaçlarına göre birkaç şekilde ortaya çıkabilir. Bunlar etnik/ayrılıkçı gruplar etnik temele dayanan ayrı bir devlet amacını güderken, ideolojik gruplar sağ veya sol görüşlere sahip gruplardır, din motivasyonlu gruplar ise dini değerleri kendilerine referans alırlar. Yukarıdan aşağıya terörizm ise bizzat devlet eliyle uygulanan terörizmdir.

Paul Wilkinson ise terörizmi dört ana başlık altında ele almıştır. Bunlardan "Yarı İhtilalci" ve "İhtilalci" terörizmi devlete karşı yapılan terörizm olarak, baskıcı terörizmi devlet tarafından yapılan eylemler olarak, "gölge olay" terörizmini ise diğer terör eylemlerini tanımlamakta kullanmıştır (Wilkinson, 1977: 55-57).

Alex Schmid başka bir bakış açısıyla terörizmi üç sınıfta incelemiştir. Bunları ise; siyasi, organize suç bağlantılı ve patolojik terörizm olarak sınıflandırmıştır. Fakat bunlardan organize suç bağlantılı terörizm ve patolojik terörizmin ayrı bir sınıf olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği eleştirilere açık bir husus olarak değerlendirilmiştir. Bahse konu çalışmada siyasi terörizmin; ayaklanmacı terörizm, kanunları korumak için kurulan yasa dışı örgütlerin faaliyetleri, devlet terörizmi ve son olarak devlet destekli terörizm olarak dört ana başlık altında, ayaklanmacı terörizmi ise; sosyal devrimci terörizm, sağ ve ırkçı terörizm, dini terörizm ve etnik terörizm olmak üzere milliyetçi ve ayrılıkçı terörizm, tek bir amaca yönelik terörizm gibi beş grup şeklinde incelendiği görülmüştür (Demir, 2017: 95-96).

Yukarı incelediğimiz tanımlamalara bakarak Castells günümüzde birbirine ağlarla bağlı dünyada uluslararası yansıması olmayan bir terör olayının çok zor görüneceğinden bahsetmiştir. Kendi ülkesinin içerisinde doğmuş bir terör örgütünü terörist eylemlerinden dolayı yaptığı baskılar sonucu kendi ülkesinden çıkararak ve başka bir ülkeye geçmek zorunda kalıp eylemlerini bu geçiş yaptığı ülkeden yönetebileceğinden bahsetmiştir. Bu durum ise terör örgütünün güttüğü davanın uluslararası alana taşınmasına sebep olmaktadır. Aslında terörizmin sınıflandırılmasında, terörizmin üzerine ortak bir tanımlamanın yapılamamasının da payı büyüktür. Bunlara istinaden ise Demir terörizmi aşağıdan yukarıya ve yukarıdan aşağıya terörizm olarak sınıflandırmış, burada ise yukarıdan aşağıya terörizmi kendi içerisinde devlet terörizmi ve devlet destekli terörizm olarak, aşağıdan yukarıya terörizmi ise motivasyonlarına göre ideolojik terörizm, etnik milliyetçi/ayrılıkçı terörizm ve dini motivasyonlu terörizm olarak sınıflandırmıştır. Bu çalışmada ise bütün görüşlerin bir sentezi yapılarak terörizm çeşitleri aşağıda belirtildiği şekilde sınıflandırılmıştır (Saraçlı, 2007: 1056-1059).

1. Ulusal Terörizm
2. Uluslararası Terörizm
3. Uluslar Ötesi Terörizm
4. Devlet Terörizmi
5. Devlet Destekli Terörizm
6. Etnik Terörizm

7. Siber Terörizm

a. Ulusal Terörizm

Sadece bir ülke sınırları içerisinde kalan, başka herhangi bir yabancı unsurla ilişki ve yabancı katılımın söz konusu bile olmadığı bir terörizm çeşididir. Bu durum ile ilgili olarak uluslar ötesi terörizm ile oldukça benzerlik gösterse de ikisi arasındaki en büyük fark ulusal terörizmde eylemler bir ulusun vatandaşlarına yönelik olarak yapılır. Hem ulusal hem de uluslar ötesi terörizmde doğrudan başka yönetimler tarafından desteklenmez. Bu durum ile ilgili olarak ise tarihte net bir örnek bulmak oldukça güçtür. Böyle bir husus ancak teorik olarak mümkündür (Taşdemir, 2005:38).

1. Ulusal Terörizm devletlerin kendi içerisinde vuku bulduğu için uluslararası bir nitelikleri yoktur ve devletin hukuki düzenini hedef aldığından dolayı ulusal yargı yetkisinde yer alan cezai nitelikte bir faaliyettir. Bu eylemleri gerçekleştiren terörist unsurlar adi suçlu niteliğindedir. Bu suçluları bulmak ve cezai işlem yapmak devletlerin kendi iç meselesi dahilinde olduğundan dolayı hem terör faaliyetlerini önlemek hem de failleri cezalandırmak bahse konu devletlerin kendi iç meselesidir. Ayrıca evrensel hukuka tabi olarak başka organize suç örgütleriyle mücadele gibi terörizmle mücadele etme yetkisine sahiptir (Topal, 2004: 54).

b. Uluslararası Terörizm

1. Bir devletin sınırları içerisinde vuku bulan, diğer ülkelerin veya diğer ülkelerin vatandaşlarının haklarını ihlal eden, birbiriyle bağlantılı hareket eden şiddet eylemleridir. Uluslararası terörizm hem kullandığı araçlar hem de hedefine koyduğu gayeleri itibarıyla geçmiş zamana kıyasla daha tehlikeli bir durum almıştır. Diğer yandan ise siyasal isteklerle gerçekleştirilen bir eylem olmaktan da çıkan husus, zamanla iyice şekil değiştirmiş ve organize suç birimleri ile de sıkı bir bağ kurmuştur. Böylelikle daha da uluslararasılaşan ve evrenselleşen bir suç unsuru olarak sınır tanımaksızın ve ayırt etmeksizin bütün dünya devletlerini tehdit eden bir durum almıştır (Kaya, 2005:31).

2. Uluslararası terörizm adından da anlaşılacağı üzere uluslararası hukukun bir meselesidir. Uluslararası terörist faaliyetler, uluslararası diplomasi veya savaş hukukunun kabul edilen standartları dışında sayılan eylemlerdir. Her ülke

uluslararası terör faaliyetlerinin tanımını kendilerini hedef alan yahut hedef alabilecek iç ve dış düşmanların eylemleri de içerecek şekilde uluslararası hukuka göre hukuka aykırı saymak istemektedirler. Bunun dışında her devlet egemenliğini olumsuz şekilde etkileyebilecek tanımlamalardan uzak durmaya çaba sarfetmektedir (Gül, 2012: 29-30).

3. Uluslararası terörizmin en temel özelliği güdülen amacın siyasi olmasıdır. Güdülen amaçlara ulaşmak, bir kısım siyasi değişiklikler oluşturmak en nihai amaçlarıdır. Nereden, ne zaman ve nasıl geleceği belli olmadığı için ise devletlerin en çok tedirgin oldukları hareketlerdir. Bu hareketler modern teknolojinin bütün imkan ve kabiliyetlerini kullanan, imkan ve kabiliyetlerini ulusal sınırları aşan ve uluslararası arenaya yayan, bireylerin hayatlarını, siyasi ve ekonomik yaşamı, uluslararası ilişkileri etkileyebilen uluslararası terörizm günümüzde önemli bir sorun haline gelmiştir. Daha açık bir şekilde ifade etmek gerekirse bir ülkede faaliyet gösteren terör unsuru yabancı ülkelere maddi ve siyasi destek temin etmeye çalışabilir. Örgütün yönetici kadrosu kendisine ülke dışarısında güvenli bir bölge temin edebilir veya dost kabul ettiği yabancı devletler ve terörist gruplarla iş birliği içerisine girebilirler.

c. Uluslar Ötesi Terörizm

Devletlerin herhangi bir müdahalesi olmadan, devlet dışı aktörlerin gerçekleştirdiği terörist eylemlerdir. Bu bağlamda uluslar ötesi ile uluslararası terörizm arasındaki en belirgin fark ise terörist örgütlerin eylemlerinin herhangi bir devlet tarafından yönetilememesi veya kontrolü altında olmamasıdır.

Burada önemli olan husus devlet dışı aktör kavramıdır. Öyle ki küreselleşme süreciyle beraber devlet dışı aktörler uluslararası ilişkiler alanına daha fazla girmeye ve aktif rol almaya başlamışlardır. Ayrıca uluslar ötesi terörizm konusunda bir olayın bu kavramın içerisinde değerlendirilebilmesi için terör olaylarının birden çok ülkenin sınırları içerisinde başlayıp başka bir ülkenin sınırları içerisinde sonlanması gerekir. Bir başka deyişle yapılan bir terör saldırısında failerin kimlikleri ile terör saldırısının gerçekleştiği devlet ve kurbanların uyrukları farklı ise bu bir uluslar ötesi terörizmdir. Bu duruma ise verilebilecek en uygun örnek ise 11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik

Devletlerine yapılan terör saldırısıdır. Burada olayın gerçekleştiği yer Amerika Birleşik Devletleri, olayın failleri Amerikan vatandaşı olmayan kişiler ve olaydan zarar görenler ise 80'den farklı ülkenin vatandaşıdır (Enders vd., 2011: 321).

d. Devlet Terörizmi

Bir ülkenin kendi vatandaşlarına kendi sınırları içerisinde uyguladığı şiddet eylemleridir. Mevcut hükümet kendisine karşı olan grupları baskı ve şiddet yoluyla sindirip ortadan kaldırmayı hedefler. Ancak bunu yaparken de bunu yönetimleri altındaki askeri güç ile değil destek verdikleri başka gruplar vasıtasıyla yapmaya özen gösterirler.

Devlet terörizmini devlet destekli terörizmden ayıran en belirgin özellik; devlet kendi vatandaşlarına karşı düzenli bir şekilde yıldırma, öldürme, karşıt görüşlülere tutuklama ve insan haklarının ve uluslararası kuralların, geniş ölçekli, düzenli ve sistemli bir şekilde şiddete başvurarak ihlal edilmesidir. Bunu yaparken ise işlenen bu suçların devlet politikasının bir bölümü olarak göstermeye gayret ederler (Gül, 2012:33).

Devlet terörizminin en temel kaynağını totaliter baskıcı rejimler oluşturur. Bu rejimler dünya genelinde büyük ölçüde ortadan kalkmışsa da bazı ülkelerde var olan geniş ölçekli şiddet ve işkenceler değişik şekildeki diktatörlüklerin varlıklarını devam ettirebilmek adına devlet terörizmine başvurduklarını gösterir.

e. Devlet Destekli Terörizm

İlk olarak adını 1980'lerde duyurmaya başlayan devlet destekli terörizm, bir devletin başka bir devletin var olan düzenini bozmak amacıyla terör faaliyetlerini dış politikasının bir aracı ve pazarlık malzemesi olarak kullanan bir akım olarak ortaya çıkmıştır. Bu faaliyetlerde genellikle istikrarı bozulmak istenen devletlerde bulunan genellikle şiddete eğilimi olmayan fakat ekonomik, siyasi, dini veya etnik açıdan hayıflanan gruplar kullanılmaktadır.

Devletler genel olarak direkt veya indirekt olarak dış destekli terörizmi desteklemeye özen göstermişlerdir. Kendilerine göre maliyetleri ucuz bir yöntem olarak değerlendirmişlerdir. Bunun temel sebebi ise amaca en az risk taşıyan yoldan ilerlemektir. Bu durumun en ucuz yöntem olmasının sebebi ise az bir maddi destek ile hedefteki devletin büyük ve düzenli ordusunu meşgul edecek

küçük bir grup çıkarılarak o devletin ordusu meşgul edilebilir hem de hedefe istenilen zarar verilebilir. Hem de kendisini ifşa etmemiş olur.

f. Etnik Terörizm

Etnik terörden bahsetmeden önce etnik terörün temelini oluşturan etnik azınlık kavramının tanımını yapmakta fayda vardır. Etnik azınlık; bir devlet içerisinde yaşayan egemen çoğunluktan din, dil, ırk, kültür, milliyet gibi belli başlı orijinlerle ayrılmasına denilebilir. Bir devleti oluşturan milletin farklı etnik yapılardan da olsa, din, dil, ırk, kültür gibi ortak temel paydada buldukları kabul edilir. Ancak bu husus her devlet için geçerli olmayabilir.

20'nci yüzyılın başından itibaren dünyanın üzerinde kurulmuş ve kurulan devletin hemen hemen hepsinin içerisinde etnik gruplar yaşamaktadırlar. Öyle ki bu durum özellikle 20'nci yüzyılın başından itibaren etnik terör olaylarının artmasına neden olmuştur. Bunlara ilave olarak ise kimi devletler bu durumu uluslararası arenada kendi çıkarları doğrultusunda kullanmışlardır. Özellikle soğuk savaş döneminde ve sonrasında dünyanın bazı bölgelerinde ortaya çıkan etnik kökene dayalı çatışmalarda yeni şiddet türlerinin çıktığından bahsedebiliriz. Şöyle ki Balkanlar bölgesinde Sırlar karşılarındaki diğer gruplara uyguladıkları etnik temizlik politikası ve şiddet politikaları ile etnik teröre güzel bir örnek oluşturmuşlardır. Etnik terörün kendisine belirledikleri amaçlarını gerçekleştirmeleri oldukça zor olduğu için uyguladıkları şiddeti genel olarak karşılarında duran etkilemek istedikleri gruba yöneltirler (Gül, 2012:38-39).

Etnik terörü diğer terör faaliyetlerinden ayıran en temel özelliği uygulamak istediği terörü bütün ülkede değil kendi bölgelerinde uygularlar. Bunu yaparken ise devletin kendilerine verdiği kimliği değil kendi ön plana çıkarmak istedikleri etnik kimliği ön plana çıkarmaya çalışırlar. Bu terör faaliyetlerine dünyanın hemen hemen her yerinde rastlamak mümkündür. Buna örnek olarak Türkiye'de PKK, İrlanda'da IRA, İspanya'da ETA, Filipinler'de Ebu Sayyaf terör örgütleri verilebilir.

g. Siber Terörizm

Belli politik yahut sosyal amaca ulaşmak için bilgisayar ya da bilgisayar teknolojilerinin mallara ve şahıslara karşı, bir devleti, hükümeti veya toplumu baskı altına alma ve yıldırma maksadıyla kullanılmasına siber terörizm denir

(Yıldız, 2011: 163). Siber terörizmle devlete ait olan veya olmayan bankaların bankacılık sistemlerinin çökertilmesi, kişilerin hesaplarının ele geçirilmesi, devlet dairelerinin sistemlerinin etkisiz hale getirilmesi, devletin gizli belgelerinin ele geçirilmesi vb. birçok faaliyet icra edilebilir.

Siber Terör ve bildiğimiz klasik manadaki terör arasında bazı farklılıklar bulunmaktadır. Kısaca bunların üzerinde durmakta da fayda vardır. Bu farklıları da şöyle sıralayabiliriz;

1. Terör örgütleri öncelikli olarak klasik manada silahlı veya bombalı eylemler yaparken, siber terörde terör unsurları internetin olduğu bir ortamda canlarını kesinlikle tehlikeye atmadan emniyetli bir yerde eylemlerini yaparlar.
2. Terörün asıl amacı icra etmiş olduğu faaliyetlerle hedef aldığı siyasal rejime ve topluma bir mesaj vermektir. Burada siber terörde sanal şiddet bir araçtan ziyade bir amaç olur. Bilgisayar teknolojileri sayesinde hedef olarak aldıkları bir bankanın internet sitesine ulaşımı alt üst edebilir, ulaşılamaz bir hale getirebilir.
3. Normal terör eylemlerinde yapılan eylem lokal bir yeri ilgilendirirken, sanal ortamda yapılan bir siber saldırı bölgedeki bütün insanları ilgilendirebilir. Normal bir eylemde fiziksel şiddete başvururken, siber eylemlerde herhangi bir fiziksel temas yoktur.
4. Siber terörizmin sağladığı psikolojik etki bilgisayar ve bilgi teknolojisini kullananlar arasında kalacağından dolayı hedefler biraz daha sembolik kalabilir. Normal terör anlayışının olduğu yerde insanların yapılan eylem sonucunda ölmesi olasılıklar dahilinde iken siber terörde herhangi bir bireyin ölme oranı düşüktür.
5. Klasik terörde fiziksel güç kullanımı söz konusu olacağından elemanlarını en basitinden belirli bir yaşın üzerindeki insanlardan seçer. Fakat siber terörde amaca ulaşmak için yaş olayının bir önemi yoktur ve her yaştan insan amaca ulaşmak için bir araç olarak kullanılabilir.

C. Medya ve Yeni Medya

İnsanlık tarihi incelendiği zaman insanların birbirleriyle iletişim içerisinde olma çabasında oldukları görülmüştür. İlk zamanlarda sadece seslere mana yükleyerek daha sonraları birbirlerini anlayabildikleri ortak paydada buldukları bir konuşma dili ile sonrasında yazının icadı ile fikirlerini yazıya dökerek ancak bu hususta hazırlanan bir yazının kopyasının hazırlanmasının bile çok zaman alıyor olmasından dolayı bilgiler kısıtlı kalmıştır. Daha sonrasında matbaanın icadıyla daha kollektif bir çoğaltma işine girilmiş, fikirler etrafa yayılmaya başlamış ve fikir iletişimleri daha aktif olarak ortaya çıkmıştır. En sonunda ise günümüze geldiğimizde ise önce radyo, televizyon ve gazeteler vasıtasıyla daha sonrasında ise sayısal tabanlı bilgisayar sistemlerinin de devreye girmesiyle beraber iletişimin sınırları iyice genişlemiştir.

1900'lerin başlarında sadece matbaanın desteğiyle gazeteler vasıtasıyla güncel konular konusunda bilgi sahibi olurken, sonradan radyonun hayatımıza girmesiyle beraber bir verici istasyondan yapılan yayınlar kilometrelerce mesafeden dinlenmeye başlanmıştır. Arkasından ise televizyonun hayatımıza girmesi ve bir kutu içerisindeki elektronik devrelerin vasıtasıyla sinyallerle gelen görüntülerin izlenmeye başlanması insanların hayatında değişiklikler yapmıştır. En sonunda ise bilgisayarların insanın hayatına girmesiyle beraber internet ve internetin beraberinde getirdiği yenilik ve kavramlar ortaya çıkmıştır. İnternetin hayatımıza girmesiyle beraber sosyal medya hayatımıza girmiş, sosyal medyanın girmesinden önce medya algısı gazete, televizyon, radyo ve dergiden ibaret iken sosyal medyayla beraber çok geniş bir mecra hayatımıza dahil olmuştur. Bu mecra da aradığımız bilgiyi veya herhangi bir olayı çok hızlı bir şekilde öğrenebiliyor veya takip edebiliyoruz.

İnternetin hayatımıza girmesiyle medya algısında birtakım değişiklikler meydana gelmiş, en başında ise medya tanımı kendi içerisinde evrilerek yeni medya kavramına dönüşmüştür. Yeni Medya kavramını incelemeyen önce bazı kavramların ne anlama geldiğini bilmekte fayda vardır.

İletişim; Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, komünikasyon,

Kitle; Bir yerde toplanmış, bir araya gelmiş insan topluluğu, kütle,

Kamuoyu; Bir konuyla ilgili halkın genel düşüncesi, halkoyu,

Enformasyon; Danışma, tanıtma,

İletişim ortamı, İletişim araçları, Her türlü bilgiyi kişilere ve topluma aktaran, eğlence, bilgi ve eğitim gibi üç temel sorumluluğa sahip görsel, işitsel ve hem görsel, hem işitsel araçların tümü,

Kitle İletişim Araçları; haber ve bilgi verme amacı başta olmak üzere, eğitmek ve eğlendirmek gibi amaçlar taşıyan, belirli bir okuyucu kitlesine, belirli aralıklarla ya da sürekli olarak ulaşan araçlar,

Multimedya; veri, metin, görüntü ve ses gibi farklı iletişim biçimlerini tek bir şebeke içinde bütünleştiren platform (Dolgun, 2016;5).

Sosyal medya; İnternette bilgi paylaşımının tek taraflı yapılmadığı, herkesin fikirlerini özgürce dile getirebildiği, fikir ve düşüncelerin paylaşıldığı, insanların birbirine destek olduğu tüm bu altyapının ve düzenin bütünü,

Medya; Her türlü bilgiyi kişilere ve topluma aktaran, eğlence, bilgi, ve eğitim gibi üç temel sorumluluğa sahip görsel, işitsel ve hem görsel, hem işitsel araçların tümü manalarına gelmektedirler.

Bu tanımları gördükten sonra asıl kavramımız olan Yeni Medya kavramını inceleyebiliriz. Yeni Medya kavramını araştırdığımızda ise üzerine birçok tanımlama yapıldığı görülmektedir.

Brody; interaktif multimedia, akademik hypertext, bilgisayar efektleriyle oluşturulmuş sinema, broadcast grafikleri vb. Computer Mediated Communication (Bilgisayar Aracılı İletişim) kategorileri olarak bir görür (Brody, 1999).

Manovich'e göre; dijital olarak kompoze edilmiş (yeniden oluşturulmuş, parçalar bir araya getirilerek düzenlenmiş) film, sanal 3-D ortamları, bilgisayar oyunları, hipermedia Website veya Web'in yani İnternet ortamlarının tamamı olarak niteler (Manovich, 2001).

Pavlik & McIntosh; medya, telekomünikasyon ve hesaplama (matematiksel) teknolojilerinin dijital çevrede birlikte kullanılması olarak açıklarlar (Pavlik & McIntosh, 2018:345).

Flew; İnternet ve dijital medya teknolojileri ile ortaya çıkmasına imkan sağlanan, IT (Information Technologies – Bilgi teknolojileri), medya içerikleri ve iletişim ağlarının birbirine bağlanması olarak açıklar (Flew, 2008:211).

Lister, yeni medya, medya kullanımı, üretimi ve dağıtım süreçlerinde kapsamlı bir değişim olmasını ifade etmektedir (Lister vd., 2009).

Yücesoy; bilgi toplama, işleme, depolama, yayma, işlemlerindeki gelişmelerin bir sonucu olarak iletişim ve bilişim alanlarının uzantısı olarak ifade edilmiştir (Yücesoy, 2017).

Bütün bu tanımlamalar incelendiğinde ise; iletişimden, dijital bir çevreden ve bu etkileşime dahil olabilmek için bilgisayar vb. cihazlardan faydalandığından bahsedildiği görülmektedir. Bir iletişim ve karşılıklı bir etkileşimden bahsedildiğinde ise bunun sonucunda bir hareket olabilme ihtimalinden de bahsetmek mümkündür.

Olayların, haberlerin ve diğer bilgilerin oluşturduğu içeriğin kitlelere aktarılmasını amaçlayan araçlara medya denilmektedir. Yakın geçmiş dönem incelendiğinde, (hayatımızda daha bilgisayar dönemi başlamadan önce) Televizyon, Gazete, Radyo ve Dergiler kanalıyla bilgilerin edinildiği ve iletişimin tek taraflı olduğu bir ortamdan bahsetmek mümkündür. Güncel bilgiler belirli bir süzgeçten geçerek aktarılmaktaydı. Ancak teknolojinin gelişmesi ve buna paralel olarak hayatımıza bilgisayar, akıllı telefon, tablet, İnteraktif televizyon ve evlerimizde kullandığımız diğer akıllı cihazların da dahil olmasıyla beraber istediğimiz yerden mobil olarak veya oturduğumuz yerden istediğimiz bilgiye hızlı bir şekilde bu cihazlar vasıtasıyla ulaşabilmekteyiz. İsteddiğimiz kişiler ile sosyal medya platformları üzerinden iletişime geçebilmekteyiz. Bu yenilikler eşliğinde Habermas Yeni Medya'yı; toplumun ortak yararlarını belirlemeye ve gerçekleştirmeye yönelik düşünce, söylem ve eylemlerin üretildiği ve geliştirildiği ortak toplumsal etkinlik alanı olarak tanımlamıştır (HabermasJ.D., 2004:95).

Geleneksel Medya'da özel teşebbüsler yokken kanal sayısı kısıtlı sayıda kalmış, gönderilen bilgilerin kontrolünün sadece gönderende olduğu, iletimin ve iletişimin tek taraflı olduğu, içeriğin kısıtlı olduğu, kapsama alanının ya yayın yaptığı bölgeyi ya da küresel dünyayı kapsadığı, zaman olarak belirli bir zaman

aralığında olduğu, yapısal olarak merkeziyetçi bir yapısının olduğu ve kanunlar ve meslek ahlak ilkeleri ile kontrol altında tutulduğu, hedef kitlesinin ise kimliksiz bir topluluk olarak kabul ettiği, üretici ve tüketici arasındaki sınırların kesin çizgilerle ayrıldığı, herhangi bir yazısal veya dizgisel manada yapılan yanlışlık en erken bir gün sonra düzeltilebilir, maliyet olarak da fiyatların yüksek olduğu bilinmektedir. Yeni Medya'ya baktığımızda ise; iletişim kanal sayısının çok fazla olduğunu, kontrolün bilgiyi alanda olduğunu, iletim ve etkileşimin karşılıklı olduğunu, içeriğin çeşitlendirilmiş olduğunu, kapsama alanının küresel boyutta olduğunu, zamanlama olarak herhangi bir zamana bağlı kalmaksızın her an olabileceğini kontrolün teknik aygıtlar ve izleme cihazları üzerinden yapılabileceğini, yapısının merkeziyetçi bir yapı olmadığını, hedef kitlesinin ise geleneksel medyadan farklı olarak kim olduğu daha belirgin olan olduğunu, üretici ve tüketici arasında kesin çizgilerin olmadığını, yapılan yazısal veya dizinsel bir hatanın derhal düzeltilebildiği, maliyetinin ise düşük olduğunu söylemek mümkündür.

Çizelge 1. Geleneksel ve Yeni Medya

	Geleneksel Medya	Yeni Medya
Kanal Sayısı	Az Sayıda	Çok Sayıda
Kontrol	Gönderen	Alıcı
İletim	Tek Yönlü	İki Yönlü/ Etkileşim
İçerik	Sınırlı	Çeşitlendirilmiş
Kapsama Alanı	Bölgesel/ Küresel	Küresel
Toplumsal Kontrol	Kanunlar/Meslek Ahlak İlkeleri	Teknik Aygıtlar/ İzleme
Zaman	Senkron	Asenkron
Yapısı	Merkeziyetçi	Merkeziyetçi Olmayan
Etkileşim	Tek Yönlü	Çift Yönlü
Hedef Kitle	Kimliksiz Topluluk	Daha Belirgin, Sınırlandırılmış Topluluk
Üretici ve Tüketici Sınırları	Kesin Çizgilerle Ayrılmıştır	Kesin Bir Ayrım Yoktur
Yapılan Yanlışlıkların Düzeltilmesi	En Erken Ertesi Gün	Anında Müdahale Edilebilir.
Maliyet	Yüksektir	Düşüktür

Yeni Medya'nın hayatımıza girmesiyle;

1. Yeni Toplumsal Hareketlerin etkinliği artırmış,
2. Savunuculuk yapma pratikleri etkilenmiş,

3. Protesto ve hak arama maksatlı iletilerin daha hızlı, basit ve ekonomik şekilde yaygınlaşması sağlanmış (Adıgüzel, 2019;4),
4. Bilgiyi elinde tutan güçlü topluluğun gücü kırılmış,
5. Bireylerin kendilerini anlatmak ve fikirlerini kısıtlamalar olmadan paylaşabilecekleri, ortak problemler ve çıkarlar etrafında toplanma konusunda cesaretlendirmiş ve sanal da olsa buluşmalarını sağlamış,
6. Bilgiyi/Enformasyonu kolay yayılabilir hale getirmiş,
7. Sıradan vatandaşların kendilerini, devletlerini ve dünyayı ilgilendiren konulardaki tartışmalara basit bir şekilde dahil olmalarına ve siyaset yapmalarına yardımcı olmuştur.

Bütün bu saydığımız kolaylıklara baktığımız da ise karşımıza sürekli olarak düşünce ve iletişim kavramlarının ön plana çıktığını görmekteyiz. Bireyler artık rahatlıkla düşüncelerini ve yorumlarını kimseye bağlı kalmaksızın rahatlıkla dile getirmeye başlamışlardır. Ayrıca dünyanın her bölgesinde yaşanan olaylar ve durumlar hakkında kısa süre içerisinde bilgi sahibi olmaktadır.

D. Yeni Medyanın Bileşenleri

Yeni Medya sayesinde insanlar kısa süreler içerisinde bir olay veya durumdan haberdar olmaktadır. Günümüzde siber evren; bilgisayar ve internet teknolojilerinin bütün kitle iletişim araçlarını birçok yönden içeren bir nitelemedir (Dolgun:2016). Medya kavramından farklı olarak gelişen teknoloji ile birlikte medya yeni medyaya evrilmiş ve bazı özellikler kazanan medya yeni medyayı meydana getirmiştir. Bunları değişik şekillerde ele almak mümkündür. Ancak burada sadece gelişen teknoloji ile ortaya çıkan web 2.0 ve 3.0 olarak anılan teknoloji çağının getirdiği etkileşimi ve mobilite bazlı olarak ele alınacaktır.

Rogers yeni medyayı kendisine göre üç yeni özellikte açıklamaya çalışmıştır. Bunlara bakacak olursak;

- a. Etkileşim (Interactivity)
- b. Kitlesizleştirme (Demassification)
- c. Eş Zamansızlık (Asynchronosity)'tan bahsetmiştir (Dolgun:2016).

Günümüzde Yeni Medyayı tekrar ele aldığımız zaman Rogers'a ilave olarak ise;

- a. Enformasyona,
- b. Küreselliğe,
- c. Ağ Örgütlenmesine dayandığını görebiliriz.

Bunların her biri incelendiğinde bireylerin artık haberleşme ve organizasyon konusunda yeni medyada aktif olarak yer aldıklarını ve daha kolay etkileşime geçtikleri göze çarpmaktadır. Bunların büyük kolaylıklar ve zaman tasarrufu sağladığından bahsedebiliriz. Etkileşimin artık bireylerden ziyade bilgisayarların karşılıklı olarak etkileşiminin artması, bilgi toplama ve analiz işlemlerinde üstünlüklerinin artması olarak değerlendirilebilir. Bunu daha açık olarak istediğimiz ya da araştırdığımız bilgilere ve enformasyona daha hızlı ulaşmak olarak değerlendirmemiz mümkündür. Günümüzde eğer bilgisayarımızın hafızası artık yetmiyor ve evde bunu nasıl yapabileceğimizi düşünüyorsak bir arama motoruna sorunumuzu yazarak konu ile ilgili olarak yazılmış olan yazıyı okuyarak konu hakkında bilgi sahibi olabilir, bunu nasıl yapabileceğimizi ve hangi parçaların lazım olduğunu çekilmiş videolar var ise onları izleyerek öğrenebiliriz. Hatta evimizde sipariş verdiğimiz parçalarla kendi başımıza bu videoları izleyerek halledebiliriz.

Yeni Medya'yı meydana getiren bileşenlere bakıldığında ise teknolojinin hayatımıza girmesi ile hayatımızın vazgeçilmez bir grup parçasının olduğu görülmektedir. Bunları ise;

1. Bloglar
2. RSS
3. Wikiler
4. Podcasting
5. Mikro Bloglar
6. Sosyal Ağlar
7. Video ve Görsel Paylaşım Ağları olarak değerlendirilebiliriz.

1. Bloglar

İnternette bir nevi seyir defteri olarak adlandırabileceğimiz yazı sayfalarıdır. İlk olarak 1997 yılında Amerika’da Katrina Kasırgasında binasını boşaltma mecburiyetinde kalan New Orleans Time-Picayune gazetesi yayın yapamaz duruma gelince blogları kullanarak insanları oradan haberdar etmiştir.

Bloglar diyaloga açık mecralardır ve okuyucular kendi yorumlarını da gönderebilmektedirler. Bloglar; bilgi paylaşımı, bilgi yönetimi, pazarlama iletişimde müşteri ilişkileri, karşılıklı etkileşimli habercilik, iletişim, kendini düşüncelerini ifade etme, öğrenme, halkla ilişkiler faaliyetleri, pazarlama, kampanya yapma ve topluluk oluşturma konularında önde gelen mecralardır. Blogları da kendi içerisinde; Kişisel Bloglar, Temasal Bloglar, Topluluk Blogları, Kurumsal Bloglar olarak sınıflandırabiliriz.

2. RSS

Çoğunlukla haber sağlayıcı unsurlar, Bloglar ve Podcastler tarafından kullanılan, son eklenen hususun rahatlıkla takip edilebilmesini sağlayan, en basit dosya çeşitlerini kullanan (XML, HTML vs.) sisteminin genel adıdır. Real Simple (Gerçekten Basit) ifadesinden türemiştir. Real Simple Syndication, RDF Site Summary veya Rich Site Summary (Zengin Site Özeti) kelimelerinin baş harflerinden oluşan kısaltmadır.

3. Wiki

İngilizce “What I know is” (Bildiğim kadarıyla) kelimelerinin baş harflerinden oluşan herkesin bildiği şeyleri yazdığı sayfalardan oluşan bilgi sayfalarıdır. Bilgi paylaşanların yazdıkları ansiklopedi benzeri bir şekilde toplanarak bir araya getirilir. Wiki, “GNU Özgür Belgeleme Lisansı” adı altında kullananlara yeni sayfa oluşturma, sayfalarda istenildiği zaman düzenlemeler yapma ve bu oluşturulan sayfaların birbirlerine bağlanılmasına olanak sağlayan bir internet uygulamasıdır. Genellikle büyük ölçekli çalışanı olan şirketler bunları aktif olarak kullanmaya başlamışlardır. Bunu kullanmalarındaki amaç ise çalışanlar arasında bilgi alışverişini sağlamaktır. Bu uygulama daha çok iş birliği ve paylaşım sağlar.

4. Podcasting

Apple firması tarafından kendi işletim sistemi içerisinde kullanılmak üzere “RSS” tabanlı olarak paylaşım sağlayan bir sistemdir. İsmi “Pod” ve İngilizcede yayın yapmak anlamına gelen “broadcast” kelimesinin birleştirilmesinden almıştır. Podcast bireylerin kendi ses dosyalarını paylaşmalarını sağlamak amacıyla çıkmıştır. Bu program vasıtasıyla orada yayın yapan kanallar ve programlar kaydedilerek istenildiği zamanda izlenebilmektedir.

5. Mikro Bloglar

Mikro bloglar normal bloglara benzemekle birlikte anlık veri girişi sağlanabilen bloglardır. Uzun metinler yerine kısa cümlelerin kullanıldığı daha sınırlı kapsamlı sistemlerdir. Temelde kısa ve öz bilgilerin paylaşılması amaçlanmıştır. Bunları da kendi içerisinde Anlık Durum Bildirimi (Twitter), Anlık Fotoğraf Paylaşımı (Instagram), Lokasyon Paylaşımı (Foursquare) olarak sıralayabiliriz.

a. Anlık Durum Paylaşımı – Twitter

Kullanıcılarına duygu ve düşüncelerini anlık olarak ifade etmeleri için 140 karakter veren mikro blogdur. Anlık olarak paylaşım yapılmakta ve eğer paylaşılan durumlar gizlenmezse herkes tarafından görüntülenebilmektedir. Burada, kullanılan kelimelerin sayısal olarak mesajlarda geçiş yoğunluğuna göre listelendiği bir sistem de bulunmaktadır. Bu sistemin adı “Trending Topics”dir. Bu sistem ile o süreçte Twitter’da en çok konuşulan konular liste halinde kullanıcılara sunulmaktadır.

b. Anlık Fotoğraf Paylaşımı – Instagram

Fotoğraf tabanlı mikro blog bir sitedir. Anlık fotoğraf paylaşımı sağlamaktadır. Bu blogun bu kadar hızlı yayılmasının altında yatan temel sebep diğer sosyal medya platformlarıyla entegre bir şekilde çalışmasıdır. Uygulama kullanılarak hazırlanmış olan fotoğraflar Facebook, Flickr, Twitter, Foursquare ve Tumblr üzerinden paylaşılabilir. 2012 yılında Facebook tarafından satın alınmıştır. Günde 40 milyon fotoğraf paylaşımı, saniyede 8.600 beğeni ve 1.000 yorum yapılmaktadır. Şu anda 90 milyondan fazla aktif kullanıcıya sahiptir.

c. Lokasyon Paylaşımı – Foursquare

Gez, Gör, Paylaş mantığı ile kurulan lokasyon paylaşımı emel mantığı ile oluşturulmuş bu blog belli notlar ile bulunulan konum hakkında bilgi verir. Hizmet sektörü konusunda oldukça aktif olarak kullanılmaktadır. Gidilen yer ile ilgili olarak herkes fikirlerini rahatlıkla paylaşabilmektedir.

6. Sosyal Paylaşım Ağları

Bu platformlarda kullanıcılar tarafından yeni arkadaşlıklar kurulabilir, eski arkadaşlara ulaşılabilir ve kendi tercihleri doğrultusunda paylaşım yapabilmektedir. Sosyal paylaşım ağları, her alanda yaşanan değişimin merkezini oluşturmaktadır. Sosyal paylaşım ağları tek bir ortak kaynak üzerinden birbirine bağlanan insan grupları olarak tanımlanabilir. Sosyal ağlar yalnızca, internet üzerinde kişisel profil yaratmaktan ibaret değildir. Sosyolojide üçüncü mekan, insanların toplandıkları alanları ifade etmek için kullanılmaktadır.

a. Facebook

Kullanıcılarının oluşturduğu ağlarda farklı izin seviyelerinde özel veya herkese açık yazılarla kullanıcıların birbiri ile bağlanmasını, gruplara katılmasını ve diğerleri ile kaynakların paylaşılmasını sağlayan çevrimiçi sosyal ağ yazılımıdır (Gülbahar, Kalelioğlu vd., 2010). Harvard Üniversitesi öğrencisi Mark Zuckerberg, tarafından 2004 yılında “The Facebook” adıyla kurulan site, kısa bir zaman içinde Harvard öğrencilerinin yarısından fazlasına ulaşmıştır. Kullanım yaygınlığı gittikçe artan Facebook, Boston’daki MIT, Boston Üniversitesi ve Boston College gibi diğer üniversitelerden de üye kabul etmeye başlamıştır. Siteye dâhil olan okullarının sayısının gittikçe artmasıyla, 2004 Aralık ayında sitenin kullanıcı sayısı 1 milyona ulaşmıştır. Başlangıçta “The Facebook” olan sitenin adı 2005 Ağustos’ta 200 bin dolara Facebook.com olarak değiştirilmiştir. 2005’in sonlarına doğru site, İngiltere ve Kanada’daki üniversiteleri de üyeliğe kabul etmeye başlamıştır. Aynı yılın sonunda, ABD, Kanada, Meksika, İngiltere, Avustralya; Yeni Zelanda ve İrlanda’daki 25.000’in üzerinde üniversite sisteme katılmıştır. 2006 yılına gelindiğinde site, bir yandan üniversite ağını genişletirken diğer yandan kullanıcılarının lise öğrencisi arkadaşlarını da arkadaş listelerine ekleyerek üyeliğe davet etmesini sağlamıştır. (Korkmaz,2013;110) Eylül 2006’da Facebook, e-posta adresi olan tüm internet

kullanıcılarını üyeliğe kabul etmeye başlamıştır. Bugün Facebook dünyanın en yaygın toplumsal paylaşım ağı haline gelmiş ve kullanımı tüm dünyada hızla yaygınlaşan site, Google'dan sonraki en değerli firmalardan biri olmuştur.

Facebook aklımıza ilk gelen sosyal medya ağı olmaktadır. Kullanıcılarının oluşturduğu ağlarda farklı izin seviyelerinde özel veya herkese açık yazılarla kullanıcıların birbiri ile bağlanmasını, gruplara katılmasını ve diğerleri ile kaynakların paylaşılmasını sağlayan çevrimiçi sosyal ağ yazılımıdır.

b. My Space

MySpace sanal ortamda kullanıcı denetiminde iletişim ve arkadaşlıklar kurulabilen, kişisel profillerin, blogların, grupların, resimlerin, müzik ve videoların barındırılabilceği bir sosyal iletişim web sayfası'dır. MySpace özellikle henüz ünlü olmamış grup ve şarkıcıların yararına bu genç sanatçı adaylarına herhangi bir ücret vermeden şarkılarını siteye yükleyip büyük kitlelere sunma imkânı verir.

c. LinkedIn

Profosyoneller için geliştirilmiş bir ağıdır. Dünyanın her tarafından profesyonel insana iletişime geçme, network kurma ve bilgi paylaşma fırsatı verir.

7. Video ve Görsel Paylaşım Ağları

a. Daily Motion/Youtube

Bu mecrada en çok bilinen iki ağ Youtube ve Daily Motion'dır. Başkaları tarafından sisteme video yüklenmesine izin verilir. Yüklenen videoların diğer insanlar tarafından görüntülenmesine izin verilir. Bu yüklenen videolar müzik kutusu olarak da kullanılabilir. Bu yüklenen videolar müzik kutusu olarak da kullanılabilir.

b. Pinterest

İngilizce Pin (iğne) ve interest (ilgi alanı) kelimelerinden türeyen bu sosyal ağ, internette beğenilen görselleri profile yüklemeye yardımcı olmaktadır. Görsel içeriğe dayanan site, kısa sürede üye sayısını 10 milyona çıkarmıştır. Pinterest, markalardan kişilere kadar geniş bir kullanıcı kitlesi bulunmaktadır (Özkoyuncu, 2018:76-104).

E. Yeni Medya ve Kitlelerin Etkileşimi

Bir önceki başlık altında bileşenlerini, tanımlarını ve kullanım amaçlarını inceledikten sonra kitle iletişimde nasıl kullanıldıklarını da incelemek gerekmektedir. Yeni Medya incelendiğinde her zaman kitlesel hareketlerin hem iletişimi gerçekleştirmelerini hem de eylemlerin örgütlenmesini ve tabanların harekete geçtikleri bir yer olduğu görülmüştür (Algül,2014;144). Medya aktivistleri eylem çağrılarını genel olarak sosyal medya hesapları üzerinden duyurmakta, fikirlerini internet siteleri ve elektronik haberleşme gruplarından detaylı olarak verebilmekte, etkinlik ve olaylar ile ilgili tüm faaliyet görüntülerini video paylaşım ağlarına yükleyerek küresel ölçekte erişim sağlayabilmektedirler. Böylelikle hak arayışı mücadeleleri savunucusu oldukları konuyla ilişkin olarak gündem oluşturup, kamuoyunu harekete geçirebilmektedir (Adıgüzel, 2019:7). Bakıldığı zaman ise kitleleri inandırmanın 3 farklı yolu olduğunu bunların ise;

1. Para ile satın alma,
2. Zor kullanma
3. İnandırmak olduğunu söylemek mümkündür.

Sosyal medya kullanımı bireylerin birbirleri ile olan iletişimlerini arttırdığı gibi kriz zamanlarında da toplumsal ve kitlesel farkındalığı arttırmakta, toplumsal duyarlılığın oluşmasını sağlamakta, milletin dayanışma ile birlik ve beraberliğinin oluşmasında üstlendiği rol ile kitleleri etkileşime sokmakta ve organize bir duruma getirmektedir. Bu duruma yakın tarihten örnek verecek olursak 15 Temmuz 2016 Hain Darbe Girişimi bunun en tipik örneği olabilir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin değişik kademelerinde görev yapan bir grup çalışanın gerçekleştirmeye çalıştığı hain darbe girişimine karşı Türk Halkının göstermiş olduğu tepki dünya kamuoyunun dikkatini çekmiştir. CNN Türk Ankara Temsilcisi Hande FIRAT'ın Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN ile telefonu üzerinden yaptığı görüntülü görüşme ve Sayın Cumhurbaşkanımızın sosyal medya ağları üzerinden yapmış olduğu hain darbe girişimine karşı paylaşımlar sonucunda halk sokaklara inmiş. Bu paylaşımlar whatsapp, telegram,vb. haberleşme uygulamalarında paylaşılmış ve bilgilerin milyonlarca kişiye ulaşması sağlanmıştır. Twitter gibi sosyal medya ağlarında oluşturulan hashtagler sayesinde insanlar buldukları yerlerden resimler paylaşarak darbe

girişimine karşı daha duyarlı, güçlü ve kararlı olarak durmuşlardır. İnsanları olumlu yönde motive etmiştir (Bahar, 2018:16).

Bunlardan haricen sosyal medya ağlarında bireyler birbirlerinin paylaşımlarını da paylaşmaktadırlar. Dil üzerinde çok fazla yıpranma söz konusu olmakta ve günlük kullanımda yanlış kullanımlar oluşmaktadır. Sosyal ağların sağladığı rahatlama ile bireyler devletle olan ilişkilerinde aktif bir pozisyona geçmiştir. Bu ağların sağladığı iletişim rahatlığı kötüye kullanılma ihtimalini de arttırmaktadır. Dünya sosyal medya ağları üzerinden yapılabilecek olan dezenformasyon, kışkırtma, tahrik, provakasyon, kutuplaştırma, ötekileştirme faaliyetlerinin yapılabilecek olmasına tanık olmuştur. Bunu da bir olay ile aktaracak olursak; Arap Baharı olarak adlandırılan olaylardır. Olayların çıkış noktasını incelediğimizde Muhammed Buazizi isimli gencin 17 Aralık 2010 tarihinde Tunus'ta kendini yakması ile başladığı görülmektedir. Bunun etkisi Mısır, Bahreyn, Cezayir, Suriye, Ürdün, Yemen, Libya gibi ülkelerde daha sert bir şekilde hissedilmiştir. Suudi Arabistan, Fas, Irak, Umman, Lübnan gibi ülkelerde ise ufak çapta halk ayaklanmaları, protestolar, yürüyüşler ve mitingler düzenlenmiştir. Ortadoğu ve Afrika'da başlayan halk hareketlerinde iletişim ve örgütlenme aracı olarak sosyal medya ağlarının kullanılması sosyal medyanın ilk devrimi olarak tarihe geçmiş, bu olaylar ile sosyal medya mühendisliğinin önemi ve etkisi anlaşılmaya başlanmıştır (Bahar,2018:21).

F. Terör ve Medya Bağlantısı

Medya, terör ile mücadele hem devletlerin en çok kullandığı hem de terör unsurlarının en çok kullanmaya çaba sarf ettiği unsurların başında gelmektedir. Şöyle ki terör unsurları tarafından gerçekleştirilen bir eylemin başarısından bahsedebilmek için medya ve kamuoyunun dikkatini çekmesinin gerekliliğinden bahsedebiliriz. Bu iki unsurun dikkatini çekmedi ise yapılmış olan eylem, örgütler tarafından başarısız olarak kabul edilir. Bunun sebebini inceleyecek olursak, bunun temelinde terör unsurlarının var olma nedenlerini haklı ve hukuki bir zemine yerleştirme, kendilerine destekçi bulma, oluşturdukları bu destek ile karşılarındaki devleti çaresiz bırakarak amaçlarına ulaşma çabalarının olduğundan bahsedebiliriz.

Toplumlarda medyada en çok takip edilen hususlardan bir tanesi terör eylemleridir. Bunun farkında olan eylemciler ise bu konuyu bulunmaz bir nimet olarak değerlendirerek kendilerine propaganda imkânı sağlamaktadırlar. Terör örgütleri ve medya arasında pragmatist bir etkileşim vardır. Birbirlerini destekleyen bu ilişkide, örgütler kendilerini ifade ederek tanıtma ve fikirlerini duyurma imkanını yakalarken medyanın ise temel ihtiyacı olan haberler ortaya çıkmış olmaktadır.

Geçmişten günümüze terör ve medya arasında bir ilişki varlığını devam ettirmiştir. Medya terör eylemlerini bilerek veya bilmeyerek yayınlamakta ama bu fiilden terör örgütleri her zaman karlı çıkmaktadır. Terör ve medya arasındaki ilişkiyi Hübner; terör örgütlerinin medyaya dinleyici ve okuyucu kazandırırken medyanın da teröristlerin ciddiye alınmasını sağlayan aleniyeti sağladığından bahsetmiştir (Gözlek, 2020:45). Buradan hareketle iki tarafından birbirinden çıkar sağladığından bahsedebiliriz. Kevin G. Barnhurst, terör ve medya arasında süregelen ilişkiyi iki şekilde açıklamıştır. Bunlardan birincisi “Kusurlu Medya Modelidir”, bu tanımlamada medya, şiddet çarkının bir unsuru olarak görev yapar ve terör eylemlerinin geniş gruplara duyurulmasında aktif rol oynar ve onların amacına hizmet eder. Bu yaptıkları eylemlerle kendilerine medyada yer edinen terör unsurları bundan cesaret alarak daha büyük eylemler yapmaya çalışırlar. Bu durumdan da anlaşılacağı gibi bu tanımda medya dolaylı olarak terör unsurlarına hizmet etmiş olur. İkinci tanım ise “Savunmasız Medya Modeli” olarak adlandırılan tanımlamadır. Bunda ise medya, terör eylemlerinde bir failden ziyade şiddet eylemlerinin kurbanı olarak görülür. İstemese de haber verme görevinden dolayı terör unsurlarının yaptığı şiddet eylemlerine yer vermek zorundadır. Bu haberlere yer vermese bile şiddet eylemlerinin duracağından bahsedilemez (Camphuijsen ve Visser, 2012:10). Aynı şekilde Michel Wieviorka ise terör örgütleri ve medya bağlantısını dört modele ayırmıştır. Bu modeller ise; “Saf ilgisizlik” olarak tanımlanan ilk modelde terör unsurları hedef aldıkları kurbanların dışında kalanları yaptıkları propaganda ile etkilemek ve korkutmak gibi bir niyet taşımazlar. İkinci model olan “Göreceli şiddet” modelinde ise medya terör örgütlerinin uyguladığı şiddete karşı ilgisizdir. Üçüncü model olan “Medya odaklı strateji”de ise terör unsurları yaptıkları şiddet eylemlerinin ve bununla vermek istedikleri mesajların yayılması için medyayı bir vasıta olarak

kullanırlar. Son modelde ise terör unsurları medya unsurlarını ve organizasyonlarını düşman olarak kabul ederler (Wieviorka, 1993:45).

Terör – Medya ilişkisi incelendiğinde yukarıdaki açıklamalarda görüldüğü gibi aralarında bir ilişki olduğu ortadadır. Bunu ise; medyanın varlığını devam ettirebilmesi için habere, örgütlerin ise yaptıkları eylemlerden herkesi haberdar etmesi, korku ve telaş salması için medyaya ihtiyacı olduğu şeklinde izah edebiliriz. Bir başka deyişle terör unsurları medyaya ihtiyaç duyarlarken, medyada terör eylemlerine kayıtsız kalamadığından dolayı bu ikili arasında zorunlu ve resmi olmayan bir bağ oluşmaktadır (Gözlek, 2020:46).

Terörist unsurlar medyayı kullanarak, medyada göz önünde yer almak, zaman içerisinde adına eylem yaptıklarını söyledikleri kesimin resmi temsilcisi haline gelmenin yollarını aramaktadırlar. Bunu ise medyanın kendilerini legal, kabul görmüş muhatap olarak görmesini, röportaj yapmasını ve yapılan programlara misafir olarak katılım sağlamaları için davet etmelerini sağlamaya çalışırlar. Bu süreçte ise örgütün yönetim kademesinin tanıtım şekli ve bu yönde kullanılan dil meşrulaşma sürecine katkı sağlayabilir. Haberlerde yapılan eylemlerin ele alınma şekli habere konu olan eylemin sosyal gerçekliğinin inşasında ve idrakında etkili olmaktadır.

Medya, haberlerin hazırlıklarını yaparken hükümetin politikalarını destekleyecek şekilde bir düzen içerisinde verilecek olan haberde hükümet yetkilileri, güvenlik güçleri ve yönetime yakın uzman isimlerin fikirlerine başvurabilir. Bu durum terörle mücadelede güvenlik güçlerinin motivasyonunu arttırabilir, kamuoyunun moralinin yüksek olmasını sağlayabilir ve terörist unsurlar ve destekçilerinin moralinin bozulmasını sağlayabilir (Devran, 2015:91).

Günümüzde gelişen teknolojiyle beraber ortaya çıkan, iletişim alanlarını genişleten, daha önceki başlıklar altında bahsedilen yeni medya kavramı ile terör unsurları kendilerine yeni bir yayın alanı bulmuşlardır. Geçmişte sadece yazılı ve sözlü yayından bahsedilirken ve kendi eylemleri hakkında söz şansları pek yok iken şimdi yeni medya sayesinde kendilerini ifade etme şansı yakalamışlardır. Son zamanlarda yeni medya ve bileşenlerini oldukça aktif bir şekilde kendilerini tanıtmak, yaptıkları eylemleri paylaşmak, kendilerine direkt veya dolaylı olarak taraftar toplama maksatlı olarak kullanmaktadırlar. Bu durumu bu kadar aktif

olarak kullanmalarının altında yatan en büyük neden ise sosyal medya mecralarının denetiminin gelişen teknolojiler karşısında biraz daha güç olmasıdır.

Son dönemlerde terör unsurları özellikle sosyal medyayı aktif olarak kullanmaktadırlar. Sosyal medya kullanımının nüfus genelinde artması, terör unsurları bu araçları kullanarak kendisine eleman temin etme durumunu hızlandırmış, ayrıca bu vasıtaların kullanılarak halkın düşüncelerini istismar etmesini ve aldatmasını kısmen kolaylaştırmıştır. Bunlara ilave olarak ise örgütsel dokümanlarını, kendi hazırladıkları görselleri, yaptıkları eylemlerin videolarını sosyal medya kanalıyla yayınlarak toplum üzerinde amaçladıkları şiddet, korku, panik havasını oluşturarak karşılarındaki hükümetlerin kendi istedikleri yönde adım atmasını sağlamaya çalışmaktadırlar (Gözlek, 2020: 43-44).

Terör unsurları, teknolojinin kendilerine sağladığı fırsatları sonuna kadar kullanmaktadır. Şöyle ki, teknolojinin sağladığı imkanlar dahilinde yaptıkları eylemleri daha geniş kitlelere duyurma fırsatını elde etmişlerdir. Diğer taraftan sosyal medyayı daha çok gençlerin aktif olarak kullandıkları da göz önüne alındığında bunun farkında olan terör unsurları, gençleri manipüle ederek kendi taraflarına çekmeye çalışmakta ve bu sayede örgüte katılımı arttırmaya çalışmaktadırlar.

G. Terör Unsurlarının Medyayı Kullanma Amaçları

Günümüzde gelişen teknoloji den iletişim teknolojileri de payını almış bu hızdan terör örgütleri de faydalanmaktadır. Son dönemlerde sosyal medyanın hayatımızın büyük kısmını işgal etmeye başlamasıyla beraber terör örgütleri de bu mecraı daha fazla kullanmaya başlamıştır. Bu medya alanı vasıtasıyla, isteklerini iletme, kendilerini ifade etme ve yine amaçları doğrultusunda farkındalık yaratma fırsatı yakalamışlardır.

Terör örgütleri genel olarak; devletin ve toplumun dikkatini çekmek, kamuoyunda farkındalık oluşturmak, devletin meşru hükümeti tarafından tanınmak, saygınlık ve bilinirlik kazanmak, devlet ile iletişim kurmak isterler. Bunlara ek olarak ise yaptıkları eylemlerle kamuoyu üzerinde korku, endişe ve kaygı yaratmayı hedeflerler. Bunları yaparlarken bunların temelinde;

1. Propagandalarını yapmak ve belirledikleri kitle üzerinde baskı oluşturmak,

2. Oluşturdukları baskı ortamı ile kendi destekçilerine moral kazandırmak,
3. Güvenlik güçlerinin yaptığı uygulamaları hukuka aykırı göstermeye çalışarak halkın güvenlik güçlerine olan güvenini sarsmak,
4. Yaptıkları eylemler sayesinde kendilerine sempati duyanları yanlarına çekmeye çalışmak ve destekçilerini arttırmak,
5. Kendilerini haklı bir platforma oturtmaya çalışmak,
6. Örgüt elemanlarının kendi davalarına inançlarını, moral ve motivasyonlarını arttırmak,
7. Devlet tarafından kabul görmek,
8. Uluslararası alanda tanınma çabası,
9. Dış destek sağlamak gibi amaçlar yatmaktadır (Kartal, 2018; 57-58).

Terör unsurları eylemlerini yaparlarken genel olarak halka açık, en çok kullanılan yerlerde eylem yapmayı tercih ederler. Bunun temelinde ise hem eylemlerini en işlek yerlerde yaparak kimsenin güvende olmadığı hissiyatını sağlamak, hem de medya ve unsurlarının en kolay şekilde gelip bilgi edinebileceği, yayın yapabileceği yahut kolay bir şekilde görsel alacağı yerleri seçmeye özen gösterirler. Halkın yoğun olarak kullandığı, işlek olan yerlerde veya buralara yakın alanlarda genelde medya unsurlarının bulunduğu ya da çalışanlarını bulundurduğu değerlendirildiği için bu bölgeler tercih edilir. Buna verilebilecek en yakın örnek ise 13 Kasım 2022 tarihinde İstanbul'da İstiklal Caddesinde PKK terör örgütü mensuplarınca koyulan bombalı düzeneğin patlaması sonucu 2'si çocuk 6 kişinin hayatını kaybetmesi, 81 kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan eylemdir. Burada yapılan saldırı az önce bahsedildiği gibi vatandaşların ve gelen turistlerin çok yoğun olarak kullandığı bir bölgedir. Bu bölgeyi seçerek terör örgütü medyanın tarafsız hareket etme ve halkı doğru bilgilendirme sorumluluğuyla hareket edeceğinin bilincinde hareket etmiştir. Medya istemese de terör olaylarını yayınlamaktadır. Yayınlarken de terör örgütlerinin bundan istifade etmemesini sağlamalıdır. Yaptığı yayınlarla ulusal ve uluslararası güvenliğe zarar vermemelidir.

Medyada terör ile alakalı olarak kullanılan kelimeler ve terimler özenle seçilmelidir. Çünkü kullanılacak terimler onlara başka bir anlam yükleyebilir.

Avrupa’da bulunan bazı basın ve yayın unsurları; örneğin BBC 2016 yılında yaptığı bir haberde PKK terör örgütünden bahsederken “Kürt asi grup” diye bahsetmiştir (BBC, 2016). Yine aynı haberin devamında PKK terör örgütünün Suriye uzantısı olan PYD terör örgütünün silahlı kanadı olan YPG’nin IŞİD’e karşı en yetkin güç olduğunu ve bu unsurlarında Türk topçu birlikleri tarafından hedef alındığını yazmıştır. Bu tür haberler terör örgütlerine destek vermekte, yaptıkları eylemlerde cesaretlendirmekte, aynı zamanda örgüte sempatic ve maddi destek sağlamaktadır (Kartal, 2018:60).

Gelişen teknolojiyle beraber hayatımıza giren yeni medya olarak bahsettiğimiz internet temelli medyayla birlikte artık dünyanın her tarafından insanlar birbirleri ile daha kolay iletişime geçmekte ve dünyanın herhangi bir bölgesinde olan bir olay her yerde takip edilebilmektedir. Konu ile alakalı paylaşılan görseller ve durumlar dünyanın dört bir yanına dağılmaktadır. Karşılaşılan olaylara karşı dünyanın her yerinden tepkiler verilebilmekte, birbirini tanımayan sosyal medya kullanıcıları olaylara karşı toplu bir tepki oluşturabilmektedirler.

“We Are Social” tarafından yapılan bir araştırmaya göre Ocak 2022 tarihinde Türkiye nüfusu 85,3 milyon, internet erişim oranı %82, sosyal medya kullanım oranı %80,8, sosyal medya kullanımı ortalama 2 saat 59 dakika, en çok kullanılan sosyal medya platformları ve kullanım oranları sırasıyla; WhatsApp % 93,2, Instagram % 92,5, Facebook % 78,1, Twitter % 69,6, Facebook Messenger % 54,3, Telegram % 53,7 olarak belirlenmiştir (DIGITAL 2022: ANOTHER YEAR OF BUMPER GROWTH, 2022). Bu rakamlar günümüzde internet kanalıyla hayatımıza giren yeni medya bileşenlerinin nasıl bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Bu kadar hayatın içerisinde olan ve gün içerisinde zaman geçirilen mecraları terör unsurları da amaçlarına ulaşmak için biçilmez kaftan olarak görmekte ve kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya çalışmaktadırlar.

Terör unsurları amaçlarına ulaşmak doğrultusunda interneti ve internet üzerinden ise yeni medya vasıtalarını aktif olarak kullanmaya özen göstermektedirler. Bunun en önemli sebepleri; bu mecraların kontrolünün oldukça güç olması, devletlerin bu konularda önlem alma hususunda yavaş hareket ediyor olmaları, bu kaynağa çok kolay bir erişimin olması ayrıca devletlerin uluslararası

platformda terör unsurlarına destek vermeyi kendi ellerinde bir koz olarak tutmak istemelerinden dolayı onlara tanıdıkları yayın ayrıcalıkları olarak sıralayabiliriz. Bu durum oldukça önemlidir. Çünkü bir ülkenin terör örgütü olarak gördüğü yapıyı diğer bir ülke kendi çıkarları doğrultusunda terör örgütü mensubu olarak görmeyebilir. Bu noktada terör örgütü bunu kendisi için fırsata çevirerek hem burada yayın yapabilmek için alan oluşturabilir hem de internet ortamında yayın yapabilmek için kullanacağı servis sağlayıcıları burada konumlandırabilir. Böylece kendisine bir fırsat oluşturan unsurlar sonraki aşamalarda yayınlarını buradaki servis sağlayıcılar üzerinden sağlayarak hedef aldıkları ülkede istedikleri gibi yayın yapabilirler.

Yaptıkları yayınlar vasıtasıyla hem kendi propagandalarını yapmaya, hem yaptıkları eylemlere ait görüntüleri paylaşarak dikkat çekmeye, ulaşım yasaklansa da uluslararası arenada yayınlarına devam ederek kendilerini haklı bir platforma oturtmaya, uluslararası kamuoyunda yaptıkları yayınlar ile kendilerine destek bulmaya ve som olarak ise ulaşmak istedikleri bilgiye ulaşmaya çalışabilirler.

1. Propaganda Maksadıyla Medyanın Kullanılması

Latince bahçıvanın taze bir bitkinin filizlerinden yeniden bir bitki üretmek için tekrar toprağa dikmesi anlamına gelen “propagare” sözcüğünden gelen propaganda, belirli bir düşünce veya fikri yerleştirmek ve yaymak anlamında kullanılmaktadır (Atabek, 2003: 5). Türk Dil Kurumu sözlüğünde ise bir öğreti, düşünce ve inancı başkalarına tanıtmak, benimsetmek ve yaymak amacıyla söz yazı vb. yollarla gerçekleştirilen çalışma, yaymaca olarak tanımlanmıştır (www.sozluk.gov.tr, Son Erişim tarihi 13.12.2022).

Propaganda geçmişte ve günümüzde, kısaca her dönemde toplumların tavır ve davranışlarını ya da fikirlerini etkilemek için önemli bir vasıta olarak görülmüştür. Birçok lider fikir ve düşüncelerini insanlara propaganda vasıtasıyla kabul ettirme uğraşında olmuştur. Yeni medya günümüzde propagandanın en çok yapıldığı alanlardan birisidir. Medya bileşenleri takipçilerin görüşlerinin biçimlenmesinde önemli rol oynar. Kitlelerin ulusal ve uluslararası konular konusunda medya bileşenlerine olan bağımlılıkları medya vasıtalarının kamunun düşüncesinin şekillenmesinde önemli bir unsur konumuna gelmesini sağlamıştır (Sarıdiken, 2019: 47).

Propaganda ve terör tanımlarını bir araya getiren sebep terörün aslında bir propaganda faaliyeti olmasıdır. Örgütlü veya bireysel olarak yapılan herhangi bir terör eyleminin toplum tarafından işitilmesi propaganda eyleminin başladığının sinyalini verir (Sarıdiken, 2019:49). Terör propagandası, terör eylemleri ile başlayan ve süregelen bir süreci kapsar. Demokratik bir düzen içerisinde amaçlarına ulaşamayan yapılar hareket ve güçlerini ispat etmek amacıyla terörü bir propaganda ve kendi reklamını yapma aracı olarak kullanırlar.

Terör unsurları, yaptıkları eylemlerin medya ve bileşenlerinde yer bulmasıyla örgüt propagandası yapma konusunda başarıya ulaşmış sayılırlar. Öyle ki günümüzde medya bileşenleri olarak saydığımız internet tabanlı platformlar aracılığıyla propagandalarını daha hızlı bir şekilde yapmaktadırlar. Bu propagandayı yaparlarken internetin kullanıcıları sağladığı en büyük ve gizli özelliği isimsizlikten oldukça fazla şekilde istifade etmektedirler. Bu özellik hem terör örgütü mensuplarına güvenli bir alan oluşturmakta hem de bu güvenli alan içerisinde hiç çıkmadan reklamlarını ve propagandalarını rahatlıkla yapma imkânı sağlamaktadır (Gray, 2009:404).

İnternet ortamının terör unsurlarına sağladığı bir diğer kolaylık ise değişik isim ve şekillerde internet sitesi kurma imkânı sağlaması ve bu kurduğu internet sitelerinin adlarını ve uzantılarını istedikleri zamanda değiştirmelerine olanak sağlamasıdır. Devletler tarafından sürekli olarak kontrol edilen internet ortamında devlet tarafından tespit edilen bu sitelere erişimler engellenmekte ancak az önce anlatıldığı gibi internetin sağladığı kolaylardan kaynaklı olarak yeni bir isim ve uzanti ile ortaya çıkıp yayın hayatına devam edebilmektedir.

2. Dikkat Çekmek Maksadıyla Medyanın Kullanılması

Medya, terör örgütleri için aynı zamanda dikkat çekme unsurudur. Ancak bu dikkat çekme unsurunu her örgüt kendine göre kullanmaktadır. Terör unsurlarının yaptıkları eylemler genel olarak eylemi gerçekleştirdikleri ülkenin siyasi otoritelerinin engellemelerinden dolayı medyada pek fazla yer edinemez, bundan dolayı uluslararası medyayı kullanmaya çaba gösterirler (Sarıdiken, 2019:51). Bunu yaparlarken aynı zamanda kendilerine uluslararası arenada dolaylı ya da direkt olarak destek sağlamış olurlar.

Örgütler genelde eylem yaparlarken medyanın kolay ulaşabileceği ve görüntü alabileceği yerlerde eylem yapmayı tercih ederler. Bu tarz alanlar ise genel olarak halk tarafından gün içerisinde oldukça yoğun olarak kullanılan, merkezi yerlerdir. Terör örgütleri genel olarak yaptıkları paylaşımlar ve ürettikleri materyaller ile örgüt sempatizanları arasında yaygınlaşmayı amaçlar. Bu yayınlar ne kadar çok kişi tarafından izlenirse yahut paylaşılsa savunduğu konu hakkında duyarlılık gösteren kişileri yanına çekebilir, böylelikle sempatizan ve eleman sayısını arttırabilir. Ayrıca toplum içerisinde bir işgal yaratarak kendisini savunduğu konu hususunda yasal zemine oturtmaya çalışabilir.

3. Destek Sağlamak Maksadıyla Medyanın Kullanılması

Terör örgütlerinin en önem verdikleri husus insan desteğidir. Bütün faaliyetlerini her zaman için bunun etrafında şekillendirmiştir. Çünkü insan desteği görmeyen bir örgüt hiçbir surette varlığını devam ettiremez. İnsan desteğini sağlamak için teknolojinin kendisine sağladığı imkanları sonuna kadar kullanmaktadır. Günümüzde artık herkesin hayatında internet önemli bir yer tutmakta ve bunun farkında olan örgütler ise yeni medya ve bileşenlerini oldukça aktif bir şekilde kullanmaktadır. Kullanırlarken ise direkt irtibata geçerek kendilerine eleman temin yoluna başvurmaktadırlar.

İnternet ortamı bireylerin kullandığı ancak yasal olarak tam bir denetim altında olmayan kontrolsüz bir ortamdır. Bu kontrolsüz alan ise örgütlere ciddi bir avantaj sağlamaktadır. Öyle ki yeni medya bileşenleri olarak adlandırdığımız sosyal medya ağları insanlar arasında iletişimi kolaylaştırdığı gibi terör unsurlarının da kendi reklam ve propagandalarını yaptıkları kendilerine sempati duyan insanlarla kolayca iletişime geçtikleri bir alan haline gelmiştir. Sosyal medyada üyelik oluşturulması çok kısa sürmekte birçok sahte isimle kısa sürede profil oluşturulabilmektedir. Ayrıca örgütlere düşük maliyetlerle yüksek bir çıkar kazancı sağlamaktadır.

Bir diğer çıkar sağladıkları husus ise internet üzerinden sağladıkları maddi destektir. Varlıklarını devam ettirebilmeleri için maddi desteğe de ihtiyaç duydukları için bu ihtiyaçlarını internet üzerinden oluşturdukları yardım kampanyalarına yapılan yardımlar, sohbet ortamlarında yapılan yardımlar üzerinden karşılamaktadırlar (Weimann, 2004:7). Varlıklarını devam

ettirebilmeleri adına yapacakları eylemler, örgütün yiyecek ve içecek vb. giderlerini karşılamak için maddi desteğe ihtiyacı yadsınamaz seviyededir.

4. Bilgi Toplamak Maksadıyla Medyanın Kullanılması

Günümüzde internet, dünyanın en büyük sanal kütüphanesidir. İstenilen bilgiye çok kısa bir süre içerisinde ulaşılabilmektedir. Bu durumu ise terör unsurları kendi lehlerine kullanmaktadırlar. İstenilen bilgiye en kısa sürede ulaşılabildiği için terör unsurları bu vasıta sayesinde istedikleri kurum ya da kişiler hakkında birçok bilgiye ulaşabilirler. Arama motorları, sohbet odaları, tartışma grupları, sosyal medya hesapları vb. unsurlar bilgi maksatlı terör örgütlerine yardımcı olabilmektedir (Işık, 2009: 26).

Terör unsurları, medyada yer alan haberleri inceleyerek kamuda gerçekleşen olaylara yönelik bilgi sahibi olurlar, böylelikle yapacakları eylemlerin planlamasında kendilerine bir analiz yapmış olurlar. Ayrıca gelişen teknoloji ile beraber devlet kurum ve kuruluşları da sosyal medyayı aktif bir şekilde kullanmakta paylaşımlarda bulunmaktadır. Bunun devlet nazarında avantajı olduğu gibi dezavantajı da vardır. Devleti temsil eden görevlilerin yaptıkları ve yapacakları faaliyetlerden haberdar olmaktadır.

Terör örgütleri tarafından düzenlenen siber saldırılar sonrasında tarafından elde edilen bilgilerin kullanılması önemlidir. Çünkü devletin önemli kurumlarına ya da toplumsal veriler önemli verilerdir. Bu bilgilere yönelik yapılan terörist saldırılar önemli sonuçlar doğurabilir. Bunların en başında ise toplumun devlete olan güveninin azalması gelir.

III. PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN YAPISI VE MEDYA KULLANIMI

A. Partiya Karkeran Kurdistan (PKK) Terör Örgütünün Kuruluşu

Türkiye Cumhuriyet’inde 1960 ve 1970’li yıllar incelendiğinde dünyada ortaya çıkmış olan sağ ve sol görüş akımlarının burada da varlığından söz edilebilir. Özellikle sol düşünce yapısına sahip olan grupların Sovyetler Birliği’nin etkisinde kalarak Marksist-Leninist bir düşünce yapısına sahip oldukları söylenebilir. Bu gruplar genellikle faaliyetlerini öğrenci dernekleri üzerinden sürdürmüşlerdir. Bu dönem içerisinde adı geçen önemli organizasyonlardan bir tanesi de Doğu Devrimci Kültür Ocakları (DDKO)’dır. DDKO hem üyeleri hem de yayın organları vasıtasıyla sürekli doğu sorununu gündeme taşımaya çalışmıştır. Bunu taşımaktaki amacı ise kendisine taraftar sağlamak istemesiydi. Yayın organları vasıtasıyla yayımladığı bültenler ilerleyen dönemde yapılacak olan çalışmalar için önemli bir yer tutmuştur (Özcan, 1999: 23).

12 Mart 1971’de yapılan askeri müdahale ile birlikte DDKO ve o minvalde faaliyet gösteren bütün yapılanmalar kapatılmıştır. Kapatılan yapıların yöneticileri ise yurt dışına kaçmışlardır. Bu olaydan sonra ise öğrenci ve devrimci görüşe sahip olan faaliyetlerde azalma olmuştur. Fakat bir kısım silahlı gruplar faaliyetlerine devam etmişlerdir. 30 Mart 1972’de Tokat’ın Kızıldere köyünde Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi/Partisi’ne mensup silahlı gruplar ile güvenlik güçleri arasında yaşanan çatışmada bir grup örgüt mensubu ölü bir grubu ise sağ olarak ele geçirilmiştir. Ertesi gün yapılan protestolarda bildiri dağıtan öğrenciler göz altına alınmıştır. Bu göz altına alınan grup arasında ileride adından sıkça bahsedeceğimiz Abdullah Öcalan’da göz altına alınmıştır (Özcan, 1999: 26).

Terör örgütünün kuruluşundan bahsetmeden önce örgütün kurucusu olarak kabul edilen Abdullah Öcalan’dan bahsetmekte fayda vardır. Abdullah Öcalan Urfa’nın Halfeti ilçesinin Ömerli köyünde 1948 yılında doğmuştur. Orta öğreniminin sonuna kadar Halfeti’de kalmıştır, lise eğitimi ise Ankara’da Tapu ve

Kadastro lisesinde tamamlamıştır. Buradan mezun olduktan sonra önce Diyarbakır Tapu Kadastro Müdürlüğü'nde daha sonra ise İstanbul Tapu Kadastro Müdürlüğünde çalışmıştır. İstanbul'da çalışırken İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazanmış ve daha sonra Ankara Siyasal Bilimler Fakültesine geçiş yapmıştır. Ankara'da öğrenim hayatına devam ederken memurluğu bırakmış ve 1972'de izinsiz bildiri dağıtmak suçundan yedi ay tutuklu kalmıştır.

Cezaevinden çıktıktan sonra bir müddet siyasetten uzak kalmıştır. Daha sonra ise tekrar siyasi faaliyetlerde bulunmaya başlamıştır. İlk zamanlarda Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği çatısı altında faaliyet göstermiştir. Burada kendisi etrafında bir grup oluşturmaya çalışmıştır. Arkasından DDKO'na üye olmuş, bir süre sonra buradan da ayrılmış ve Tunceli Kültür ve Dayanışma Derneği altında siyasi faaliyetlerine devam etmiştir. Son olarak ise Tuzluçayır Güzelleştirme Derneği altında faaliyetlerini yürütmüştür (Özcan, 1999, 34). Devam ettirdiği propaganda faaliyetleri giderek geniş kitleler tarafından kabul görmeye başlamıştır. Bu yapı oluşturma çabasının sonucunda Dikmen'de 1978 yılında bir öğrenci evinde yapılan daha sonra ise örgüt tarafından "Dikmen Toplantısı" olarak bahsedilen toplantıda Abdullah Öcalan'ın Ankara'da kalması ve memleketlerine giden öğrencilerin kendi memleketlerinde faaliyette bulunması kararlaştırılmıştır. Abdullah Öcalan bu dönemin ardından amatör çalışmaların yerini profesyonel çalışmalara bırakacağından bahsetmiştir. Kendilerine göre ideolojik dönem olarak adlandırdıkları bu dönemde faaliyetlerinin ülke geneline yaymayı planlamışlardır. Bu dönemde Ankara'da bulunan Siirt Öğrenci Yurdu örgüt taraftarları tarafından ele geçirilmiştir. Yine memleketinden dönen öğrenciler kendi bölgeleri ile ilgili olarak Öcalan'a bilgi vermişlerdir. Memleketlerinde propaganda yapan öğrenciler vasıtasıyla örgüt ilk başta kendisine daha fazla taraftar sağlamıştır. Ankara'da Mimarlar Mühendisler Odasında yapılan ilk toplantı ile örgüt ilk kez amacını ortaya (Özcan, 1999: 37).

Abdullah Öcalan grup üyelerinin yaptıkları çalışmalarını yerinde tatbik etmek için Ağrı, Kars, Tunceli, Elazığ, Şanlıurfa ve Gaziantep'e gitmiştir. Bu gezi ile birlikte bu bölgelerin askeri açıdan da değerlendirmeleri yapılmıştır. Bu değerlendirmelerden sonra ise partileşme sürecine gidilmesine karar verilmiştir. Bunun için ise Abdullah Öcalan'a yetki verilmiştir. Yapılan toplantı sonucunda ise partileşme kararı alınmış ve yapılanmayı düzgün bir şekilde sağlamak

maksadıyla Diyarbakır ve Mardin bir bölge, Gaziantep, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, Adıyaman bir bölge, Tunceli, Bingöl, Elazığ ayrı bir bölge olarak değerlendirilmiştir. (Özcan, 1999: 39).

Kendileri için önemli olan bölgelerde faaliyet göstermek adına Hilvan'da "Urfa Yükseköğretim Derneği" kurulmuştur. Öcalan kendi ifadelerinde Hilvan için "Hilvan kürdistan kırsalına açılmanın bir ön kapısıdır" ifadesini kullanmıştır (Öcalan, Parti Yönergesi, Cilt III).

26-27 Kasım 1978'de Diyarbakır'ın Lice ilçesi Fis (Ziyaret) köyünde Seyfettin Zuğurlu'ya ait evde bir toplantı yapılmış ve parti resmen kurulmuştur. Bu yapılan toplantıda;

1. Parti Yönetmeliği ve Parti Tüzüğü kabul edilmiş,
2. Partinin Merkez ve Hazırlık Komiteleri kurulmuş ve bu kadrolara görevlendirmeler yapılmış,
3. Hazırlık Komiteleri için bölgeler belirlenmiş,
4. Partinin kurulmasının ilan edilmesi için ses getirecek bir eylem yapılmasına karar verilmiş,
5. Partinin amacı "Türkiye kuzey kürdistanı sömürmektedir, Türk sosyalistleri ile Kürt sosyalistleri beraber değil ayrı olarak örgütlenmelidir. Kürt halkının kurtuluşu otonomi ya da özerklikle değil bağımsızlıkla sağlanacaktır. Amaç bağımsız, bütün, sosyalist bir kürdistanıdır" belirtilmiş,
6. Partinin adının Kürdistan İşçi Partisi/ Partiya Karkeren Kurdistan (PKK) olmasına karar verilmiştir.
7. Partinin merkez yürütme konseyine görevlendirmeler yapılmıştır.

Merkez yürütme konseyinde; Genel Sekreter olarak Abdullah Öcalan, Genel Sekreter Yardımcısı olarak Cemil Bayık, Askeri Sorumlu olarak Mehmet Karasungur, Yayın Sorumlusu olarak Mazlum Doğan, Örgütlenme Komitesi Sorumlusu olarak Şahin Dönmez, Örgütlenme Komitesi üyesi olarak ise Hayri Durmuş ve Baki Karaer görevlendirilmişlerdir. En büyük karar organı olarak kongre kabul edilmiştir. Kongre dört yılda bir toplanacak ve Merkez Komite'yi tespit etmekle yetkili idi. Kongre Genel Sekreterin isteği ve parti meclisinin 2/3'sinin veya parti üye sayısının 1/3'ünün kararı ile bir kereye mahsus olmak

üzere zamanından önce toplanabilirdi ayrıca Genel Sekreter'in isteği ve parti meclisinin 2/3'ünün kararı ile bir kereye mahsus olarak olağanüstü şartlarda bir yıl süre ile ertelenebilirdi. Kongre bütün parti örgütlerinden seçilen delegelerin katılımı ile yapılabilirdi (Törel, 2003: 38).

Polit Büro; Merkez Komitenin kendi üyeleri arasından seçilmiş olan beş kişiden oluşacaktır.

Parti Genel Sekreterliği; Partinin en üst ideolojik ve politik organıdır. Genel Sekreter parti kongresinin 2/3 çoğunluğunun oyu ile seçilir ve görevi partiyi örgütlemek ve meclisin çalışmasını sağlamaktır.

Ayrıca yapılanma üstten alta Polit Büro, Merkez Komite, Bölge Komitesi, Yerel Komite, Köy Komitesi ve Hücre olarak yapılanmıştır.

Merkez Komitenin görevi başkana yardımcı olmak, tüm cephe örgütlenmesini ve silahlı yapının çalışmasını sağlamaktır. Yapılanmanın bir altında eyaletler vardır. Parti Genel Kongresi dört yılda bir yapılırken eyalet kongresi iki yılda bir yapılmaktadır. Merkez Komite yapı olarak 29 asil, 11 yedek üyeden oluşmaktadır. Disiplin kurulu ise 17 asil, 3 yedek üyeden oluşturulmuştur.

Örgüt ideolojik olarak "Uzun Süreli Halk Savaşını" benimsemiştir. Bu ideoloji ile ilk önce bölgede "Silahlı Propaganda" yapılacak, bu sayede köylü halk kazanılacak, bu sağlanıldığında örgütün tutunabileceği bölgeler ve gerilla bölgeleri oluşturulacaktı. Silahlı propaganda birlikleri ile zaten küçük olan silahlı birlikleri tehlikeye sokabilecek olan "devlet yanlısı hainler" temizlenecekti. Bu sayede ise gerillanın kendisini koruyabileceği, korunabileceği, ikmal yapacağı, silah ve cephaneye sağlayabileceği üsler oluşturulacaktı. Akabinde ise bahsedilen bu bölgeler partinin güdümüne girerek yeni üsler için temeller atılacaktı. Bunlar sağlandıktan sonra son adım olarak zamana yayılmış olan uzun süreli savaşla devlet hem maddi hem de manevi yönden yıpratılmış olacak, askeri gücünün savaşma azmi kırılacak ve böylelikle son olarak stratejik saldırı ile darbe vurulacak ve başarı kazanılacaktı. Uzun Süreli Halk Savaşı üç basamaktan oluşuyordu. Bu basamaklar "Stratejik Savunma, Stratejik Denge ve Stratejik Saldırı"olarak sıralanmıştır. Örgüte göre bir silahlı mücadelenin başlatılabilmesi için öncelikli olarak askeri bir yapının oluşturulması gerekliydi. Bunun olabilmesi için ise en uygun tarz gerilla tarzı olarak belirlenmişti. Gerillaya bu durumda bir

kısım görevler verilmiştir. Stratejik Savunma Döneminde askeriden çok siyasi bir görev verilmiştir. Burada tüm dikkatini ayaklanma için halkı örgütleme verecekti. Bu durumdan sonra örgülenen halk kendi savunma birliklerini kuracak ve böylece hem bağımsız eylem yapabilecek hem de gerillaya yardımcı olacaktı. Kendi mücadelesini başlattıktan sonra sayı, eğitim ve iş birliği durumları da göz önüne alınarak silahlı propaganda birlikleri, gerilla ve gelişkin gerilla olarak üç farklı biçimde yapılanmaları sağlanacaktı.

Parti kuruluşundan itibaren yaygın şiddet kullanmaya çalışmasına rağmen Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'den destek alana kadar gerilla aşamasına geçememiştir. 1984 yılına kadar iki yüz kadar örgüt mensubu yurt dışında FKÖ'den eğitim almışlardır. O dönem içerisinde Ortadoğu bölgesinde yaşanan siyasal ve askeri çekişmeler örütün işine fazlasıyla yaramış ve örgüt bu durumdan faydalanarak ortaya çıkmıştır. (Özcan, 1999: 70-80).

Stratejik Denge aşamasına gelindiğinde devletten siyasi olarak üstün pozisyona gelinecek ve askeri unsurun güçlenmesine öncelik verilecekti. Böylece denge noktasına ulaştırılması sağlanmış olacaktı.

1982 yılının sonlarında silahlı eleman sayısının yeterli seviyeye ulaştığını değerlendiren Abdullah Öcalan, bu zaman zarfında Suriye-Irak arasında yaşanan gerginlikten ötürü Irak sınırındaki kontrollerin artmasından dolayı Suriye'den Irak'a eleman gönderememiş sadece sınır köylerine kendi elemanlarını yerleştirmiştir. Kendisi ise Şam'a yerleşmiştir. Suriye Türkiye arasındaki sınırın genel olarak düz olması ve geçişe imkan vermemesinden dolayı örgüt sıkıntıya düşmüştür. Bu sıkıntı ise İran'ın yardımı ile çözüme kavuşmuştur. Bu sayede Irak'ta Barzani'nin kamplarına yerleşmişlerdir. Bu yardımdan sonra küçük gruplar halinde Türkiye'ye giriş yapmışlardır. Bu giriş yapan küçük grupların temel amacı silahlı propaganda faaliyetlerini yürütmektir (Özcan, 1999: 90). Silahlı Propaganda Birliklerinin temel görevlerini;

1. Faaliyet gösterdikleri bölgeler hakkında detaylı bilgi toplayarak, bölgenin coğrafi yapısını etüt etmek ve halk hakkında detaylı bilgi edinilmesini,
2. Silahlı mücadelede ihtiyaç duyulacak olan sığınakların hazırlanmasını sağlamak,

3. Bu iki temel husus oluşturulduktan sonra işbirlikçileri tespit ederek cezalandırmak,

4. Bölge hazırlık komitelerini oluşturmak olarak sıralayabiliriz.

Bölge hazırlık komitelerinin ise;

1. Şırnak, Eruh, Pervari, Silopi, Uludere, Beytüşşebap

2. Şirvan, Hizan, Mutki, Siirt

3. Lice, Genç, Solhan, Bingöl,

4. Muş, Sason, Kozluk, Silvan, Kulp

5. Diyarbakır, Hani, Dicle, Ergani

6. Çermik, Çüngüş, Gerger

7. Kiğı, Karlıova, Varto, Karakoçan

8. Van, Hakkari

9. Mardin, Adıyaman,

10. Elazığ

11. Tunceli’de oluşturulacağı kararlaştırılmıştır.

Bölge hazırlık komitelerinin kurulmasıyla yerel komitelerinde oluşturulmasına başlanacaktı. 2 veya 3 kişiden oluşturulacak bu komiteler örgüte yeni elemanlar kazandırmayı amaçlıyordu (Özcan, 1999: 92). Örgüt kendi içersinde yapmış olduğu değerlendirmeler neticesinde 1983 yılının başından itibaren silahlı propaganda birliklerini Türkiye’ye göndermiştir. Bu birimler; Mahsun Korkmaz (Siirt Eruh ve Pervari, Şırnak Merkez ve Beytüşşebap bölgelerinde faaliyet gösterecek), Bingöllü Ali (Hakkari merkez ve Şemdinli bölgesinde faaliyet gösterecek), Terzi Cemal (Van ve Çatak bölgesinde faaliyet gösterecek) liderliğindeki ekiplerden oluşuyordu.

1983 yılı içerisinde İsrail’in Lübnan’a savaş açıp girmesi, İran-Amerika, Suriye-Amerika arasındaki ilişkiler, İran-Irak arasındaki savaş, Türkiye’nin Güneydoğu Anadolu Projesine başlaması ve Türkiye’nin ülkesi etrafında yaşanan bu olaylar dizisine seyirci kalmaması örgütü harekete geçmeye zorlamıştır. Gönderildikleri bölgelerde faaliyet gösteren gruplardan kendi bölgelerinde 1984

yılıının Haziran ayında yapacakları büyük eylemlerle örgütün silahlı kanadı olan Kürdistan Kurtuluş Birlikleri/ Hazen Rizgariye Kurdistane (HRK)'nın kurulduğunu duyurmaları istenmiştir. Yapılan değerlendirmeler neticesinde eylemlerin Siirt Eruh, Hakkari Şemdinli ve Van Çatak'ta yapılması planlanmıştır. Bu planlanan eylemler ise 15 Ağustos 1984'te Hakkari Şemdinli ve Siirt Eruh'ta akşam saatlerinde gerçekleştirilmiştir. Ancak karar verilmesine rağmen Van Çatak'ta yapılması planlanan eylem haberin geç ulaşmasından dolayı yapılamamıştır. Bu silahlı eylemlerin ardından HRK'nın kurulduğu ilan edilmiştir (Hancılar, 2011). Yaptıkları silahlı eylemlerden sonra silahlı propaganda seviyesinin bir üst basmağı olan gerilla basamağına çıkmışlardır. Böylece örgüt için gerekli olan silahlı kanadı da oluşturmuşlardır. Yaptıkları silahlı eylemlerden sonra ise 1985 yılı içerisinde yapılan askeri operasyonlar ile örgüte ağır vurulmuş ve çok sayıda örgüt mensubu yakalanmıştır. Bu operasyonlar karşısında ise örgüt Irak'a çekilme kararı almış ve kendisine yeni bir çıkış yolu aramaya başlamıştır. Bu dönemde ise Geçici Köy Korucusu kanunu çıkarılmış ve örgüt köşeye sıkıştırılmaya başlanmıştır. Bu durum karşısında örgüt kendisine destek sağlamak için halk üzerinde yaptıkları baskıları iyice artırmak istemiştir (Özcan, 1999: 97). Çıkarılan bu kanun ile bölgede yaşayan ve bölgeyi iyi bilen korucular vasıtasıyla örgüte ağır kayıplar verdirilmiştir.

Örgütün 21 Mart 1985'te yapmış olduğu kongrede örgüt kendi içerisinde Parti, Ordu ve Cephe yapısını oluşturmak istemiştir. Yapılanmasında eksik olarak gördüğü Cephe yapılanmasını oluşturmak için Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi /Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan/ (ERNK)'nın kurulmasına karar vermiştir. Bu cephe yapılanmasının kuruluşunu ise Türk Silahlı Kuvvetlerinin yaptığı başarılı operasyonlardan çok zarar görmüş olmalarından dolayı Yunanistan'da ilan etmişlerdir. Bu cephe yapılanmasının kurulması ile;

1. Sözde ulusal kurtuluş siyasetini kitlelerin elinde bir silah haline getirmek,
2. Kitlelerle güçlü bir bağ kurmak, halk kitlelerinin gücünü cepheye ve ulusal kurtuluş mücadelesine seferber etmek, gelişen kurtuluş savaşına her türlü manevi desteği sağlamak,

3. Halk içinde kendi siyaseti doğrultusunda aktif propaganda, ajitasyon ve örgütlenme çalışması yürütmek, geniş kitleleri ulusal kurtuluş siyaseti ve mücadelesi doğrultusunda birlikler halinde örgütlemek ve yönetmek,

4. Gerilla birliklerini barındırmak, korumak, istihbarat toplamak ve istihbarat faaliyetlerinde bulunmak,

5. Bulunduğu bölgede devletle işbirliği yapan kimseleri hain ve ajanları gerillaya bildirmek,

6. Yardım kampanyaları düzenlemek,

7. Düşman askerleri arasında panik çıkarmak için propaganda yapmak,

8. Düşmanın askerliğine gitmemek, gitmek zorunda kalındığında düşman ordusunda moralsizlik, korku yaratmak, askeri araç ve gereçleri işlemez kılmak, tahrip etmek, fırsat ele geçtiğinde depoların yerini öğrenip haber vermek, subaylarla erler arasında çelişki yaratmış subayları vurdurmak için teşvik etmek,

9. Halk kitlelerini cephenin politikaları doğrultusunda eğitmek ve mücadeleye sevk etmek,

10. Sözde sömürgeciliğe ve gericiliğe karşı mücadele etmek amaçlanmıştır (Özcan, 1999: 197).

Bu cephe yapılanması ile askeri yapılanma olarak tanımladıkları HRK'nın her türlü lojistik, ekonomik ve siyasal problemlerini çözmeyi hedeflemişlerdir. Teşkilat olarak kuruluşu itibariyle ise yarı siyasi yarı askeri bir yapılanma olarak dikkat çekmektedir. Örgüt özellikle yargı hususuna önem vermiştir. Özellikle 1989 yılından itibaren örgüt etkinliğini artırmak için çaba harcamıştır. Kuruluş olarak ise bağımsızlık mahkemeleri, askeri mahkemeler ve halk mahkemeleri olarak adlandırdıkları sözde mahkemeler oluşturdukları görülmektedir.

Bağımsızlık Mahkemeleri; örgütün eyalet karargahları içerisinde kurularak çalıştırılacaktı. Mahkemede görev alacak olan savcı, başkan ve üyelerin parti üyesi olma zorunluluğu vardır. Bu mahkemelere katılımı artırmak için jüri sistemi yapılması düşünülmüştür. Bu mahkemeler "Vatana İhanet, Ajanlık, İhbar, İşbirlikçilik" suçlarına bakacaktı.

Askeri Mahkemeler; örgütün silahlı gruplarında görev alan elemanlarla ilgili olan suçlara bakmakla görevlendirilmiştir. Bu yapılanmadan kaçan ve devletin yanında yer alanların davalarına bakmakla görevlendirilmiştir.

Halk Mahkemeleri; kendilerine ait olarak gördükleri bölgelerde yaşanan “Adam öldürme, yaralama, kan davası, vergi vermemek, hırsızlık suçu ile trafik suçları vb.” adi suç olarak görülen suçlarla ilgili olarak açılan bütün davalara bakmakla yükümlü olan mahkemelerdir. Mahkeme üyesi ve iddia makamları cephe üyeleri arasından seçilecekti.

1986 yılının Ekim ayında yapılan III. Kongre ile silahlı kanatları olan HRK'nın adı Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu/Arteşa Rizgariye Gele Kurdistan/(ARGK) olarak değiştirilmiştir.

1980 yılında başlayan İran-İrak savaşından terör örgütü kendisine oldukça fazla yarar sağlamış ve Irak'ın kuzeyinde kendisine yer edinmiştir. Bu savaşın 1988 yılında sona ermesi ile birlikte Irak'ın o dönemki lideri Saddam Hüseyin Irak'ın Kuzeyine “Anfal Harekatını” başlatmıştır. Bu harekat ile hem Irak'ın kuzey bölgesinde yeniden otoritesini sağlamış olacak hem de Türkiye'nin ilerleyen zamanlarda yapacağı olası sınırötesi hareketlerin önünü kesmeyi amaçlamıştır. Bu harekatın sonunda Barzani Irak'ın kuzeyinden çekilerek İran'a geçmiştir. Bu durumu PKK kendisi için fırsata çevirmiştir. Örgüt bu olaydan sonra hem Barzani'den kalan alanlara yerleşmiş hem de Barzani'den kopan silahlı grupları kendi yapısı altında toplamıştır. Ayrıca Barzani'den kalan başta ağır silahlar olmak üzere bir çok silah ve mühimmat ele geçirmiştir. (Hancılar,2011: 29). Bu olayların ardından örgütün militan sayısında yaşanan artış örgüt içerisinde emir komuta zincirini büyük bir sıkıntıya sokmuş ve örgüt nitelikli lider kadro bulmakta zorlanmıştır. Bu durumdan ötürü örgütlenmenin kendi içinde eyaletlere bölünmesine karar verilmiştir. Oluşturulan eyaletlerin;

Botan Eyaleti; doğusunda Zap Çayını takip ederek Hakkari'yi, kuzeyde Gürpınar'a kadar uzanıp Gürpınar'ı içerisine alarak Çatak'da dahil Botan çayını takip ederek Siirt'e dayanır, Kurtalan, Beşiri, Hasankeyf, Gercüş ve Midyat'ın kırsal alanının yarısı ile İdil'in tamamını içine alarak, güney bölgesinde Zaho ve Metina dağ blokları ile tekrar Zap Çayına ulaşan alanı,

Behdınan Eyaleti; gúneyde Habur ayı, Bařkale, zalp, Gúrpınar, Yúsekova, ukurca, Şemdinli merkezi,

Mardin Eyaleti; Nusaybin, İdil, Midyat, Bismil, Savur, Kurtalan'ı,

Garzan Eyaleti; Batman, Bitlis, Siirt, Sason, Kozluk, Beşiri, Tatvan, Hizan, Norşın, Ahlat, Şirvan, Mutki, Baykan, Hasköy'ü,

GAP Eyaleti; Kızıltepe'den Mazıdağına buradan ınar ile Şanlıurfa'yı içine alan,

Dersim Eyaleti; Erzincan'ın gúney bölgesinden Murat nehrinin gúney kısımlarını ayrıca doğuda Bingöl'ün bir bölümünü,

Erzurum Eyaleti; Erzurum il sınırlarını,

Serhat Eyaleti; Dođuda İnan ve Nahçivan, kuzeyde Ermenistan, Gúrcistan ve Artvin, batıda orta eyalet, gúney ve gúneydođuda Garzan ve Behdınan eyaletleri ile çevrili alanı,

Gúney-Batı Eyaleti; Fırat nehrinin batısında kalan Şanlıurfa, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adana, Hatay illerini ve Malatya'nın gúneyini kapsadığı görülmektedir.

Terör rgt yaşanan olaylardan sonra Irak'ın kuzeyine iyice yerleşmiş, böylece kendisine eğitim ve kamp alanları edinmiştir. Dönemin Genel Kurmay Başkanı Necip Torumtay'ın terör örgütüne karşı ağır tedbirlerin alınacağını açıklamasının akabinde rgt eylemlerinde dozajı arttırarak doktor, ğretmen, işçi, mühendis vb. kamu çalışanlarına ve kamu kurumlarına eylemler yapmıştır. Bu eylemler halk üzerindeki baskının artmasına neden olmuştur. Bu dönem içerisinde PKK terör rgt halkı üzerinde etkisini arttırmıştır. "Serhıldan", halk ayaklanması olarak tanımladıkları olayları, halkın da kısmen desteğini aldıklarını değerlendirdikleri bu dönemde uygulamak istemişlerdir. Bundan dolayı 20 Mart 1990 tarihinde Nusaybin/ Mardin, Cizre/Şırnak ve Silopi/Şırnak'ta halk eylemler yapmış ancak alınan önlemlerle bu eylemler durdurulmuştur.

1990 yılı Ağustos ayında Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesiyle, Amerika Birleşik Devletleri liderliğindeki Koalisyon güçleri Körfez Harekatını 17 Ocak 1991'de başlatmışlardır. Bu harekattan sonra başlatılan Huzur Operasyonu sonucunda Irak Hkmeti'nin 36'ncı paralelin kuzeyinde yetkileri kısıtlanmış ve

bu bölgenin hava sahası uçuşlara kapatılmıştır. Bu durumdan ise en karlı PKK terör örgütü çıkmıştır (Hancılar, 2011: 32). Bu karardan sonra Türkiye'nin sınır ötesi operasyon yapması gündeme gelmiştir. Ayrıca bu olaylardan sonra PKK'nın Irak'ın kuzeyindeki varlığından rahatsızlık duyan Talabani ve Barzani PKK'ya karşı ortak operasyon yapma kararı almışlardır. 4 Ekim 1992'de Talabani ve Barzani PKK'ya karşı ortak operasyon başlatmışlar ve Türkiye'nin de sınırötesi operasyon yapması ile birlikte terör örgütü 30 Ekim 1992'de Bölgesel Kürt yönetimi ile ateşkes anlaşması imzalamak zorunda kalmıştır. Bu ateşkes anlaşması sonucunda örgüt Irak'ın kuzeyinde askeri hiçbir varlık göstermeyecek sadece siyasi varlığını devam ettirebilecekti.

Körfez hareketından sonra Irak'ın kuzeyinde oluşan Kürt özerk yapısı Türkiye, İran ve Suriye'yi bir araya getirmiştir. Bu durumdan sonra Suriye terör örgütünün Lübnan'da olan Mahsun Korkmaz Akademisini kapatmasını sağlamıştır. Türkiye ve İran arasında 18 Ekim 1993 tarihinde güvenlik protokolü imzalanmış ve İran ülkesinde faaliyet gösteren örgüt militanlarını Türkiye'ye teslim etmiştir. (Hancılar, 2011: 34).

1995 yılının Mart ayında 35 bin askerin katılımı ile Çelik Operasyonu yapılmış ve Irak'ın kuzeyine girilmiştir. Örgüt aynı tarihlerde Londra'da MED TV'yi kurmuş, Kürtçe ve Türkçe yayın yapmaya başlamıştır.

PKK terör örgütü 1995 yılına kadar Parti-Ordu-Cephe yapısını kullanmıştır. 1995 yılı içerisinde yaptıkları beşinci kongrede; Marksist-Leninist Sovyetler Birliğinin yıkılmasından sonra sözde bayraklarında var olan orak çekiç figürlerini kaldırılmasına ve yerine meşale figürü konulmasına. Ayrıca Parti Genel Sekreterliği pozisyonunun Parti Genel Başkanlığı olarak değiştirilmesine karar verilmiştir (Altındağ, 2020: 36).

1996 yılında PKK terör örgütüne yardım ettiği için dolayı Suriye'ye Nota verilmiş, ardından 16 Eylül 1997'de dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı'nın Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde yaptığı konuşma neticesinde Suriye ile ikili ilişkiler iyice gerilmiş ve giderek artan bu gerginlik karşısında dönemin Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek arabuluculuk yapmış ve Suriye ile 1998'de Adana Protokolü imzalanmıştır. Bu görüşmeler esnasında PKK lideri Abdullah Öcalan yapılan baskılar sonucunda Suriye'yi terk etmek zorunda kalmış,

Yunanistan ve Rusya'ya siyasi sığınmacı olarak sığınmaya çalışmış daha sonrasında ise 1999 yılında Kenya'nın başkenti Nairobi'de yakalanarak Türkiye'ye getirilmiştir.

Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirilmesinin akabinde TSK'nin yaptığı operasyonlarla terör örgütü ağır kayıplar vermiş ve yaptığı 6'ncı Kongresinde Türkiye'ye karşı büyük tehditlerde bulunmuş ancak bulunduğu tehditleri ne yapabilecek gücü ne de kudreti vardı. Abdullah Öcalan'ın 2 Ağustos 1999'da "ateşkes ve Türkiye'yi terk et" emri ile örgüt fiziksel olarak imha olmaktan kurtulmuştur. Örgüt elemanlarını yurtdışına çekerek hem Öcalan'ın yargılanma sürecini izlemiş hem de kendisini örgütün içerisindeki gruplar arasındaki dengeyi korumaya çalışmıştır.

PKK, 57'nci hükümet tarafından 12 Ocak 2000 tarihinde Öcalan'ın cezasının infaz kararının alındığı sırada 7'nci Kongresini gerçekleştirmiştir. İnfaz kararında idam edilmeyeceği anlaşılanca yeni stratejiler benimsemiş ve silahlı unsurlarının adını HPG (Hezen Parastina Gel-Halk Savunma Güçleri) olarak değiştirmiştir (Demirel, 2005: 328).

Örgüt 4-10 Nisan 2002 tarihleri arasında yaptıkları 8. Kongre'de adını KADEK (Kongreya Azadi ü Demokrasiya Kürdistane, Kürdistan Demokratik ve Özgürlük Kongresi) olarak değiştirmiştir. Bu kongre aynı zamanda KADEK'in 1. Kongresi olmuştur. Ancak 2'nci Kongresini yaparken KADEK kendisini dağıtarak adını PKK-Kongra-Gel'e (Kongreya Gele Kürdistan / Kürdistan Halk Kongresi) çevirmiştir. 2005 yılında adını KKK (Kürdistan Demokratik Konfederalizmi) olarak değiştirmiş, son olarak ise 2007 yılında komşu ülkelerde de faaliyet gösteren unsurlarını da içine alan KCK (Koma Civaken Kurdistane-Kürdistan Topluluklar Birliği) örgütlenmesini kurmuştur (Temizöz, 2012:345). Bu yapılanmanın kurulmasıyla beraber devlet devlet benzeri bir yapının temelini atma amacı gütmüşlerdir (Yılmaz, 2012: 60). Bununla özgür kürdistan kurma stratejisinde önemli bir adım atmaya çalışmışlardır. Bütün unsurlarını tek çatı altında toplamaya çalışmışlar PKK'da bu yapılanmanın alt unsuru haline gelmiştir.

Bu yapı incelendiğinde; PKK terör örgütünün şehir yapılanması olmadığı Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de faaliyet gösteren yapılarının hepsini kendi

içerisinde barındıran, örgütün ilk kurulduğu andan itibaren amacı olan bağımsız bir Kürt devleti kurma amacını devam ettiren ve bir devlet sistemi kurmayı hedefleyen yapı olarak ortaya çıktığı görülmektedir (Yılmaz, 2012:9). KCK yapılanması ile KCK sözleşmesi olarak adlandırdıkları kendilerine göre bir anayasa oluşturmuşlardır.

KCK'nın kurulmasıyla asıl hedef; Irak, İran, Suriye ve Türkiye'de oluşturmaya çalıştıkları özerk bölgeleri tek çatı altında toplayarak büyük kürdistan hayalini gerçekleştirmektir. Bu özerk yapılanmaları oluşturmak isterken Irak'ta PÇDK (Kürdistan Demokratik Çözüm Partisi), Suriye'de PYD (Demokrat Birlik Partisi), İran'da Kürdistan Özgür Yaşam Partisi (PJAK), Türkiye'de Kürdistan İşçi Partisi (PKK) üzerinden faaliyet göstermektedir. Bu vasıtalarla bölgesel özerkliği sözde büyük kürdistanı kurmak için bir ara hedef olarak görmektedir. KCK yapılanması incelendiğinde ise örgütün silahlı yapılanmasının sonlandırılması ile ilgili hiçbir açıklamanın olmadığı gibi silahlı kanat olan HPG'nin ordu benzeri bir yapılanma ile düzenlendiği görülecektir (Sandıklı ve Kaya, 2014:421).

Bu yapılanma ile geçmişte oluşturmaya çalıştıkları yapılardan farklı olarak KCK sözleşmesinde çatısı altında topladığı örgütleri devlet sistemi gibi bir yapılanma amacı taşıdığı ve sadece bahsettikleri sözde "Kürdistan'da doğup yaşayan ve KCK sistemine bağlı olan herkes yurttaştır" (KCK Sözleşmesi Md.5) maddesi ve "Her KCK yurttaşı mükellefiyeti gereği vergilerini ödemekle yükümlüdür" (KCK Sözleşmesi Md.10) maddesi ile devlet kurmayı amaçladıkları bölgede yaşayan bütün insanları kazanmaya çalıştıkları açıkça görülmektedir.

Bu yapılanma ile devlet şeklinde bir teşkilatlanmaya geçmeye çalıştıkları net olarak görülmektedir. Bunun en net örneğini ise Yasama, Yürütme ve Yargı konseyleri adı altında yapılanmalar oluşturmalarından anlayabiliriz. Yürütme konseyi; İdeolojik Alan, Siyasi Alan, Sosyal Alan, Halk Savunma Alan, Ekonomik Alan Merkezleri ve Önderlik Komitesinden oluşmaktadır. Türkiye'de yasadışı olarak faaliyet gösteren KCK Türkiye Meclisi'ne (KCK-TM), şehir merkezlerinde halk ayaklanmaları (serhıldan), örgütün yurt içerisinde faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamak, planlanan eylemlerin organizasyonunu sağlamak görevi verilmiştir. İdari yapılanma altında; Eyalet Örgütlenmesi, Şehir, Kasaba ve Mahalle örgütlenmesi, Köy ve Sokak örgütlenmesi vardır (Yılmaz,

2012:9). Öz savunma birlikleri; kırsal alanda hem eğitim, hem de patlayıcı madde tedariki ve gizlenmesi için kullanılmaktadır, ayrıca kendi bölgelerindeki Türk asker ve polislerini vurup bu durumu kullanarak devleti yıpratmayı hedeflemişlerdir.

Yapılanma olarak incelendiğinde yasama, yürütme ve yargı konseylerinden oluştuğundan, yasama konseyinin; Kürdistan Halk Mecliseri (Kongra-Gel) ve Halk Meclislerinden oluştuğu görülmektedir. Kongra-Gel'in PKK, PYD, PÇDK ve PJAK'tan oluştuğu görülmektedir. Halk Meclisleri ise faaliyet gösterdikleri ülkelerin en yüksek yasama organlarıdır. Halk meclisleri ise Eyalet Meclisleri, Kent Meclisleri ve Kasaba, Mahalle, Köy ve Sokak Meclislerinden oluşmaktadır.

Yürütme Meclisine konsey yapılanmanın en üst düzey yürütme organıdır. Yürütme Konseyi başkanı Abdullah Öcalan tarafından seçilmektedir. Yürütme Konseyi, Yürütme; İdeolojik, Siyasal, Sosyal, Ekonomik ve Halk Savunma Alan Merkezleri yapılarından oluşmaktadır. Yargı Meclisi, İdari Adalet Mahkemesi ve bu mahkemeye bağlı Halk Özgürlükler Mahkemeleri, Yüksek Askeri Mahkemeler ve İdari Mahkemelerinden oluşmaktadır.

Örgüt bu yapılanma ile hem komşu ülkelerde hem de Türkiye'de faaliyet gösteren yapılarını bir çatı altında toplamaya ayrıca devlet olabilmek için gereken yasama, yürütme ve yargı erklerini oluşturmaya çalışmıştır. Bunları yaparken ise kendilerini devletin muhatap alması için mücadeleye girişmiştir. Bunun arkasından terör örgütü ile müzakere için görüşmeler yapıldığı dönemde örgüt ile yoğun bir görüşme trafiği yaşanmıştır.

Mart 2010 ve Kasım 2011 tarihleri arasında Oslo'da görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmelerde örgüte dört husus vaat edilmiştir. Bunlar Abdullah Öcalan'ın salıverilmesi, Özerk bölgeler ilan edilmesi, Örgütün silahlı kanadında bulunan teröristlere özerk bölgelerde polis olma imkânı verilmesi, bölgeye BM gözetimi getirilmesi konuları görüşülmüştür (Yılmaz, 2012:11).

Bu görüşmelerden sonra örgüt silahlı eylemlerinden vazgeçmemiştir. Bu süreci baltalayan iki önemli olay olarak 2011 yılı mayıs ayında Başbakan'ın Kastamonu ziyaretinde konvoyuna yapılan silahlı saldırı ve 14 Temmuz 2011'de Diyarbakır Silvan'da 12 askerin şehit edilmesi olarak sıralanabilir. Bu durumun görüşmeleri kesintiye uğrattığından bahsedebiliriz. Bu durumdan sonra 16 Aralık

2012’de MİT Müsteşarı Hakan Fidan İmralı’da Abdullah Öcalan ile görüşmüştür. Bu görüşme kamuoyuna dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 29 Aralık 2012 tarihinde açıklanmıştır. Ocak 2013’te ise HDP’li milletvekillerinden oluşan bir heyet İmralı’da Abdullah Öcalan ile görüşmeye gitmiş ve “Çözüm Süreci” olarak adlandırılan yeni bir sürecin başlangıcı olarak kabul görmüştür.

Bu dönem içerisinde, tutuklu bulunan terör örgütü lideriyle doğrudan, hem Kandil Dağında bulunan örgüt yöneticileriyle hem de Avrupa’da bulunan PKK/KCK yöneticileriyle dolaylı olarak görüşmeler yapılmıştır. Bu dönem de ise üç aşamalı bir çözüm sürecinden bahsedilmiştir. Bu yol haritasında ilk aşama PKK unsurlarının Türkiye topraklarından çekilmesi, ikinci aşama mevcut hükümetin yapacağı sosyal ve siyasi reformlar, üçüncü aşama ise örgütün silahsızlanması ve ardından PKK/KCK unsurlarının siyasi ve sivil hayata adaptasyonu olarak ortaya konulmuştur. Bu durum bölgede gerçekten bir normalleşme sağlamıştır (Köse, 2017: 16).

Bu dönem içerisinde örgütün Suriye kolu olan PYD/YPG’nin Suriye’de yaşanan iç savaş bölgesinde hızlı bir şekilde yükselmesi, PKK’nın Türkiye’yi terk etme konusunda yavaş hareket etmesi ve son olarak ise 22 Temmuz 2015 tarihinde Şanlıurfa’nın Ceylanpınar ilçesinde iki polis memurunun uyurken kendi evlerinde şehit edilmelerinden sonra terör eylemleri hızlı bir şekilde artması çözüm sürecini durma noktasına getirmiştir. Özellikle örgütün Suriye kolu olan PYD/YPG’nin Suriye’nin kuzeyinde etkinlik kazanması ile örgütün beklentileri iyice yükselmiştir ve çözüm süreci rafa kaldırılmıştır (Köse, 2017: 17-23).

Günümüzde ise hem komşu ülkelerde yaptıkları eylemler hem de Türkiye’de yaptıkları eylemleri kendilerine ait olan internet sitelerinde ve sosyal medya hesaplarında paylaşmaktadırlar. Bunu yaparak hem kendilerine uluslararası arenada bir tanınırlık ve destek sağlamaya çalışmaktadırlar. KCK yapılanması altındaki bütün unsurları amaçları doğrultusunda internet ortamında hem internet siteleri hem de sosyal medya ağları üzerinden propagandalarını yapmaktadırlar. Medyayı aktif olarak kullanmaktadırlar.

B. PKK Terör Örgütünün Medya Kullanımı

Gelişen teknolojiyle beraber son dönemlerde internet artık hayatımızın bir parçası haline gelmiştir. Özellikle genç nüfus internet ortamını oldukça aktif bir şekilde kullanmaktadır. Günümüzde hayatımızda aktif olarak yer tutan medya ve yeni medya sağladıkları avantajların yanında dezavantajlarda sağlamaktadır. Tabii ki terör unsurları bu kontrolü zor alanı kendileri için bir cazibe merkezi haline getirmeye çalışmakta buradan azami ölçüde yararlanmaya çalışmaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda daha çok pasif arama ve bilgiye ulaşma amaçlı olarak kullanılan internet günümüzde bireyler tarafından oldukça aktif olarak karşılıklı iletişim aracı olarak da kullanılmaktadır. Yeni medya olarak tabir edilen ortamda bireyler oldukça aktif şekilde yer almakta ve istenilen herkes ile iletişime geçilebilmektedir. Bu durum ise terör unsurları tarafından da aktif olarak kullanılmaktadır. İnternetin sağladığı olanaklar kapsamında asıl kimliklerini belli etmeden yeni medya bileşenleri vasıtalarıyla kendi propagandalarını yapabilmektedirler.

Terör örgütleri internetin hayatımıza girmesiyle interneti kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya özen göstermişlerdir. Kendileri için internet üzerinden siteler/sayfalar kurarak kendilerine hem maddi hem de manevi destek bulmaya çalışmaktadırlar. Ancak bu siteler/sayfalar devletin kolluk kuvvetleri ve istihbarat servislerinin hedefinde olduğundan dolayı terör örgütleri yeni arayışlar içerisine girmişlerdir. Gelişen teknoloji ve yeni medya unsurlarının insan hayatına girmesiyle internet üzerinden yapmaya çalıştıkları faaliyetleri bu alana taşımışlar ve daha büyük bir kitleye hitap etme şansı yakalamışlardır (Weimann, 2014: 2-14). Hatta 2000'li yılların sonlarından itibaren popüler hale gelen Twitter ve Facebook gibi platformlar, bazı terör örgütleri tarafından cazibe noktası haline gelmiştir (Bartlett ve Reynolds, 2015: 12).

Günümüzde internete dolayısıyla yeni medya (sosyal medya) bileşenlerine ulaşmak medya unsurlarına ulaşmaya nazaran daha hızlı, ucuz, kolay ve etkili bir yöntem olduğundan terör örgütleri burada yer alan platformları tercih etmektedir. Buraları tercih etmesinin diğer sebepler ise kendisine eleman temin etmek, temin ettiği elemanlara buradaki kanallar vasıtasıyla eğitim vermek, kendilerine maddi destek sağlayan elemanları ile iletişim kurmak olarak sıralanabilir. Ayrıca terör

örgütleri yeni medya unsurlarında kullanarak yapmak istedikleri propaganda faaliyetlerini, kendi ideolojilerini ve yaptıkları eylemleri paylaşmaya fırsat bulmaktadır (Hossain, 2018: 136-140).

Örgütler yeni medyayı, kullanıcılarına yardımcı olması, güvenilir olması ve ücret talep etmemesi sebebiyle tercih etmektedirler. Bu unsurlara ait olan bir hesap hizmet sağlayıcı tarafından kapatılsa bile başka bir kullanıcı adı üzerinden yeniden açılabilir. Örnek verecek olursak terör örgütleri Facebook adlı siteyi; radikallik taraftarı sitelere ve içeriğe açılan bir kapı olarak görmekte ve kullanmakta, Twitter'ı anlık işlevselliğinden dolayı kendi elamanları arasında iletişim ihtiyaçlarını karşılamakta, Youtube'ı ise örgütün yaptığı eylemleri ve propaganda videolarını yaymak ve kendilerine eleman temin etmek için kullanmaktadırlar. Ayrıca Instagram'ı ise örgüt liderlerini övmek ya da ellerinde bulunan rehaneleri infaz ettikleri görüntüleri göstermek için kullanmaktadırlar. Bu sayılanların her birinde ise örgütlerin amaçlarına ulaşmak için sosyal medyayı suistimal ettiklerinden bahsedebiliriz (Wu, 2015: 288-289).

PKK terör örgütünü diğer terör örgütlerinden ayıran en önemli özelliklerinden birisi ilk televizyon kanalına sahip terör örgütü olmasıdır. Bu durum örgütün görsel ve işitsel iletişimin önemini önceden fark ettiğini ve önemsendiğini gösterir (Işık, 2009:68). Propaganda faaliyetlerinin bir örgüt için ne kadar hayati öneme sahip olduğunu bilmekteyiz. PKK terör örgütü bunu sağlamak için internet hayatımıza girmeden önce bu faaliyetlerini yazılı, sözlü ve görsel medya üzerinden yürütürken, kapatılan yayın organlarının adlarını değiştirerek yayınlarına devam etmiştir. İnternetin de hayatımıza girmesiyle beraber interneti de aktif olarak kullanmaya başlamış, önceleri kendi kurdukları internet siteleri üzerinden yayın yaparlarken sonraki dönemde sosyal medya unsurları üzerinden faaliyetlerini devam ettirmeye özen göstermişlerdir. Özellikle 2007 yılından sonra internet yayınlarına daha çok önem veren örgütün propagandasını yapan onlarca internet sitesi mevcuttur.

PKK terör örgütü kurulduğu günden itibaren medyayı kullanmaya özen göstermiş. Bunu örgütün kurulma kararı aldığı Dikmen Toplantısı olarak bilinen toplantıda Serxwebun dergisinin yayınlaması kararını almasıyla anlayabiliriz. Bu dönem incelendiğinde medyanın görsel ve işitsel medyadan ibaret olduğunu görülebilir. O dönem içerisinde kendi varlıklarını ve savundukları düşünceyi

anlatabilmek adına bu yolu kullanma gayretini göstermişlerdir. Basılı yayınlar veya aralıklı olarak çıkarılan dergiler vasıtasıyla halka ulaşmaya ve kendilerini tanıtmaya çalışmışlardır. Daha kurulduğu yıllarda bu durumun öneminin farkına varan örgüt ilerleyen yıllarda başka ülkelerde yayın organları tesis etmeye çalışarak yurtdışında da faaliyetlerini arttırmak, kendilerine eleman/destekçi bulmaya, uluslararası alanda kendilerini ifade edip yabancı kamuoyunun ilgisini çekmeye çalışmıştır.

Teknolojik gelişmelerin çok hızlı olduğu günümüzde ise bilindiği üzere medya da buna ayak uydurmuş ve internet ortamını daha aktif bir şekilde kullanmaya başlamıştır. Bununla birlikte maliyetlerini düşürmüş ve daha geniş kitlelere hitap etmeye başlamıştır. İnternetin bireylere; birçok kanaldan bilgi akışının olduğu, kontrolün alıcıda olduğu, etkileşimin çift taraflı olduğu, bütün dünyayı kapsayan, zamansız bir şekilde istenildiği zamanda erişilebilen, merkezîyetçi bir yapının olmadığı, düşük maliyetli ve devletler tarafından kontrolü zor bir alan sağladığı bilinmektedir. Bu durumu PKK terör örgütü başından beri yakından takip etmiş ve kendisinin yararına olacak şekilde bu durumu kullanmaya başlamıştır. Bu mecraları kendi yararına kullanmaya başlamış ve daha geniş kitlelere ulaşmaya çalışmaktadır.

Terör örgütü interneti kullanırken, hem yaptığı eylemleri insanlara duyurmaya, kendini haklı bir zemine oturtmaya, kendilerine haksızlık yapıldığı algısını oluşturmaya hem de devletin terörle mücadele konusunda zayıf olduğunu insanlara göstermeye ve onları bu vasıta ile inandırmaya çalışmaktadır. Öyle ki kendilerine kurdukları internet siteleri üzerinden geçmiş dönemde başka bir olayda çekilmiş bir fotoğraf ya da videoyu kendileri yararına kullanabilmektedirler.

Kendi propagandasını yaparken ise Sosyal, Video ve Görsel ağları aktif olarak kullanmaktadırlar. Bu araştırmanın konusu olan medya kullanımında ise yazılı ve görsel medyanın yanında yeni medya kullanımı da ele alınmıştır. Ancak mecranın çok geniş olmasından dolayı daha çok sosyal, video ve görsel ağları kullanmaları üzerinde durulacaktır.

PKK terör örgütü başında da bahsedildiği gibi basın, yayın ve internet ortamında sosyal medyayı aktif ve etkili bir şekilde kullanmaktadır. Çıkardıkları

yayınlar (gazete, dergi, vb.), kullandıkları televizyon ve radyo kanalları ile geniş kitlelere ulaşma imkânı bulmuşlardır. Bu sadece Türkiye ile sınırlı kalmamış, diğer ülkelerde de yayın yapmışlardır. Bu kanallarla yayın yapan örgüt kendisine sadece dinleyici ve sempatizan kazanmakla kalmamış aynı zamanda kendi elemanlarına talimatlarını vereceği alan olarak da burayı kullanmıştır. Yurtdışından yayın yapan bu vasıtalar aynı zamanda örgüt için bir kara para aklama alanı olarak da kullanılmıştır (Temizöz, 2012:306-317).

Terör örgütü internet ortamını da her fırsatta azami şekilde kullanmaya özen göstermektedir. Eleman temin faaliyetleri için internet ortamını çok aktif bir şekilde kullandığı görülmektedir. Örgüte sempatisi olan ve örgüt ile irtibata geçmek isteyen bireylerin önce kullanıcısı belli olmayan sahte hesapları kullanan kişiler ile irtibat kurdukları, bu hesapların yönlendirmesiyle ilk önce örgütün sitelerine, örgütsel yayınlara yönlendirildiği daha sonra bu ortamlar üzerinden yönlendirilen kişilerin ilgi alanlarının tespit edildiği ve bunun arkasından kişi ile gerçek iletişime geçildiği ve böylece örgütün ağına düşürüldüğü ve örgütün ağına düşürülen bu şahıslarla yine internet ortamında görüşülüp burada yönlendirilerek örgüte katılımının sağlandığı tespit edilmiştir (Telci, 2018:126).

Facebook, Instagram gibi sosyal medya siteleri üzerinden terör örgütünün propagandasının yapıldığı da görülmektedir. Birçok farklı hesap üzerinden terör örgütünün propagandası yapılmaktadır. Buralarda hesapları kapatılsa bile başka isimler üzerinden üyelik oluşturarak faaliyetlerine devam etmektedirler. Görsel ve işitsellerin paylaşıldığı platform olan YouTube'da ise kendilerine kanallar oluşturarak örgütün gerçekleştirdiği eylemlerin, örgüt üyeleri ile yaptıkları görüşmelerin kayıtlarını yayınladıkları görülmektedir. Bunların dışında ise anlık mesajlaşma sağlayan WhatsApp, telegram gibi uygulamalar üzerinden gruplar kurarak elemanları arasında haberleşmeyi sağladıkları, bunun dışında propaganda yaptıkları ve eylemler için emirler verdikleri bilinmektedir.

Bu konuda öncelikli olarak geleneksel medyayı nasıl kullandığı akabinde ise internet temelli medyayı (yeni medya) nasıl ve hangi kanallar vasıtasıyla kullandığı üzerinde durulacaktır.

1. Görsel ve İşitsel Medya

PKK terör örgütü görsel ve işitsel medyanın farkına çok önceden varmış ve daha önceki bölümlerde de bahsedildiği gibi ilk televizyon kanalına sahip terör örgütü olma özelliğine sahiptir. Yazılı medyayı ilk başlarda taraftarlarına ulaşmak, kendisine taraftar kitlesi oluşturmak ve kamuoyunun desteğini kazanmak için kullanmıştır. Daha sonrasında uydu üzerinden yayın yapan televizyon kanallarının ortaya çıkmasıyla kendisine bu alanda bir kaynak oluşturmaya çalışmıştır. Bunun çabası içerisindeyken ise en kolay şekilde yayın izni alabileceği ülkeleri bulmaya çalışmıştır. Kendisine Türkiye üzerinden yayın olanağı bulamadığı için Avrupa ülkeleri üzerinden bir arayış içerisine girmiştir. Bu arayışlarına zaman içerisinde cevaplar almışlar ve Türkiye'nin uluslararası alanda bulunduğu girişimler ile kimi ülkelerde başladığı yayın hayatını sonlandırmak zorunda kalmıştır.

PKK terör örgütü kendi yayın sistemini oluşturmaya çalışırken bir yandan da yazılı, görsel ve işitsel basın vasıtalarıyla kendisine maddi kaynak oluşturmaya da çalışmaktadır. Bunları oluşturmaya çalışırken diğer yandan yasa dışı yollardan elde ettiği gelirleri ise bu organlar vasıtasıyla aklamaya çalışmaktadır (Bayraklı, Yalçın Yeşiltaş, 2019:67). Yurtdışında kendisine yayın yapmak için daha rahat bir ortam bulmuş ve genel olarak görsel ve işitsel (tv ve radyo) yayınlarını genel olarak uydu üzerinden yapmaktadırlar.

Almanya'da kendilerine yakın Sivil Toplum Kuruluşları (STK) vasıtasıyla bireylere iletişime geçme fırsatı bulmuşlardır. Ayrıca Almanya'da basın yayın organlarını da kendi amaçları doğrultusunda kullanmaya çalışmaktadırlar. Alman devlet kanalı olan ARD, PKK'ya müzahir gazetecilere web sitesinde bir blog ayırmış ve burada kendilerine yayın imkânı bulmuşlardır. Bir diğer yayın fırsatı buldukları kanal ise Alman ve Fransız ortak kanalı olan ARTE televizyonudur. Burada PKK'yı batı kamuoyuna, özgürlük için mücadele eden modern bir yapı olarak anlatmaktadırlar. Bu ortak kanal Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle 8 Mart 2016'da "Kürt Kadınlarının Özgürlük Savaşı" isim belgeselde Suriye'nin kuzeyinde savaşıyan PKK terör örgütüne mensup kadınları kahraman gibi göstermeye çalışmıştır (Keskin, 2019:67). Ayrıca Roj Tv ve Stark Tv halen Almanya'da yayına devam etmektedir.

Belçika PKK için önemli bir noktadır. Çünkü televizyon kanallarını ilk kurdukları yer burasıdır ayrıca stüdyolarının birçoğu halen faaldir. 1994 yılında yaptıkları kongrede MED Tv.'yi kurma kararı almışlar ve kanalı İngiltere'de kurmuşlardır. Ancak kanal yayına İsveç ve Belçika'da hazırlanmıştır. Bu kanalda örgüt propagandası oldukça yoğun olarak yapılmış ve 1996'da Belçika polisi Türkiye'nin talebi üzerine MED TV'nin stüdyolarına baskın düzenlemiştir. Ancak örgüt yayına devam etmiştir. Kanal, 27 Ağustos 1998'de Abdullah Öcalan'ın ateşkes çağrısını yayınlamıştır. Diğer taraftan Mayıs 1999'da Türkiye'nin yapmış olduğu diplomatik baskılar sonuç vermiş ve kanal kapatılmıştır. Kapatılmasının ardından ise Belçika'da Medya TV kurulmuş ve bu kanalda 2004 yılında Fransız yetkilileri tarafından örgütle bağlantısı olduğu tespit edilmiş, 77 ülkede yayın hayatına son verilmiştir Kapatılan bu kanalların ardından Roj TV kurulmuştur. Roj TV 2012 yılına kadar Medya TV'nin yayın yaptığı binada faaliyetlerine devam etmiştir (Tetik, 2019:217-218).

Güncel olarak Sterk TV ve Artı TV PKK terör örgütünün diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi İsviçre'deki önemli yayın ve propaganda organlarıdır. Ayrıca 2016 yılında yayına İsviçre'de başlayan Elit TV'de örgüt için oldukça önemlidir. Burada örgüt propagandası yapılmakta ayrıca örgüte müzahir olduğu bilinen bir kısım siyasetçiler tarafından bu kanalda programlar yapılmaktadır. Ayrıca PKK terör örgütünün bu ülkede medya yapılanması amacıyla yerel yönetimden destek aldığı söylenebilir. Öyle ki Artı TV, Sterk TV, Zarok TV Bern'de yayın yapan kablolu kanal sistemine dahil edilmeye çalışılmaktadır (Bayraklı, 2019:528-529).

PKK terör örgütü kendisine Danimarka'da görsel medya alanında aktif bir yer bulmuştur. Örgütün görsel medyada kendisine yer bulması ilk olarak 2004 yılında Roj TV'nin yayın hayatına girmesiyle başlamıştır. Roj TV burada yayın hayatına 2012 yılına kadar devam etmiştir. Daha sonrasında hükümet tarafından kapatılmıştır.

İsveç terör örgütünün kendisine faaliyet alanı oluşturmaya çalıştığı Avrupa ülkelerinden birisidir. 1990'ların başından beri görsel medya alanında yayın yapıp propaganda faaliyetleri yürütmeye çalışan PKK Belçika'da kurmuş olduğu Med TV, Medya TV ve Roj TV vb. kanalların Belçika tarafından kapatılmasından sonra Nevruz TV, Ronahi TV ve Aryen TV adlı kanallarının yayınlarını İsveç

üzerinden yapmaya başlamıştır. İsveç'te ilk yayına 1997 yılında Stiftelsen Kurdisk Media (Kürt Medya Vakfı)'nın kurulmasıyla başlamıştır. Arkasından Kasım 2005'te İsveç resmi makamlarının da onaylaması ile Kürt Medya Vakfının desteği ile Nevruz TV'nin kuruluşu Stocholm'de ilan edilmiştir. Kanal 2007 yılı şubat ayında test yayınlarına başlamış, Mart 2008'den itibaren Farsça ve Kürtçeyi de yayın diline eklemiştir. Türkiye'nin yoğun diplomatik baskılarından sonra Fransa'da uydu yayınında yasaklanmış, akabinde ise İsveç makamlarınca kara para aklama suçundan soruşturma geçirmiş ve yayınına Belçika üzerinden 11 Ekim 2016 tarihine kadar devam etmiş ve yayınlarına son vermiştir. Nevruz TV'nin yayın hayatını bitirmesinden sonra Aryen TV olarak yayınlarına devam etmeye çalışmış çalışanlarından birçoğu İsveç Hükümeti tarafından kara para aklama, vergi kaçakçılığı, evrakta sahtecilik gibi suçlardan göz altına alınmıştır. Günümüzde yayınlarına PKK'nın İran kolu olan PJAK ve PKK yanlısı olarak devam etmektedir. İsveç'te Nevruz TV üzerinden yayınlarına devam eden bir başka kanal ise Ronahi TV'dir. Bu kanal Ekim 2011'de kurulmuş ve 2012 yılında yayınlarına başlamıştır. 2015 yılı şubat ayında ise İsveç'te resmiyet kazanmıştır. Günümüzde yayınlarına devam eden kanal PKK'nın Suriye kolu olan PYD/YPG'nin propagandasını yapmaktadır.

2. Basılı Medya

Kurulduğu ilk zamandan bu yana geleneksel medya olarak da bildiğimiz gazete, dergi, radyo, televizyon ve sinema gibi iletişimin tek taraflı olduğu, verilen/verilmek istenen mesajların kontrollü bir şekilde gönderildiği medyayı aktif olarak kullanan ve kullanmaya özen gösteren terör örgütü ilk yayınına Serxwebun (Bağımsızlık) dergisi üzerinden başlamıştır. Bunun dışında zaman içerisinde birçok değişik ad ile gazete ve dergi çıkarmış, devlet tarafından yasaklanınca ya adını değiştirerek yayınlarına devam etmişler ya da yasal olmayan bir şekilde yayınlarına devam etmişlerdir. Bunların dışında ise kendilerine destek veren ülkelerde bazı sivil toplum kuruluşları, dernekler ya da yardım kuruluşları vasıtasıyla yayın çıkarmaya başlamışlardır.

Örgütün ilk ve en önemli yayın organı Serxwebun dergisidir. 1978 yılından itibaren yayına başlamış ve 2012 yılından itibaren internet üzerinden yayına devam etmektedir. İnternet sitesi incelendiğinde ise 30 yıllık arşivini de

kullanıcıların kullanımına açtığı görülmektedir. Burada kullanıma açtığı arşiviyle PKK terör örgütünün kurulmasından itibaren tarihsel olarak geri planında eylemlerini, değişen şartlardaki reflekslerini, örgüte dair tanımlarını, hikayelerini, anlatım tarzını ve genel manada ideolojik yapısı hakkında bilgiler içerdiği görülmektedir. Örgütün süreli olarak ikinci en önemli yayını Berxwedan'dır (Direniş). Bu dergi 1985-1995 yılları arasında Almanya'da yayınlanmıştır. Örgütün yasal olarak Türkiye'deki ilk yayını ise 1988 tarihinde yayına başlamış olan Toplumsal Diriliş dergisidir. PKK'nın örgütsel çizgisini toplumsal zemine yaymak için mücadele vermiş, sadece dört sayı yayınlanabilmiştir (Demir, 2018: 21-22).

İfade özgürlüğünü örgüt propaganda vasıtası olarak kullanmış ve kullanmaya devam etmektedir. Haftalık olarak yayınlanan Yeni Ülke gazetesinin elli bin tiraja ulaştığı söylenmektedir. Aynı zamanda 1992 yılında İstanbul'da yayına başlayan Özgür Gündem gazetesinin de alt yapısını oluşturduğu bilinmektedir. 1993 yılında ise özgür gündem gazetesi ile birleşme kararı almıştır. Kapatıldığı tarih olan Ocak 1993'e kadar 580 sayı yayım yapmıştır. Ayrıca örgüt Özgür Yaşam, Demokrasi, Ülkede Gündem, Özgür Bakış, 2000'de Yeni Gündem, Yedinci Gündem, Yeniden Özgür Gündem, Ülkede Özgür Gündem, Toplumsal Demokrasi, Gündem, Güncel, Yaşamda Gündem, Gerçek Demokrasi, Yedinci Gün, Haftaya Bakış, Yaşamda Demokrasi, Toplumsal Demokrasi, Öteki Bakış, Yeni Bakış, Alternatif, Gelecek, Özgür Ülke, Ülke, Gerçek, Ülkeye Bakış, Yeni Mezopotamya, Politika Analiz, Özgür Yorum, Günlük gibi kısa süreli yayın hayatı gazetelerde çıkarmıştır.

Örgütün en önemli kilit taşlarından birisi de Azadiya Welat gazetesidir. Türkiye'de Kürtçe yayın yapan gazete hakkında ara ara örgüt propagandası yapmaktan yayın durdurma kararı çıksa da en uzun süre yayın yapan unsurlarından birisi olmuştur. Yayına ara verdiği süreçlerde Welat, Rojev ve Hawar gazeteleriyle aynı misyonda yayınına devam etmiştir. Kürtçe yayın yapan bu gazetelerin kapatılmasından sonra sanki teröre değil de Kürtçe diline bir engelleme yapıyormuş anlamı yaratılmaya çalışmıştır (Demir, 2018: 21-22).

Avrupa'da yayın yapan Berxwedan'ın ilerlediği yolda devam eden özgür Politika ve Yeni Özgür Politika gibi yayınlar uluslararası alanda özellikle Avrupa kamuoyunu Türkiye aleyhine kullanmaya hedeflemektedirler. Terör örgütünün

yapmış olduğu eylemleri haklı bir yapıya oturttarak terör örgütüne karşı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin giriştiği mücadeleyi bu yayın organları vasıtasıyla haksız ve orantısız olarak göstermeye çalışmaktadır. Bunların dışında 29 Ekim 2016 tarihinde Resmî Gazetede yayınlanan 675 ve 676 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Tiroj, Evrensel Kültür ve Özgürlük Dünyası dergileriyle, Özgür Gündem, Azadiya Welat, Yüksekova Haber, Batman Çağdaş, Cizre Postası, İdil Haber, Güney Ekspres, Prestij Haber, Urfanatik ve Kızıltepenin Sesi gazeteleri kapatılmıştır.

PKK terör örgütü Avrupa'da ideolojisini yaymak ve propagandasını yapmak için yayın yapmaya önem vermiştir. Bunu yaparak hem Avrupa'da yaşayan Kürt kökenli nüfusun ve ülkelerin dikkatini çekmek ve kendisine destek vermelerini sağlamak hem de “Kürt siyasetinin” tek temsilcisi olduğu inancını oluşturmaya çalışmaktadır (Yıldız, 2022: 9). Bu maksatla bir kısım Avrupa ülkesinde yayınlar yapan medya organları ve bunları destekleyen birçok sivil toplum kuruluşları vardır. Bunları inceleyecek olursak; Almanya'da dokuz, Belçika'da on bir, İngiltere'de sekiz, Yunanistan'da sekiz, Avusturya'da altı, İsviçre'de altı, Danimarka'da altı, İsveç ve Norveç'te dört, Fransa'da üç, Hollanda'da bir ve Güney Kıbrıs Rum Yönetiminde bir yayın organları bulunduğu bilinmektedir.

Almanya'da yaşayan Türk vatandaşlarının nüfusu oldukça fazladır. Bunların içerisinde ise Kürt kökenlilerin sayısı da azımsanmayacak seviyededir. PKK terör örgütünün hem burada yaşayan Kürt kökenli vatandaşların hem de Alman kamuoyunun desteğini sağlamak maksadıyla burada basılı yayını aktif olarak kullanmaya çalıştıkları görölmektedir. Almanya'da geçmişte yayın yapmış ve halen yayın hayatına devam eden PKK terör örgütüne ait medya organları vardır. Bunlar basılı yayın olarak Yeni Özgür Politika, Serxwebun, Sterka Ciwan (Aylık yayınlanan dergi), Erlebnisse der Frauen (Neweya Jin Aylık Dergi), New Kurdist Report, Ronahi (6 ayda bir yayınlanan gençlik dergisi) sıralanabilir (Bayraklı, Yalçın Yeşiltaş, 2019:67). Bu basılı yayın organları ile Almanya'da kendisine kamuoyu oluşturarak Türkiye aleyhinde bir tutum oluşmasını sağlamak, kendilerini Türkiye tarafından ezilen, mağdur bir durumda göstermek ve kendilerine uluslararası alanda siyasi bir destek oluşturmaya çalışmaktadırlar.

Belçika'da 1970'lerin sonunda Derviş Ferho isimli örgüt elemanı, TEKOŞER isimli örgütü kurarak işçileri ve öğrencileri kendi tarafına çekmeyi

hedeflemiştir. Bunu yaparak is hem örgüte sempatzan hem de örgüt için faydalanabileceği bir kitle kazanmayı hedeflemiştir. 1978 yılında bu örgüt ile aynı isimde Tekoşer isimli bir dergi ile PKK terör örgütünün propagandası yapılmaya başlanmıştır. Bunun yanında aynı yıllarda Kuzey Kürdistanlı Marksist-Leninistlerin Örgütü adlı sol örgüt de Brusk adlı bir dergi çıkartarak Tekoşer dergisine benzer yayınlar yapmaya başlamışlardır. Brüksel Kürt Enstitüsü 1989 yılında kurulmuş ve Bultena Semehi Ya Agahdarie isimli dergiyi ve Agahdari isimli gazeteleri yayınlamaya başlamışlar ve bu gazete ve dergide PKK terör örgütünün propagandasını yapmıştır. Bultena Semehi Ya Agahdarie isimli dergi daha sonraki yıllarda Les Kurdes adını almış ve yayın hayatına devam etmektedir. PKK'nın Belçika'da bulunan sözde üst düzey yöneticilerinin kontrolunda yayınlanan KNK Bulten isimli dergi de Belçika'daki önem verdikleri yayın organıdır. Öyle ki PKK terör örgütünün propagandasını yapmakla beraber birçok defa Abdullah Öcalan'ın konuşmalarına yer vermiştir. Ayrıca son dönemlerde Türkiye'nin son zamanlarda icra ettiği sınır ötesi operasyonlar konusunda taraflı yayın yapmaktadır.

PKK terör örgütü Fransa'da da varlığını devam ettirme ve kendisine basılı yayın organları üzerinden destek arayışındadır. Buradaki varlığını 1980'lerde oluşturmaya başlamıştır. Terör örgütüne bağlı Fransa'da bulunan yapılanmalar özellikle Kürt nüfusunun çoğunlukla yaşadığı yerlerde gazete ve dergiler yayınlamaya çaba sarf etmiştir. Bu konuda Birleşme ve Bilgi Bülteni, Hevi ve Kurmanci adındaki dergiler Paris Kürt Enstitüsü tarafından aylık olarak yayınlanmaktadır. Bunların dışında Kürdistan Dosyası ve Jina Serbilind isimli dergiler de önemli yayın unsurlarıdır. Bu basılı yayın organları sadece örgütün propagandasını yapmakla kalmaz aynı zamanda terör örgütünün Türkiye, Suriye, İran ve Irak'ta yaptığı faaliyetleri kamuoyuna iletmesinde önemli bir rol oynar (Düz ve Tetik, 2019:335-336).

PKK terör örgütünün sıkıntıya düşmeden ve problem yaşamadan yayın yapmasına izin veren bir başka ülke ise Avusturya'dır. Bu ülke tarafından hem PKK hem de yan kuruluşları terör örgütü olarak kabul edilmemektedir. Bu sayede kendisine yayın imkânı bulmanın dışında eleman temininde de kolaylık yaşamaktadır. Yayın organı olarak 1987 yılında Kurdische Informationsblatt (Kürt Enformasyon Dergisi) isimli dergiyi çıkarmıştır. Dergi ilk zamanlarda posta

yolu ile dağıtılmıştır (Şimşek, 2014:254). Hatta 14.385 şiling yardım aldığı resmi kayıtlarda yer almaktadır (BERICHT DES RECHNUNGSHOFES, 1984). İngiltere’de terör örgütü kendisini daha çok görsel medya kanalları üzerinden göstermekte ve burada kendisi için sadece basılı yayın organı olarak telgraf gazetesini kullanmaktadır. Telgraf gazetesi Türkçe ve Kürtçe yayın yapmaktadır (<https://www.telgraf.co.uk/category/turkiye>, Erişim tarihi 27.12.2022).

İsviçre’de, Avrupa’da terör örgütünün gençlik yapılanması tarafından yayınlanan Sterka Ciwan, üniversiteli sempatanları tarafından Ronahi ve kadın kolları tarafından çıkarılan Newaya Jin adlı dergiler aktif olarak takip edilmektedir.

3. Yeni Medya (Sosyal Medya)

İnternet, Amerika Savunma Bakanlığında 1970’li yıllarda kendi içerisinde iletişimi sağlamak amacıyla yapılmış kapalı bir sistemken çok hızlı bir şekilde gelişim göstermiş ve günümüzdeki halini almıştır. Günümüzde internet insan hayatını her alanda kolaylaştırmaktadır. Ancak bu sağladığı kolaylıklar kötü maksatlarla da kullanılmaktadır. İnternetin sağladığı ucuzluk, kolay erişilebilirlik, zamansızlık gibi imkanlar algı yönetimi ve propaganda çalışması yapanların dikkatlerini çekmiş ve onlar tarafından etkili bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca herkes tarafından bilinen bir gerçek de propagandanın terör örgütleri tarafından aktif olarak kullanıldığıdır. Bu ortamı aktif olarak kullanırlarken verilen bilginin kaynağının gizlenebilmesi, bilginin doğruluğunun denetlenememesi, yasal kontrollerin, denetimin ve yaptırımlarının uygulanmasında yetersiz kalınması gibi durumlar terör örgütlerinin burayı daha aktif olarak kullanmalarını sağlamaktadır (Ayhan, 2007:158-161). Bu durumu kendileri için bir avantaja çeviren terör örgütleri hem maddi açıdan daha ucuza mal olması hem yayınlayan kaynağın gizlenebilmesi hem de denetim boşluğundan istifade etmelerinin yanında örgütsel eğitim için ve örgüt için haberleşmede de kullanmaktadırlar.

Günümüzde gelişen teknolojilerden terör örgütleri oldukça fazla istifade etmeye çalışmaktadırlar. Özellikle internet insanlar arasındaki etkileşimde çok büyük bir paya sahiptir. Öyle ki internet üzerinden birçok insana aynı anda düşük maliyetlerle mesaj gönderilebilmektedir. Son dönemlerde terör örgütlerinin neden

sosyal medya platformlarını kullandıklarını incelediğinde üç ana nedenin bulunduğu görülmüştür. Bunlardan ilki sosyal medya mecralarının terör örgütünün hedef kitlesi arasında oldukça yoğun olarak kullanılması olarak söylenebilir. İkinci neden ise sosyal medya platformlarının kullanıcı dostu, güvenilir ve ücretsiz olmasıdır. Üçüncü ve son neden olarak ise insanların terör örgütünün sitesini ziyaret etmesini beklemek yerine örgütün insanlara doğrudan ulaşmasına olanak sağlamasını sayabiliriz (Weimann, 2014:3). Bu nedenlerin dışında ise terör örgütleri sosyal medya platformlarını çok daha ucuz, kolay, hızlı ve etkili bir iletişim yöntemi sağladığından dolayı kullanmaktadırlar. Ayrıca internete ulaşmanın günümüzde daha kolay olması, dolayısıyla sosyal medya platformlarına daha kolay erişilebilmesi terör örgütlerine, bu platformlar vasıtasıyla daha fazla insana ulaşabilme, kendi militanlarına buralar vasıtasıyla uzaktan eğitim verebilme, takipçileri ve sempaticianları vasıtasıyla kendilerine bağış adı altında yardım toplamalarına olanak sağlaması ve son olarak diğer terör örgütleriyle buralar vasıtasıyla iletişim kurma imkânı sağlamaktadır. Ayrıca terör örgütleri internet ve dolayısıyla sosyal medya platformlarını kullanarak ideolojik düşüncelerini, örgüt propagandalarını ve yaptıkları eylemlerini daha fazla bireye ulaştırabilmektedir (Hossain, 2015:136-140).

İnternetin daha kolay erişilebilir bir hale gelmesiyle birlikte PKK terör örgütü de interneti ve onun sağladığı olanakları daha fazla kullanmaya başlamış, örgüt içerisinde haberleşme ve propaganda amacıyla kullanmaya başlamıştır (Temizöz, 2012:122). İnternet ortamının sağladığı imkanlar doğrultusunda terör örgütü de kendisine elektronik gazete, elektronik dergi, internet siteleri, sosyal medya hesapları, podcast kanalları, internet üzerinden yayın yapan televizyon ve radyo kanalları, görsel ve işitsel yayın yapan platformlarda kanallar açarak faaliyetlerini yürütmekte, kendi yaptıkları eylemlerin görüntülerini, kendi görüşlerini yayınlamaktadırlar. PKK terör örgütü bu durumu çok yakından takip etmekte ve gayet iyi kullanmaktadır. Özellikle sosyal medya platformları üzerinden açtıkları sahte hesaplar vasıtasıyla insanlarla irtibata geçerek onları örgütsel sitelere yönlendirmekte ve daha sonrasında ise örgüte kazandırmaya çalıştıkları bilinmektedir. PKK terör örgütünün kendisine ait yabancı ülkelere yayın yapan gazete, dergi, radyo ve televizyon kanalı, bunların yanında ise sosyal medya platformunda sayfaları vardır. Bunların hepsi terör örgütünün

propagasını profesyonel bir şekilde yapmaktadır. Burada yayınladıkları haberler ve görseller ile kendilerini haklı bir mücadele veren grup olarak göstermeye çalışmaktadırlar.

Sosyal medyada ideolojilerini ve hedeflerini çeşitli vasıtalarla anlatmaya çalışan PKK terör örgütü kendisinin ideoloji ve hedeflerini yaymak için sosyal medyayı bir araç olarak kullanmaktadır. Bu vasıta ile devleti vatandaşların gözünde küçük düşürmek, devleti işlevsiz bir hale getirmek, yaptığı yayın ve haberler ile sempati kazanmak ve örgütü haklı bir platforma oturtmaya çalışmaktadır. Yaptıkları yanlış yayınlar ile insanların yanlış yönlendirilmesini sağlamaya çalışmaktadırlar.

PKK terör örgütü internetin önemini erken kavramış ve bu mecrada kendisinin propagandasını çeşitli vasıtalarla yapmaya başlamış ve günümüzde ise devam etmektedir. Öyle ki sosyal medyanın, kullanıcı dostu, güvenilir ve ücretsiz olması özelliklerini kendi yararına oldukça aktif bir şekilde kullanmıştır. Kendisine ait bir hesap kapatıldığı zaman hemen başka bir kullanıcı adı ile yeni bir hesap açmakta ve yayınlarına oradan devam etmektedir. Bu durumun örgüte maliyeti ise neredeyse sifıra yakın olmaktadır. Bir sosyal paylaşım ağı olan Facebook'u genel olarak aşırılık taraftarı sitelere ve çevrimiçi radikal muhteviyata açılan alan olarak, mikro blog olan Twitter'ı eş zamanlı işlevselliğinden dolayı örgüt içi iletişim ihtiyaçlarını karşılamalarına imkan tanıdığından, Instagram'ı örgüt liderlerini övmek ve eylem görüntülerini yaymak için, video ve görsel paylaşım ağı olan Youtube'u ise eylem görüntülerini, örgütün sözde lider kadrosunun konuşmalarını yayınlamak, propaganda görüntülerini yayınlamak ve eleman temin etmek için kullanmaktadırlar (Wu, 2015:288-289). Ayrıca bütün bu kanalları eleman temin etme, silahlı eğitim verme, örgütlenme ve maddi destek toplamak içinde kullanmaktadır (Dean ve Bell, 2012:10).

a. Facebook

Kullanıcılarının oluşturduğu ağlarda farklı izin seviyelerinde özel veya herkese açık yazılarla kullanıcıların birbiri ile bağlanmasını, gruplara katılmasını ve diğerleri ile kaynakların paylaşılmasını sağlayan çevrimiçi sosyal ağ yazılımıdır (Gülbahar vd., 2010:2). Eylül 2006'da Facebook, e-posta adresi olan

tüm internet kullanıcılarını üyeliğe kabul etmeye başlamıştır. Bugün Facebook dünyanın en yaygın toplumsal paylaşım ağı haline gelmiş ve kullanımı tüm dünyada hızla yaygınlaşan site, Google'dan sonraki en değerli firmalardan biri olmuştur. Facebook aklımıza ilk gelen sosyal medya ağı olmaktadır.

Bu mecrayı PKK terör örgütü oldukça aktif olarak kullanmaktadır. Buna verilebilecek en basit örnek PKK terör örgütünün Suriye konu olan PYD/YPG terör örgütünün Suriye'de yaptıkları faaliyetleri haklı bir yere oturtma çabaları için orada var olma nedenlerini DEAŞ terör örgütünün Suriye'deki eylemlerindeki artışa dayandırmaları ve onlara karşı mücadele ettiklerini göstermek istemelerinden dolayı Facebook üzerinde "Lions of Rojova" sayfasını kurmaları verilebilir. Bu sayfa 2014 yılında 20.000'den fazla takipçiye ulaşmış ve bu sayfayı takip eden Avrupa ülkesi vatandaşlarından bir kısmının Suriye'ye ulaşarak DEAŞ terör örgütüne karşı mücadele etmek için PYD/YPG saflarına katıldıkları bilinmektedir.

09 Ocak 2023 tarihinde Facebook üzerinden Kurdistan kelimesi üzerinden yapılan aramada 23 tane grubun olduğu ve bu gruplardan 4000 üzerinde takipçisi olan 5 tane sayfanın olduğu görülmüştür. Ayrıca bu gruplardan 4 tanesinin herkesin katılımına açık olduğu görülmüştür.

b. Instagram

Fotoğraf tabanlı mikro blog bir sitedir. Anlık fotoğraf paylaşımı sağlamaktadır. Instagram'ın bu denli hızlı yayılmasının altında sosyal medya mecralarıyla bütünleşik çalışması yatmaktadır. Bu uygulama kullanılarak hazırlanan fotoğraflar Facebook, Flickr, Twitter, Foursquare ve Tumblr üzerinden paylaşılabilir.

PKK terör örgütü mensupları bu uygulamayı daha çok bireysel bazda kullanmakta ve sürekli olarak örgüte dair görseller paylaşmaktadırlar. Daha çok görsellerin paylaşıldığı bir uygulama olmasından dolayı etkileşim oldukça fazladır. Örgüte müzahir gruplar tarafından aktif olarak kullanılmakta ve örgüte ait görseller ve kısa süreli videolar paylaşılmaktadır. Burada iletişime geçilen sempatanlar daha sonra örgüt ile alakalı olarak internet sitelerine yönlendirilmekte iletişim daha da güçlendirilerek örgüte devşirilmektedirler.

c. Youtube

Başkaları tarafından video yüklenmesine izin veren video ve görsel paylaşım sitesidir. Dünyanın en önde gelen video paylaşım ve izleme sitesidir. Burada çok geniş bir video arşivi program kullanıcılarına sunulmaktadır. Video yelpazesi ise oldukça geniştir. Bu platformda videolar çok kolay bir şekilde sisteme yüklenirken kullanıcılar çok kısa süre içerisinde bu görüntüleri izleyebilmektedir. Ayrıca kanallar üzerinden canlı yayın açma özelliği de bulunmaktadır. Açılan canlı yayınlar ile izleyicilerle de aktif bir şekilde irtibata geçilmektedir.

Terör örgütleri bu platformu video paylaşımları ve canlı yayınlar için oldukça aktif olarak kullanmaktadırlar. Ayrıca yayın yaptıkları kanalların popülaritesine göre de reklam almaktadırlar. İzlenen her video ve alınan reklam sayesinde ise kendilerine gelir elde etmektedirler. Bu durumu PKK terör örgütü de oldukça faal olarak kullanmaktadırlar. Gerek uygulama üzerinden açtıkları kanallar gerekse sempatizanların paylaştığı videolar sayesinde geniş kitlelere ulaşmaktadırlar.

PKK terör örgütü yaptığı yayınlar ile Türkiye Cumhuriyeti Devletini işgalci bir devlet olarak göstermeye çalışmaktadır. Bu sayede ise sempatizanlarının devlete karşı kin ve nefret duymalarını sağlamaya çalışmaktadırlar. Örgüt üyeleri ile yaptıkları röportajların videolarını buralarda paylaşarak kendilerine sempatizanlar ve yeni üyeler kazanmaya çalışmaktadırlar. Öldürülen teröristlerin görüntü ve videolarını paylaşarak onları kahraman ve şehitmiş gibi göstererek örgüt sempatizanları tarafından yayılmasını sağlamaya çalışmaktadırlar. Bunlara ilave olarak ise güvenlik güçlerine karşı yaptıkları eylemlerin videolarını yayınlamaya çalışmaktadırlar. Burada yayınladıkları videolar ile kendi reklamlarını yapmaya çalışmaktadırlar.

Youtube üzerinden 09 Ocak 2023 tarihinde anahtar kelimeler üzerinden yapılan araştırmada “PKK Kurdistan” kelimeleri yazıldığında 1.170.000, “PKK” kelimesi için 10.600.000, “Kurdistan” kelimesi için 6.330.000, PKK/PYD kelimesi için 509.000 video sonucunun çıktığı görülmüştür. Buradan da

anlaşılacağı gibi PKK terör örgütü Youtube video kanalını oldukça aktif olarak kullanmaktadır.

d. İnternet Siteleri

İnternet, anlık iletişimin sağlandığı, zamansız olarak günün her anında ulaşılabilen bir alan olmasının yanında, kişilere ulaşmanın en kolay ve ucuz yolu olduğundan dolayı terör örgütleri tarafından oldukça aktif olarak kullanılmaktadır. Terör örgütleri medyayı aktif olarak kullanarak gündemde kendisine bir yer edinme çabası içerisindedirler. Bu yer edinme çabasının altında aslında kendilerini zaman içerisinde adına eylem yaptıklarını iddia ettikleri toplum kesiminin meşru temsilcisi haline getirme istekleri yatmaktadır. Bu çaba içerisinde medyanın kendilerini legal, kabul görmüş olarak muhatap olarak görmesini, bu durumlarla beraber medyanın röportajlar yapmasını, yaptıkları programlara misafir olarak almasını sağlamaya çalışırlar. Bunu durumda ise örgüt yöneticilerinin tanımlanma şekilleri, bu hususta kullanılan cümleler örgütü resmileştirme sürecine katkıda bulunur. Diğer taraftan ise medyanın örgüte yönelik yayınladığı haberler de terör unsurlarına legallik ve itibar sağlayabileceği gibi terör örgütünün elemanlarına cesaret verirken toplumda bir huzursuzluğa yol açabilir (Devran,2015:91).

PKK terör örgütü bu ortamı oldukça aktif olarak kullanarak hem kendi propagandasını yapmakta hem de bu propagandalar vasıtasıyla kendisine sempatanlar kazanmaktadır. Bu sayede Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine haberler yaparak yayınlarına devam etmektedir. Bu yayın yapan kaynaklar devlet tarafından kapatılsa da IP adreslerini değiştirerek ya da başka isimlerle yeniden yayına başlamaktadırlar.

Terör örgütü, haber siteleri ve kendi propagandasını yaptığı siteleri propaganda amacıyla kullanmasının dışında taraftarların sözde var olan davalarını unutmamaları ve sürekli hatırlamaları için eylem ve gösterilerine davet etmek, bir kısım sosyal aktiviteler düzenleyerek arkadaşlık ortamının oluşturularak bu yolla yeni bireyleri örgüte kazandırma konusu üzerinde durmaktadır (Aydın, 2015:95). PKK terör örgütü kendisine ait internet siteleri üzerinden öncelikli olarak örgüte taban sağlamaya çalışsa da bir kısım siteler üzerinden ise propaganda yaparak bölücü eylemlerine eleman temin etmeye çalışmaktadır.

Örgütün sözde internet sitesi olan HPG-Online internet sitesi örgüt sempatanları tarafından en çok ziyaret edilen sitelerden bir tanesidir. Bu site üzerinden kendilerini tanıtmaya fırsatı yakalamışlardır. Burada örgütün faaliyetlerine, yaptıkları eylemlere, eylemlerine ölen mensuplarını şehit olarak tanımlayarak resimlerine, sözde örgüt yöneticilerinin yaptıkları konuşmalar ve açıklamalara yer vermektedirler. Aynı zamanda yaptıkları paylaşımlar ile Türkiye Cumhuriyeti Devletini işgalci olarak göstererek kendilerini haklı bir zemine oturtmaya çalışmaktadırlar. Ayrıca sitenin giriş sayfasına bakıldığında ise dil seçeneği olarak Kürt Dili, Türkçe, Farsça, İngilizce, Almanca dillerinin olduğu göze çarpmaktadır. Buradan da örgütün kendisini uluslararası platforma taşıyarak destek arayışında olduğunu görebiliriz.

İnternetin kendisi için gerekliliğinin farkında olan örgüt kendisine müzahir haberler yapabilmesi adına internette çeşitli haber siteleri kurmuştur. Bunlar içerisinde Hollanda üzerinden yayın yapan “Fıratnews” isimli internet sitesi örgütün sözde lider kadrosunun yaptığı açıklamalara ve örgütün yaptığı eylemlere yer vermektedir. Yaptıkları yayınlarda örgüt lehine söylemler kullanmaktadırlar. Yayınlarına ise yurtdışından devam etmektedir.

İnternet sitelerini oldukça aktif olarak kullanmaya özen gösteren örgüt bu internet sitelerinin hizmet sağlayıcılarını yurtdışında destek gördüğü ülkelerde bulundurmaktadır. Bu sayede erişim yasaklarının da önüne geçmektedir. Yayın yaptığı televizyon kanallarının internet üzerinden yayınlarını yapmaya özen göstermektedir. Bu kanallar için YouTube yayın platformunu da aktif olarak kullanmaktadır.

Yayınlarken taraflı yayın yapmaya büyük özen göstermektedirler. Bu duruma örnek olarak Suriye’de faaliyet gösteren silahlı kolu olan PYD/YPG’yi DEAŞ terör örgütüne karşı aktif olarak mücadele eden, Suriye’de yaşayan savaşta zarar görmüş Kürt halkına yardım için mücadele veren bir yapı olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Bunu yaparken ise Türkiye Cumhuriyeti Devletini terörle mücadele eden bir devletten ziyade Suriye’de istilacı olarak göstermeye çalışmaktadırlar.

İnternet sitelerini yukarıda sayılan nedenler dışında kendisine eleman temin etme, örgüt için maddi gelir elde etme ve kendilerini legal bir yapı olarak

göstermeye çalışmak için de kullanmaktadırlar. Eleman temin etmek için yaptıkları eylemlerin videolarını ve resimlerini bu siteler üzerinde yayınlarken örgüt ile ilgili bilgiler de paylaşmaktadırlar. Bunların dışında ise yaptıkları eylemlerde ölen teröristler için ise sözde şehit ifadelerini kullanarak bilgilerini paylaşmaktadırlar.

Terör örgütü kendi yayınlarını yapan internet siteleri vasıtasıyla yabancı medya organlarının da dikkatini çekmeye çalışmaktadır. Bu hareketi ile yabancı ülkelerde kendi yayınlarını doğal yollarla yaptırmakta, kendisine takipçi kitleleri oluşturmaya çalışmakta ayrıca bu yayınlar sayesinde daha çok göz önüne gelmektedirler. Bu durum ile kendi eylemlerini haklı bir mücadelenin parçası gibi lanse etmeye çalışarak kendileri için haklı bir platform oluşturmaya çalışmaktadır.

Günümüzde interneti hali hazırda aktif olarak kullanan örgüt internetin bütün olanaklarını oldukça aktif olarak kullanmaktadır. Bunu kendisi için birçok haber sitesi, blog, görsel ve işitsel internet medya araçlarında yayın kanalı, bunların yanında mikro bloglarda üyelik açarak sağlamaktadır. Bu vasıtaları kullanarak ise amacına ulaşmaya çalışmaktadır. İnternet üzerinden örgüt propagandası yaptıkları internet sitelerinin isimleri, bunların güncel erişim ve birden fazla dil kullanım durumları Çizelge 2’de listelenmiştir.

Çizelge 2. İnternet Üzerinden Örgüt Propagandası Yapan İnternet Siteleri

S.Nu.	Site Adı	Erişim Durumu	Kullandığı Dil Sayısı
1	www.abdullahocalan.net	+	5
2	www.pajk.org.tr	+	2
3	www.firatnews.com	+	1
4	www.anfkurdi.com	+	10
5	www.hpgonline.com	+	1
6	www.freeocalan.org	+	2
7	www.hpgsehit.com	+	1
8	www.pkk-online.com	+	5
9	www.freedom-for-ocalan.com	+	8
10	www.peaceinkurdistancampaign.com	+	1
11	www.yeniozgurpolitika.com	+	3
12	www.serxwebun.com	+	1
13	www.diyarname.com	+	1
14	www.pirtukepkk.wordpress.com	+	1
15	www.gerillatv.com	+	1
16	www.dengekurdistan.net	+	1

C. PKK Terör Örgütünün Medya Kullanımındaki Stratejisi

PKK terör örgütü kurulduğu ilk zamanlardan itibaren medyanın önemi fark etmiş ve kendisine sürekli olarak bir yayın organı bulmuştur. Diğer terör örgütlerinden ayrıldığı en önemli özellik ise ilk televizyon kanalına sahip olmasıdır. İnternetin hayatımıza girmesiyle birlikte radyo, televizyon ve basılı yayın organlarına ilave olarak önce internet üzerinde siteler kurmuş, akabinde internetin sağladığı kolaylıklardan yararlanarak yeni medyayı aktif olarak kullanmaya başlamıştır. Yeni medyayı özellikle 2007 yılından itibaren oldukça aktif olarak kullanmaya özen göstermiştir. İnternetin sağladığı kontrolü güç alandan faydalanmaya özen göstermiştir.

İnternet, insan hayatına girmesiyle insan hayatında bir kısım kolaylıklar sağlamış ancak devletler tarafından bakıldığında ise kontrolü zor bir alan oluşturmuştur. Bu durumu PKK terör örgütü kendi lehine oldukça aktif bir şekilde kullanmaktadır. Yeni medya bileşenleri olarak tabir edilen bloglar, RSS'ler, Wikiler, Podcastinler, Mikro bloglar, Sosyal ağlar, Video ve Görsel paylaşım ağlarını aktif olarak kullanmaya başlamış, özellikle internet siteleri dışında kalan, mikro bloglar, sosyal ağlar ve video ve görsel paylaşım ağlarından azami derecede istifade etmeye çalışmaktadır. Buraları kullanırken oluşturdukları sahte isimler ve üyelikler üzerinden kendi kimliklerini gizlemektedirler. Genel olarak bu ağların ücretsiz olması ya da çok düşük meblağlar karşılığında üye olunmasından dolayı daha az gider ile kendilerine daha fazla kazanç sağlamaktadırlar.

Bu mecraları kullanarak kendilerine ilgi duyanları kendilerine eleman olarak kazanmakta, kendilerine internet üzerinden yardım kampanyaları oluşturarak maddi yardım sağlamakta, yaptıkları eylemlerin görsel ve video görüntülerini bu mecralar vasıtasıyla göstermekte, kendi reklamlarını yapabilmekte ve kendilerinin tanınırlığını sağlamaya çalışmaktadırlar.

PKK terör örgütü, internet üzerinden kendisi için kurduğu Gerillatv.com adresinde kendi yaptığı eylemleri haklı bir tabana oturtmak için propaganda yapmaya çalışmaktadır. Şöyle ki kendi yaptıkları eylemlerin videolarını, terör örgütünün yönetim kadrosunun konuşmalarını ve eylemlerde öldürülen teröristlerin resimlerini paylaşılmaktadır. Burada yaptıkları eylemlere ilişkin

videolara yer vererek kendilerini başarılı olarak göstermeye çalışmakta, burada bulunan yazılarla Türk Silahlı Kuvvetlerini işgalci olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Bir diğer internet sitesi ise hezaparastin.com'dur. Bu sitede ise örgütü meşru gösterme, propaganda, örgüt elemanlarının eğitimi maksadıyla gerekli çalışmalar paylaşılmaktadır. Bunlara ilave olarak ise örgütün gerçekleştirdiği eylemlere ait görseller bu maksatlarla paylaşılmaktadır. Bahsedilen sitede "PKK Tarihi, Rehber Apo, YJA Açıklamalar" adlı sekmelerin yanında "PKK Yıl Dersleri" adı altında paylaşılan yazılarda terör örgütünü legal bir hareket gibi gösterme adına makaleler paylaşıldığı görülmektedir. Bunların dışında yine aynı sitede yayınlanmış makalelerin bir kısmında örgütün eleman kazanmak için çağrıda bulunduğu görülmüştür.

Heyvasor.com adlı internet sitesinde PKK terör örgütünün kendisine finansal destek sağlamak için interneti kullandığı görülmektedir. Bahse konu internet sitesinin yapmış olduğu paylaşımlar, kullandığı dil ve materyallerle terör örgütünün bir kuruluşu olduğunu göstermektedir. Burada toplamaya çalıştığı yardımlarla PKK'ya finansal destek sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Burada paylaştıkları "sözde kürdistana yardım" sloganıyla hem üstü kapalı bir şekilde kürdistan diye bir yerin varlığını kabul ettirmeye hem de kendilerini yasal bir yapı olarak göstermeye çabaladıkları görülmektedir. Bu sitede PayPal ödeme sistemi ile bağış topladıkları ayrıca kullandıkları söylemler ile Türkiye Cumhuriyet'ini işgalci olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Burada örnek verilen bu iki site PKK terör örgütünün söylemlerini doğrudan kullanmakta, Türkiye Cumhuriyet'ini işgalci ve soykırım yapan bir devlet olarak göstererek, hem kendisini haklı bir zemine oturtmaya çalışmakta hem de orada bulunan insanlara yardım götürdüğünü iddia etmektedir.

Son dönemlerde özellikle sosyal ağlar ve mikro bloglar üzerinden insanların daha fazla irtibata geçtiği ve her an aktif oldukları düşünülürse bu alan terör örgütleri tarafından biçilmiş kaftan olarak görmektedir. Özellikle Facebook, Instagram, Twitter vb. alanlarda PKK terör örgütü aktif olarak yer almaktadır. Bu alanlar PKK terör örgütüne gizlilik sağladığından dolayı örgüt bu alana önem vermektedir. Son zamanlarda azalan militan sayısını arttırmak maksadıyla Suriye'de IŞID terör örgütüne yönelik eylem yapacağını duyurmak için bu sitelerden yaptığı paylaşımlarla kendisine yabancı ülkelere taraftar sağlamaya

çalışmakta ve kısmen de olsa başarılı olduğu görülmektedir. Bunun en basit örneği ise IŞİD terör örgütüne karşı giriştiği mücadelede Facebook'ta kurduğu "Lions of Rojova" grubu ile kendisine destekçi bulmaya çalışmıştır (Aydın, 2015:116).

Sosyal ağlar ve mikro bloglar üzerinden kendisine eleman temin etmek isteyen PKK terör örgütü son dönemlerde kendisine sempati duyan ve bahse konu alanlarda kendisini takip eden bireyleri kendi internet sitelerine yönlendirmekte, buralardan etkilenen ve irtibatını devam ettiren bireylerle bire bir ilgilenmekte, onlarla görüşmeler sağlayarak kendi saflarına katılması için çaba sarfetmektedir. Ayrıca görsel ve video paylaşım siteleri üzerinden kendi propagandasını yapmaya devam ettiği görülmektedir. Paylaştığı videoları genellikle yabancı ülkeler üzerinden yüklemekte ve yaptıkları terör eylemlerini buralarda yayınlamaktadırlar. Yaptıkları yayınlarda ise eylemlerini abartarak anlatmakta ve kendilerini güçlü göstermeye çalışarak taraftar toplamaya çalışmaktadırlar.

1. Eleman Temin Stratejisi

Terörist bilerek bir tercih ve seçim yaparak terörist olmaktadır. Terör örgütlerinin ortaya attığı ya da öne sürdüğü bir grup eksiklikler propaganda için bir malzeme niteliği taşımaktadır. Bunun en güzel göstergesi ise terör örgütünün propaganda malzemesi olarak ortaya atıp kullanmaya çalıştığı şartlardan daha zor şartlarda ve aynı sosyal ortamda olan insanların terörist olmadan yaşamlarına devam etmeleridir. Terör örgütleri propagandayı o kadar etkili bir biçimde kullanmaktadırlar ki bazı insanlar onların haklı olduğunu değerlendirebilirler. Ancak yaptıkları hiçbir fiil masumları hedef almalarını uygun göstermez (Bal, 2006). Aksi şekilde bir bireyin terörist olmaması için hayattan bir beklentisinin ve kaybetme korkusuna sahip olduğu inançlarının olması gerekliliği vardır. Başka bir deyişle toplumda yaşayan bireyler ve içerisinde yaşadıkları toplum doğru ve erişebilecekleri hedeflere yönlendirildiği takdirde terör örgütlerinden uzaklaşırlar. Hayattan bir beklentisi olmayan bireylerin terör örgütlerinin kontrolüne girmesi kaçınılmazdır. Bireylerin hem maddi hem de manevi değerlere sahip olması, bunun yanında yeni değerler ile tanışmış olması insanı kendi değerlerini savunmaya ve bu değerleri kaybetmemeye sevk edeceğinden terör örgütünden uzak durmasını sağlar (Beren, 2013: 63-71).

PKK terör örgütü kendisine eleman temin etmek için oldukça fazla çaba sarfetmektedir. Bu duruma bir strateji belirleyerek devam etmektedir. Rastgele bir birey terörist olacağım diye yola çıkmaz ve bir terör örgütüne katılmaz. Bu süreci başlatan terör örgütünün kendisidir. Terör örgütü bireyi kazanmak için önce hukuksal olarak sorun çıkmayacak bir alanda faaliyetlerine dahil ederek süreci başlatır. Daha sonrasında örgütsel olarak bir kısım testlerden sonra hukuksal olmayan alana doğru kaydırırlar ve bu alanda militan kimliği kazandırılarak örgüt için eylem yapacak duruma getirirler. Bu adımlar bütünüyle değerlendirildiğinde ise “Radikalleşme” tanımıyla açıklanabilmektedir. PKK terör örgütü ağına düşürmeyi amaçladığı bireylere akrabalık, arkadaşlık, memleketçilik hissiyatları (hemşericilik), kültürel faaliyetler, bireylerin zayıflıkları, dürtüleri ve dini düşüncelerini kullanarak yaklaştırmaya çalıştığı görülmektedir (Alkan, 2013:133-146).

Bireylerin örgüte katılımının altında yatan bir diğer önemli husus ise bireyin yaşantısı ve içinde bulunduğu psikolojik durumdur. Terörist olma fikrini bireyin kendini değersiz, önemsiz ve işe yaramaz olarak hissetmesi ve kendisini ispat çabası tetikler. Birey terörist olarak kendisini daha güçlü hissetmek ve öncekinden daha kuvvetli bir karakter algısına sahip olmak istemesidir (Başbuğ, 2014:100-102). Bireyin içinde bulunduğu bu hezeyanlı durumun bilincinde olan örgütü ise bu durumu kendi lehine çevirmek ister ve elemanlarına çeşitli görev ve yükümlülükler vererek onların bu ruh hallerinden istifade eder.

PKK terör örgütü ile mücadelede geçen zamanda tutuklanan terörist sayısının artması sonucunda terör örgütü cezaevlerini tutuklu bulunan terör örgütü mensuplarını eğitmek için kullanmıştır. Bu sayede burada kendisine hiyerarşik bir örgütlenme sağlamıştır. Örgüte sempati duyduğu için cezaevine giren bir kişi militan olarak dışarı çıkmıştır. Örgüt kuryeler vasıtasıyla buralara emir ve talimatlarını iletmiş ve cezaevlerini eğitim yeri haline getirmiştir (Temizöz, 2012:70-77).

Terör örgütü Avrupa’da kendisine eleman temin etmek için “basın ve yayın organlarını” aktif olarak kullanmış ve kullanmaya devam etmektedir. Propagandasını yapmak için ise festival, yürüyüş, gösteri vb. etkinlikleri kullanmaktadır. Bu faaliyetlere katılanları ve PKK şemsiyesi altında faaliyet gösteren derneklere üye olan bireyleri aktif örgüt haine getirmektedir. Bu

durumdan sonra ise Avrupa’da Fransa, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Romanya, Hollanda ve İtalya gibi ülkelerde zararsız barış için kurulmuş gibi görünen kamplarda ideolojik eğitimler verildikten sonra Irak’ın kuzeyinde bulunan silahlı eğitim verilen kamplara silahlı eğitim almaları için nakletmektedir (www.trthaber.com).

2. Taban Kazanma Stratejisi

PKK terör örgütünün ana amacı kendisinin devlet tarafından yasal olarak kabul edilmesini sağlamaktır. Caşın, terör örgütünün bu amacına ulaşmak için ise “bukalemun taktiği” adı verilen taktiği kullanmaya çalıştığından bahsetmektedir. Bu taktik gereği örgüt bukalemunun renk değiştirdiği gibi karşılaşılan durumlarda ve bulunulan ortamlarda kendisini ortama uydurmakta, varlığını da bu şekilde devam ettirebilmektedir. Bunun en basit örneği ise uluslararası arenada terör örgütü olarak kabul gördüğü anda ad değiştirme yoluna giderek diğer isimle bir bağı olmadığını iddia etmekte ancak uyguladığı strateji aynı şekilde devam etmektedir (Caşın, 2015).

Dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi AKAR’ın NATO Askeri Komite Genel Kurmay Başkanları Konferansı’nın açılışında yaptığı konuşmada “Türkiye’nin PKK ile olan mücadelesinin devam ettiğini, PKK terör örgütünün, bölgesel güvenliğe bir tehdit teşkil ettiğini, Suriye ve Irak’ta var olan durumdan faydalandığını, uluslararası arenada herkesin gözünün önünde kendisine meşruiyet kazandırmaya çalıştığını bunu yapmaya çalışırken ise yaşlı, kadın, erkek ve çocukları öldürmeye, insafsız saldırılar yapmayı ve masum insanların canını almaya devam ettiğinden” bahsetmiştir (www.posta.com.tr/haber/pkkmeşruiyetkazanmapesinde, Erişim tarihi 21.12.2022).

IŞID terör örgütünün Irak’ta yaptığı saldırılardan sonra oluşan ortamda, krizi fırsata çeviren PKK terör örgütü kendisi için bir yaşam alanı kazanma ve uluslararası alanda meşruiyet kazanmak için faaliyetlerine hız vermiştir. Amerika Birleşik Devletleri’nin de desteği alan örgüt Irak’ın iç kısımlarına kadar girmek için iyi bir fırsat yakalamıştır. Bunlara ilave olarak IŞID terör örgütüne karşı duruşu ile kendisini terörizme karşı mücadele eden bir yapı olarak göstermeye

çalışarak uluslararası alanda kendisine destek bulmaya ve haklı bir taban oluşturmaya çalışmıştır

Çevre ülkelerin yönetsel olarak yaşadıkları sıkıntıları her fırsatta kendisi için fırsata çevirmeye çalışan PKK terör örgütü bu yerlerde kendisine bir yaşam alanı oluşturmaya ve bu oluşturduğu alanlarda otorite kurmaya çalışmaktadır. Bu otoriteyi kurmaya çalışırken ise Irak ve Suriye’de yaşadığı olaylardan geri beslemeler yapmış ve yaptığı çıkarımlarla çeşitli kazanımlar elde etmiştir. Buralardaki kazanımları ile Barış Süreci olarak adlandırılan süreçte Türkiye’nin içerisinde alan hakimiyeti kurmaya çalışmış, ilerleyen dönemlerde kendisine alanlar oluşturmak için kırsalda kendisine yer temin etmeye çalışmış, kalkışma (serhıldan) yapmayı planladıkları yerlere ise büyük miktarda silah ve patlayıcı yığınağı yapmaya çalışmıştır. Bunların karşısında ise güvenlik güçleri örgüte karşı başarılı operasyonlar icra etmiştir. Ancak eylemlerini il/ilçe merkezlerine taşıyarak sivil itaatsizlik, ayaklanmalar yapmaya çalışmış bu eylemlerle ise iç savaş çıkarmayı hedeflemiştir. Çıkacak iç savaş ile kendisine haklı alan oluşturmayı hedeflemiştir. Bunların karşılığında ise kolluk kuvvetlerinin yaptığı operasyonlar karşısında başarılı olamamışlar, istedikleri halk desteğini de sağlayamadıkları için başarılı olmamışlardır. Uluslararası kamuoyunun desteğini de sağlayamamışlardır.

Kendisi için otorite oluşturmayı planladıkları için bütün örgüt yapılanmalarını KCK terör yapılanması altında toplamaya çalışmışlar ve böylelikle kendileri için ülkede paralel bir devlet yapılanması oluşturmaya çalışmışlardır. Bu yapılanma ile kendilerince sözde valiler, kaymakamlar, hakimler, savcılar, öğretmenler, vb. unsurlar atamaya çalışmıştır. Böylelikle bir otoritesi olduğundan, kendi işlerini görebilen, hizmet veren bir yapı haline döndüğünü göstermeye çalışmıştır. Bunları yapmaya çalışırken ise devletten daha fazla kontrol altında tutmayı hedeflemektedir.

Yaptığı bütün faaliyetlerde kendisini haklı ve meşru bir zemine oturtmaya özen gösteren PKK terör örgütü, bütün medya vasıtalarını kullanarak kendine uluslararası platformlarda tanınırlık ve resmi bir yapı oluşturmaya çalışmakta böylelikle uluslararası alanda kendine destek sağlamaya çalışmaktadır. Ayrıca bölge halkı üzerinde oluşturduğu baskı ve yaptığı yayınlarla kendisini haklı bir amaç uğrana mücadele ediyormuş gibi göstererek taban kazanmaya çalışmaktadır.

IV. YABANCI KAMUOYU SAĞLAMA ÇABALARI

Bir ülkenin kendi istihbarat unsurları tarafından başka bir ülkenin egemenlik alanı içerisinde gerçekleştirilen ve kendi birlikleri dışında birliklerle/gruplarla gerçekleştirilen ve paramiliter nitelik taşıyan operasyonlarına yarı örtülü operasyonlar denilir. Bunun gibi faaliyetlerde karşıda bulunan devletin karşısında savaşacak bir yapı kurulabileceği gibi hali hazırda bulunan herhangi bir örgüt de desteklenebilir. Bu yapıdaki faaliyetlerde birçok zaman her şey karşı taraflarca bilinmesine karşılık hukuki olarak ispatlamak mümkün değildir (Özdağ, 2014:103-104). Konumuz olan PKK terör örgütü de değerlendirilirken bu mihverde değerlendirilmesinde fayda olduğu değerlendirilmektedir.

Terör örgütleri için kendilerini destekleyecek unsurlar bulmak oldukça önemlidir. Kendisine maddi ve manevi olarak destek bulamayan bir örgüt devamlılığını sağlayamaz. Devamlılığını sağlamak için destekçi bulması ve bu destekçiler tarafından fikirlerinin benimsenmesi ve bireyler tarafından yayılması lazımdır.

Terör örgütleri yaptıkları terörist eylemlerle zaman içerisinde adına eylem yaptıklarını iddia ettikleri toplumun kesimlerinin haklı savunucusu pozisyonunu alabilmenin yollarını aramaktadırlar. Bunu sağlayabilmek için ise medyanın kendilerini legal ve kabul edilmiş bir muhatap olarak görmelerini sağlamak, bu vasıta ile röportajlar yapmasını ve yaptıkları programlara davet etmesini sağlamaya çalışırlar. Bu zamanda ise yapılan program veya verilen haberlerde örgütün sözde yöneticilerinin tanımlanış biçimi ve anlatımda kullanılan dil de bu meşrulaştırmaya katkı sağlamaktadır (Devran, 2015:91).

Başka devletlerin kamuoyunu etkilemek için kullanılan unsurlardan birisi de kamu diplomasisidir. Kamu diplomasisi; bir devletin kendi ulusal ve uluslararası çıkarlarını korumak, imajını korumak ve geliştirmek maksadıyla başka devletlerin kamuoylarını doğru bilgilendirmek, kültürel, bilimsel ve akla gelecek her türlü resmi yolla etkileme çabasıdır. Geçmiş dönemlerde kamu diplomasisi devletlerin tekelindeyken son dönemlerde devlet dışı unsurların fazlaca uluslararası alanlarda

etkinlik kazanmaları ve gelişen teknolojinin sağladığı teknolojik imkanlarla devletin tekelinden çıkmıştır. Devletlerin tekelinden çıkmasıyla birlikte günümüzde STK'lar, üniversiteler, kanaat önderleri, medya unsurları, özel sektör işletmeleri vb. devlet dışında kalan unsurlar kamu diplomasisi unsurlarına eklenmişlerdir (Sancak, 2019:365).

PKK terör örgütü kuruluş aşamasından itibaren kendilerini sözde ezilen Kürt halkının savunucusu olarak ilan etmiştir. İlk başlarda bir fikir olarak başlayan bu düşünce Abdullah Öcalan'ın etrafında toplanan bir grup tarafından benimsenmiş ve yayılması için bu grup tarafından oldukça çaba sarf edilmiştir. Bu düşünceleri yaymak adına ülkenin doğu ve güneydoğu bölgelerine taraftarlar gönderilerek kendilerine destekçiler toplamaya çalışmışlardır. 1978 yılına gelindiğinde ise parti kurmaya karar vererek PKK terör örgütünü kurmuşlardır. Kendilerinin savunucusu olduğu belirttikleri Kürt kökenli vatandaşların yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde kendilerine daha çok taraftar oluşturmak ve kendileri için ilerleyen dönemlerde bir üs olarak kullanabilecekleri alanlar oluşturmak için çalışmalarını yoğunlaştırmışlardır. Bu çalışmaları yaparlarken ise komşu ülkeler olan İran, Irak ve Suriye'de yaşayan vatandaşlardan da istifade etmeye çalışmışlardır. Özellikle ilk zamanlarda Suriye'de kendilerine bir yaşam alanı oluşturmaya çalışmışlar ardından ise Irak'ta yaşanan gelişmelerden sonra Irak'ta da kendilerine bir kısım alanlar oluşturmuşlardır. Bu bölgelerde faaliyet alanları oluşturmaya çalışırken 1984 yılına kadar olan sürede Türkiye'ye kendilerine göre "Silahlı Propaganda Birlikleri" göndermişlerdir. Bu birlikler sayesinde ise hem bölge halkı ile irtibata geçmeyi hem de kendileri için ülke içerisinde halktan alacakları destekler ile üs bölgesi olarak kullanabilecekleri uygun arazi kesimlerinde yerler belirlemeyi amaçlamışlardır. İlk silahlı eylemlerini yaptıkları 15 Ağustos 1984 yılına kadar zaman zaman bu sözde birliklerini ülke dışına çekmişlerdir.

Kendileri için belirledikleri bölgelerde faaliyet göstermeye başladıktan sonra yabancı ülkelere de destek alma zorunda olduklarının farkına varmışlardır. Bunun ile alakalı olarak Yunanistan, Ermenistan, Suriye, Irak, Almanya, Belçika, İngiltere, Avusturya, İsviçre, İsveç, Danimarka, Norveç, Fransa, Hollanda gibi ülkelere eleman göndererek irtibata geçmeye ve burada

yaşayan Kürt kökenli vatandaşlarla irtibata geçerek kendilerine destek sağlamaya çalışmışlardır.

Zaman içerisinde özellikle Avrupa ülkelerinde kanunlardan da istifade ederek Sivil Toplum Kuruluşları (STK), yayın evleri, televizyon kanalları, yardım kuruluşları kurmuşlardır. Bunlar sayesinde ise hem kamuoyunda tanınırlıkları artmış hem de kendilerine topladıkları yardımlar, yayınevleri sayesinde sattıkları gazete ve dergiler, televizyonlardan sağladıkları gelirler sayesinde iyi bir maddi kaynak bulmuşlardır. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Devletini yaptıkları yayınlar ile işgalci, katil ve adaletsiz davranan bir ülke gibi göstermeye çalışmışlardır.

Avrupa’da yayınladıkları gazeteler, dergiler, yaptıkları televizyon yayınları, STK’lar vasıtasıyla yaptıkları toplantılarda taraflı davranarak Avrupa ülkelerinin dikkatlerini üzerlerine çekmeye çalışarak Türkiye’yi uluslararası kamuoyunda sıkıntıya sokmak istemektedirler. Bunu yapmaya çalışırken ise kendilerini sözde “Kürt halkının savunucusu” olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Türkiye’nin çabaları ile Avrupa Birliği ve bunun gibi uluslararası platformlarda terör örgütü olarak kabul edilmişlerdir.

PKK terör örgütü daha önceki başlıklarda belirtildiği gibi kendisinin propagandasını yapmak maksadıyla birçok yol izlemektedir. Bunları yaparken ise özellikle çağımızın vazgeçilmez öğelerinden birisi olan interneti oldukça aktif olarak kullanmaktadır. Bunu kullanmanın sağlamış olduğu avantajlardan da istifade etmektedir. İnternetin kullanıcı dostu olması, az maliyetle faaliyetlerin yürütülmesi, bir kullanıcı hesabı kapatıldığında kısa bir sürede başka bir kullanıcı adı ile yeni bir hesabın açılabilmesi, elde edilmiş bir görüntünün çok kısa bir sürede bu ortama yüklenebilmesi, zaman kavramının olmaması, iletişimin çok yönlü olmasından, bireyleri ortak bir noktada çok çabuk toplayabilmesi ve bu mecranın kontrolünün devlet tarafından zor olması hususlarını kendi lehine kullanmaktadır. Özellikle yayınlarını yurtdışı kaynaklar üzerinden yapmasından dolayı müdahale edilmesi konusunda zorluklar yaşanmaktadır. Bütün bunların yanında ise geniş çaplı uluslararası basın yayın organları tarafından “PKK terör örgütü” yerine kullanılan “Kürtler” ifadesi ile bu durumu etnik bir soruna indirgemeye ve örgütün bağlantılarını gizlemeyi amaçladıkları düşünülmektedir. Bunu BBC haber kanalının verdiği bir haberde PKK terör örgütünün ABD ve AB tarafından terör örgütleri listesinde yer alan bir örgüt olduğundan bahsedilirken

ilerleyen bölümlerde “Kürtler” şeklinde yeniden ifade edildiği görülmüştür. Bu duruma karşılık ise Türkiye Cumhuriyeti Devleti yerine ise “Türk Devleti,” “Türk Askeri”, “Türkler” gibi ifadeler kullanılarak olayın “Türk-Kürt Savaşı” gibi bir duruma indirgenmeye çalışıldığı görülmektedir (Demir, 2018:35)

Avrupa’da kendilerinin yayınları için uygun bir ortam yaratmaya çalışmaktadırlar. Bununla ilgili olarak ise Avrupa ülkelerinde zaman içerisinde siyasi partiler ile görüşmeye başlamışlar, bu siyasi partiler kanalıyla bazı kazanımlar elde etmeye çalışmışlardır. Bunlara ek olarak Avrupa ülkelerinin kendi iç hukuk mekanizmalarının tanıdığı imkanlardan istifade ederek STK, basılı yayın organları, radyo ve televizyon kanalları kurmuşlardır. Kurdukları STK’lar ve bağlantı sağladıkları siyasi kanallar vasıtasıyla uluslararası kamuoyunda kendilerine yer edinmeye çalışmaktadırlar. Kendileri için yayın ortamı buldukları ülkeleri inceleyecek olursak genel olarak Almanya, Belçika, Danimarka, Fransa, Hollanda, İngiltere, İsveç, İsviçre, Norveç, Avusturya gibi Avrupa ülkelerini tercih ettikleri görülmektedir. Bu ülkeler vasıtasıyla kendileri için uygun ortam yaratmaya, sözde ettikleri mücadeleyi haklı gösterip kendilerine Avrupa’da kamuoyu desteği sağlamaya çalıştıkları görülmektedir.

A. Almanya

PKK terör örgütü kuruluşundan sonra Kürt kökenli Türk vatandaşlarının sayı olarak oldukça fazla olduğu Almanya’da Türk derneklerinin dışında Kürt kökenli vatandaşları toplamak için birçok dernek kurmuştur. Bu dernekleri kurarken Almanya anayasasının bu tarz dernek ve STK’lar konusunda geniş yetkiler tanınması ve bu kuruluşlara farklı programlar adı altında maddi destek sağlamasından da istifade ederek kendisine yeni imkanlar oluşturmuştur. PKK terör örgütü Almanya’da kendi varlığını KCK-E örgütüne bağlı NAV-DEM’e bağlı birçok dernek ve STK üzerinden devam ettirmektedir. Örgüte bağlı bu yapılar, Irak ve Suriye kökenli Kürt vatandaşlarının kurduğu uyum, yaşam, sosyal haklar vb. meselelerle ilgilenen yapılardan farklı bir görüşe sahip ve bu sorunlarla ilgilenmemektedir. PKK bu kuruluşlar ile kendisinin eylemler yaptığı dört ülke olan İran, Irak, Suriye ve Türkiye’deki çıkarlarını ön planda tutmakta ayrıca Almanya’daki varlığını da bu doğrultuda şekle sokmaya çalışmaktadır. 1994 yılında Almanya’nın Bochum şehrinde kurulan Almanya Kürt Dernekleri

Federasyonu (YEKKOM), Haziran 2014 yılında yaptığı kongrede adını Almanya Demokratik Kürt Toplum Merkezi (Navenda Civaka Demokratik a Kurden li Elmanyaye- NAV-DEM) ismiyle değiştirmiştir. Bu dernek Almanya dernekler yasasına göre kurulmuştur. Resmi ve tüzel bir kişiliği vardır. Almanya Federal Devletinin yayınladığı son resmi raporda bu dernek PKK ile iltisaklı bir yapı olarak tanımlanmış ancak yasaklı listesine alınmamıştır (www.amp.odatv4.com,2018). Bu dernek Almanya’da çatı dernek olarak faaliyet göstermektedir. Bu kuruluş KCK sözleşmesine bağlı şekilde faaliyetlerini sürdürmektedir. Merkezi Düsseldorf olan bu dernek, içerisinde 72 demokratik Kürt toplum merkezi, 90 spor kulübü, 15 kadın meclisi, 41 inanç kurumu, olmak üzere bünyesinde toplamda 223 kurum barındırmaktadır (Bayraklı vd., 2018:45). Bu yapı, içerisinde topladığı derneklerle Kürt kökenli insanların tek temsilcisi ve resmi makamlar tarafından tek muhatap alınacak yapı olma amacını taşımaktadır.

Bu çatı yapılanma örgütlenmesini Almanya’nın federal yapısından dolayı coğrafi, idari ve yasama farklılıklarını göz önünde bulundurarak teşkilatlandırmıştır. Genel olarak faaliyetlerini halk meclisleri ve bunlara bağlı komisyonlar kanalıyla yürütmektedir. Kuruluş kongresinde alınan kararlar hem bu çatı yapı hem de bu yapıya bağlı olan diğer yapılar için bir yol haritası niteliğindedir. Burada alınan kararlar bu kurum ve bu kuruma bağlı olan kurumların çalışma biçimlerini ve hedeflerini ortaya koymaktadır. Bu yapı hedeflerini;

Abdullah Öcalan’ın serbest bırakılması için kampanyalar yapılması,

Almanya hükümeti tarafından Kürt kimliğinin kabul edilmesi için faaliyetler yapılması,

Dernek merkezlerinin insanlara hukuki ve sosyal danışmanlık hizmeti vermesi,

Eğitim çalışmaları yapılması,

Kürt bireylerin yazılı ve görsel medyasının daha faal ve etkin bir şekilde takip edilmesi,

Festival ve etkinliklerin icra edilmesi,

Farklı inançlardan gelen Demokratik Mezopotamya İnançlar Platformunun işlevsiz hale getirilmesi olarak açıklamıştır (Bayraklı vd., 2018:46).

Bu yapının 2018 seçim döneminde Almanya’da yaşayan vatandaşları HDP’nin seçim faaliyetleri kapsamında konsolosluklara araçlarla getirerek oy kullanmaları hususunda yardımcı oldukları bilinmektedir. Bu durumun dışında Türkiye’nin terörle mücadele kapsamında yurt dışında icra ettiği faaliyetleri kesmesi ve kendilerine kamuoyu desteği sağlamak için hem siyasetçilerle görüşmekte hem de kendileri kamuoyunu yanlış bilgilendirmek için toplantılar ve gösteriler yapmaktadırlar.

Terör örgütü lehinde faaliyet gösteren STK ve derneklere baktığımızda; Almanya Demokratik Kürt Toplum Merkezi (NAV-DEM), Demokratik Kürt Toplum Merkezleri (DKTM), Kürt Kamuoyu Araştırma Merkezi (Civaka Azad), Almanya Kürdistanlı Öğrenciler Birliği (YXK), Almanya Kürdistanlı Kadınlar Birliği (YJK-E), Barış İçin Kürt Kadın Bürosu (Ceni e.V), FEDA Demokratik Alevi Federasyonu, Yezidi Dernekleri Birliği Merkezi (NAV-YEK), Kürdistan İslam Toplumu Federasyonu (CİK), Kürdistan Kızılayı (HSK), Kürt Akademisyenler (KURD-AKAD), Uluslararası Hukuk ve Demokrasi Derneği (MAF-DAD), Halkların Demokratik Kongresi Almanya (HDK-A), Almanya’da Yaşayan Kürtler İçin Hukuki Danışmanlık Bürosu (AZADİ e.V) adlı yapıların ön plana çıktığı görülmektedir.

Bu yapılanmalar dışında kendilerine medya ve yeni medya alanında da yayın fırsatı bulan terör örgütü Alman devlet kanalı olan ARD’de kendisine müzahir gazeteciler için kanalın internet sitesinde bir blogda yayın fırsatı bulmuştur. Bu kanal dışında ise Fransız-Alman ortak kanalı olan ARTE televizyonunda kendisinin propagandasının yapılmasına, PKK’nın diğer Avrupa ülkelerine özgürlük için mücadele eden modern bir yapı olarak lanse edilmesini sağlamıştır. Ayrıca yine aynı kanalda 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle “Kürt Kadınlarının Özgürlük Savaşı” isimli belgesel yayınlanmış ve Suriye’nin kuzey bölgesinde savaşıyan PKK terör örgütü mensubu kadınları kahraman gibi göstermeye çalışmışlardır. Bu durumlara ek olarak ise Roj Tv ve Stark Tv halen Almanya’da yayına devam etmektedir.

Almanya’da görsel ve işitsel medyanın yanında kamuoyunun desteğini sağlamak amacıyla basılı yayını aktif olarak kullanmaya çalıştıkları görülmektedir. Almanya’da geçmişte yayın yapmış ve halen yayın hayatına devam eden PKK terör örgütüne ait basılı medya organları vardır. Bunlar basılı yayın olarak Yeni Özgür Politika, Serxwebun, Sterka Ciwan (Aylık yayınlanan dergi), Erlebnisse der Frauen (Neweya Jin Aylık Dergi), New Kurdist Report, Ronahi (6 ayda bir yayınlanan gençlik dergisi) sıralanabilir (Bayraklı, Yalçın Yeşiltaş, 2019:67). Bu basılı yayın organları ile Almanya’da kendisine kamuoyu oluşturarak Türkiye aleyhinde bir tutum oluşmasını sağlamak, kendilerini Türkiye tarafından ezilen, mağdur bir durumda göstermek ve kendilerine uluslararası alanda siyasi bir destek oluşturmaya çalışmaktadırlar.

PKK terör örgütünün lobi faaliyetlerinin temelinde NAV-DEM yapılanması bulunmaktadır. Bu yapı bünyesinde birçok farklı meslek grubunun örgütlenmesini içerisinde bulundurmaktadır. Bu durum sayesinde ise Alman toplumunun bir çok farklı kesimi ile doğrudan iletişime geçebilmekte, legal bir yapı gibi görünerek toplumsal ve siyasi süreçlere dahil olarak bu süreçlerde alınacak kararlara etki edebilmektedir. Örgüt dahil olduğu bu süreçlerde amaç olarak örgütün önem verdiği konuları gündemde tutmayı, kamuoyunun dikkatini bunlara çekmeyi, kamuoyunun desteğini sağladıktan sonra ise Almanya siyaseti üzerinde isteklerini kabul ettirmeyi amaçladığı görülmektedir (Keskin, 2018:72-73).

B. Avusturya

PKK terör örgütü Avusturya’da kurulduğu andan itibaren varlık göstermeye çalışmıştır. Ancak 1986 yılından itibaren yapı olarak güçlenmeye başladığından söz edilebilir. Bu tarihten itibaren birçok eyalette varlık göstermeye başlamış ve örgütlenmeye başlamıştır. Örgütün sempatanları ilk önce Kürt Kültür ve Enformasyon Derneğini (Verein für Kultur und Information Kurdischer Angelegenheiten, KİB) devralmıştır. Derneğin ilk başlarda PKK terör örgütünü doğrudan desteklediğinden bahsedilemese de örgüt sempatanlarının ağırlığından bahsedebiliriz. Ayrıca bu dernek Türk ve Kürt kökenli sol görüşe sahip olanların bir araya geldiği bir dernek olarak faaliyet yürütmüştür. Ancak 1990’lı yıllara gelindiğinde ise dernek içerisinde acımasız bir mücadele başlamış ve yönetim komple PKK sempatanlarının eline geçmiştir (Şimşek, 2014:287). KİB ülkenin

farklı alanlarındaki diğer PKK'yı destekleyen derneklerle bir araya gelerek 27 Ekim 1992 tarihinde Avusturya'da faaliyet gösteren en önemli çatı kuruluş olan FEYKOM isimli STK'yı oluşturmuştur.

1992 tarihinde kurulan FEYKOM, Avusturya'da faaliyet gösteren en önemli çatı PKK kuruluşudur. Bu kuruluşun temel faaliyet alanı Avusturya'nın siyasetinde aktif ve etkin olan kişi ve kurumlarla aktif iletişim içerisinde olarak PKK terör örgütüne destek sağlamaktır (Mayr, 2011:74). Bu derneğe bağlı olarak faaliyet gösteren derneklere baktığımızda; DKTM- Viyana/ Graz/ St.Pölten/ Innsbruck/ Tirol/ Bregenz/ Linz şubeleri, Avusturya Mezopotamya Kültür Birliği, Vorarlberg Mezopotamya Kültür Merkezi, Kürdistan Kültür ve Enformasyon Merkezi(Graz,Ternitz), Linz Mezopotamya-Anadol Kültür Derneği, ASKÖ Kürt Spor Derneği, Amara Kürt Kadın Derneği, Demokratik Kürt Merkezi, Salzburg Kürt Kültür Derneği, Salzburg Kürt Topluluğu, St. Pölten Amara Mezopotamya Kültür Merkezi, Kürdistan Kızılayı/Kürt Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, Mala Kurda Innsbruck oldukları görünmektedir. Bu arada FEYKOM Avusturya'da PKK terör örgütünün en üst yapılanması gibi görünse de örgütün gençlik, kadın, inanç ve yardım kurumlarını içine almamaktadır. Bu yapılanmalar örgütün Avrupa'daki merkezi karar organı olan KCDK-E'ye bağlıdır (Eliaçık, 2019:135). PKK terör örgütünün buradaki en büyük yapılanması, FEYKOM ve buna bağlı yapılar ile, kadın, gençlik, spor ve din alanındaki bağlı yapıların temsilcilerinin bir araya gelmesi ile oluşan "halk meclisi"dir (Şimşek, 2014:306).

PKK terör örgütünün FEYKOM'dan sonra en faal olan derneklerinden birisi Kürdistanlı Öğrenciler Derneğidir (YXK, Yekitiya Xwendekaren Kurdistan). Bu dernek aslında Almanya merkezli bir dernektir ve ilk kez 1991 yılında Bochum'da bulunan Ruhr Üniversitesinde kurulmuştur. Terör örgütü kendi silahlı cephesi olan ERNK'nın ilk temsilciliğini bu ülkede açmış ve kayda değer en önemli lobi faaliyetlerinden bir tanesini gerçekleştirmiştir. Zamanla bu görünümünden sivil görünüme geçmeye ve bu yapısını güçlendirmeye çalışmıştır. Bu durum ile zamanla Avrupa'daki diğer ülkelerde olduğu gibi Avusturya'da da Türkiye'ye karşı propaganda yapmaya çalışmışlardır.

Örgütün Avusturya'da kendisine müzahir STK'lar vasıtasıyla her yıl düzenlenen Nevruz kutlamalarına ve iki yılda bir organize ettikleri Kürt Film Günleri'nde birçok konferans, panel ve kültürel etkinliklerine bir çok sol görüşlü

siyasi parti temsilcilerinin yanında işçi odaları, sendika ve STK'ların temsilcilerinin davet edildiği ve bu sayede destek sağlamaya çalıştıkları görülmektedir.

PKK terör örgütünün sıkıntıya düşmeden ve problem yaşamadan yayın yapmasına izin veren bir başka ülke ise Avusturya'dır. Bu ülke tarafından hem PKK hem de yan kuruluşları terör örgütü olarak kabul edilmemektedir. Bu sayede kendisine yayın imkânı bulmanın dışında eleman temininde de kolaylık yaşamaktadır. Yayın organı olarak 1987 yılında Kurdische Informationsblatt (Kürt Enformasyon Dergisi) isimli dergiyi çıkarmıştır. Dergi ilk zamanlarda posta yolu ile dağıtılmıştır (Şimşek, 2014:254). Hatta 14.385 şiling yardım aldığı resmi kayıtlarda yer almaktadır (BERICHT DES RECHNUNGSHOFES, 1984). İngiltere'de terör örgütü kendisini daha çok görsel medya kanalları üzerinden göstermekte ve burada kendisi için sadece basılı yayın organı olarak telgraf gazetesini kullanmaktadır. Telgraf gazetesi Türkçe ve Kürtçe yayın yapmaktadır (<https://www.telgraf.co.uk/category/turkiye>, Erişim tarihi 27.12.2022).

Avusturya'da PKK terör örgütünün faaliyetleri incelendiğinde; Avusturya'nın PKK terör örgütünü terör örgütü olarak kabul etmemesi, kurduğu STK'lara maddi destek sağladığı, her yıl örgüt tarafından organize edilen Nevruz Kutlamalarına bir çok sol görüşlü siyasi parti temsilcisinin katılması ve terör örgütünün silahlı cephesi olarak kabul edilen ERNK'nın ilk temsilciliğinin burada açılması örgüte verilen desteği açık olarak ortaya koymaktadır.

C. Belçika

Belçika'ya 12 Eylül 1971 muhtırasından sonra Türkiye'den özellikle sol görüşe sahip vatandaş iltica etmiştir. Bu iltica eden sol görüşlü bir grup ilerleyen zamanlarda PKK terör örgütünün bu ülkedeki yöneticisi pozisyonuna gelmiştir. Örgütün buradaki ilk varlığını 1970'lerin sonunda Derviş Ferho isimli örgüt elemanın, TEKÖŞER isimli örgütü kurmasıyla sağlamaya çalışmış ve buradaki Kürt kökenli işçileri ve öğrencileri kendi tarafına çekmeyi hedeflemiştir. Bunu yaparak is hem örgüte sempatan hem de örgüt için faydalanabileceği bir kitle kazanmayı hedeflemiştir. Aslında terör örgütü Belçika'da 1980'den sonra teşkilatlanmaya başlamıştır. Özellikle bu ülkenin PKK'yı terör örgütü olarak kabul etmemesinden istifade ederek oldukça rahat olarak hareket etmiştir. Bu

dönem içerisinde Belçika'ya göç eden Kürt bireyler arasında milliyetçi duyguların pekiştirilmesi ve yayılması için STK'lar kurmuşlardır. Bu kuruluşlar 1990'lara gelindiğinde sempatizanlardan ziyade bünyesinde birçok terör örgütü mensubunu içinde barındırır hale gelmiştir (Tetik, 2019:190).

Brüksel merkezli PKK'nın çatı yapılanmasının adı KON-KURD'dur. Bu yapı Türkiye'nin yaptığı baskılar sonucunda 2013 yılında adını değiştirmek zorunda kalmış ve adını Avrupa Demokratik Kürt Toplum Kongresi (KCD-E) olarak, 2015 yılında ise adını KCDK-E olarak değiştirmiştir. Bu yapı Almanya'da NAV-DEM, Belçika'da NAV-BEL, Danimarka'da NUDEM, Hollanda'da DEMNED, Avusturya'da FEYKOM, Fransa'da CDK-F adlı çatı yapılanmaları ve dernekleri kendisine bağlı olarak gösteren bir konfederasyon görünümündedir. Bu yapının tüzüğüne bakıldığında ise sadece Avrupa kıtasında değil aynı zamanda yurt dışında yaşayan bütün Kürtleri kapsadığı ifade edilmiştir. Bu yapılanmanın temelinde örgüt için ekonomik, siyasi, diplomatik lobi faaliyetlerinin devam ettiğinden, ayrıca kültür, ekonomi, özgürlük, insan hakları gibi kavramların üzerinde durarak bunları temel alarak faaliyetler icra ettiği görülmektedir.

Bu yapılanmanın burada kurulmasının temelinde Belçika'nın başkenti Brüksel'in Avrupa Birliği'nin (AB) başkenti olma vasfını taşıması, ayrıca Belçika'nın Türkiye'den kaçan örgüt mensuplarını ülkesine alması ve örgütün faaliyetlerini görmezden gelmesi sebebiyle örgütün Avrupa bağlantıları için temel bir bağlantı noktası olmuştur (Bayraklı, Yalçın, Yeşiltaş, 2018:190-194).

Örgütün buradaki yayın durumuna baktığımızda ise, ilk olarak 1978 yılında örgütün buradaki ismiyle aynı isimde olan Tekoşer isimli dergiyi yayınladığı görülmektedir. Bu dergi ile örgütün propagandasını yapmaya başlamışlardır. Bunun yanında aynı yıllarda Kuzey Kürdistanlı Marksist-Leninistlerin Örgütü adlı sol örgüt de Brüksel adlı bir dergi çıkartarak Tekoşer dergisine benzer yayınlar yapmaya başlamışlardır. Bu yayınlardan sonra Brüksel Kürt Enstitüsü 1989 yılında kurulmuş ve Bultena Semehi Ya Agahdarie isimli dergiyi ve Agahdari isimli gazeteleri yayınlamaya başlamış ve bu gazete ve dergi de PKK terör örgütünün propagandasını yapmıştır. Bultena Semehi Ya Agahdarie isimli dergi daha sonraki yıllarda Les Kurdes adını almış ve yayın hayatına devam etmektedir. PKK'nın Belçika'da bulunan sözcü üst düzey yöneticilerinin kontrolünde yayınlanan KNK Bulten isimli dergi de örgütün Belçika'da önem verdiği yayın

organıdır. Öyle ki PKK terör örgütünün propagandasını yapmakla beraber birçok defa Abdullah Öcalan'ın konuşmalarına yer vermiştir. Ayrıca son dönemlerde Türkiye'nin icra ettiği sınır ötesi operasyonlar konusunda taraflı yayın yapmaktadır.

Örgütün STK'lar, gazeteler ve dergiler dışında Belçika'da televizyon ve radyo yayınları yapan kanalları da bulunmaktadır. Temelde farklı lehçeleri ortadan kaldırmak ve kültürel olarak ortak bir çerçeve oluşturmak için MED TV'yi kullanmışlardır. 1996 yılına gelindiğinde Med TV'nin Roj TV adı altında yayın yapan stüdyolarına Belçika hükümeti tarafından operasyon yapılmış ve Mayıs 1999'da Med TV kapatılmış ve yerine Medya TV kurulmuştur. Bu kanalda 2004'te kapatılmıştır. Bu tarihte ise kapatılan Medya TV'nin yerine Roj TV kurulmuş ve 2012 yılında Kopenhag mahkemelerinin aldığı kararla kapatılmıştır. Roj TV'nin kapatılmasından sonra Danimarka'da Nuçe TV'yi kurmuşlardır. Bunların dışında ise Newschannel, Ronahi TV (İsveç), Sterk TV (Norveç), Med Müzik TV, Mezopotamya'nın Sesi, Denge Kürdistan, Radio Ronahi, gibi birçok kanal Belçika üzerinden yayın hayatlarına devam etmişlerdir. Bunların içerisinde Sterk TV halen yayınlarında örgüt propagandası yamaktadır. Denge Kürdistan radyosu Ukrayna vericileri üzerinden yayınlarını sonlandırmış fakat Moldova ve Fransa vericileri üzerinden yayınlarına devam etmektedir (Tetik, 2019:217-221).

Örgüt Belçika'da sol görüşlü siyasi partiler ile iletişim halindedir. Bu yapıları etkilemek ve iletişime geçmek için sürekli olarak STK'lar vasıtasıyla görüşmeler sağlamaktadır. Bunları yaparken ise Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin terörle mücadele kapsamında yaptığı operasyonları soykırım ve katliam olarak nitelendirmektedirler. Bununla ilgili olarak ise Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı hareketlerini durdurmak için kamuoyu desteği oluşturmaya çalışmakta, ayrıca Avrupa Birliği vasıtasıyla Türkiye üzerinde baskı kurmaya çalışmaktadır.

D. Danimarka

PKK terör örgütü diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Danimarka'da kendisi için bir yapılanma çabası içerisine girmiştir. Bu ülkede özellikle 1990 yılından sonra iltica ile gelen birçok Kürt nüfus bulunmaktadır. Bundan istifade etmek isteyen örgüt kendisinin siyasal kanadı olan ERNK bir bürosunu da burada

açmıştır. Bunu yaparak ise İran, Irak, Suriye ve Türkiye’de vermeye çalıştığı mücadelenin askeri kanadının ihtiyaçlarını karşılamak için maddi destek sağlamak ve lobi faaliyetleri icra etmeyi amaçlamıştır. Danimarka’da kurduğu ilk yapılanma Kürdistan Yurtsever işçi Kültür Birlikleri Federasyonudur (FEYKA) (Kurubaş, 2004:137-149).

1990’larda Danimarka’ya Türkiye’den iltica talebi sebebiyle göç edenler vasıtasıyla örgütün burada etkinliğinin arttığından bahsedilebilir. Yapılmış olan araştırmalarda bu göçün sebebinin ekonomik olduğu söylenmekte ancak başvuruların iltica olarak yapılmış olması dikkatleri başka tarafa çekmektedir.

Örgütlenme şekilleri resmîyette kültür derneği şeklinde görülmektedir. Bunun ile legal bir yapı gibi görünmek istemektedirler. Yoğun bir şekilde konferans ve gösteri düzenlemek, barışçıl protesto eylemleri yapmak, bu faaliyetlerde basın açıklamaları yapmak, kültürel faaliyet adı altında etkinlikler düzenleyerek insanlar arasında etkileşimleri arttırarak dernek üyeleri arasında propaganda yapmaya çalışmaktadırlar. Ayrıca yaptıkları faaliyetlerde hem örgütün hem de Abdullah Öcalan’ın propagandasını yaparak yeni neslinde sempatisini kazanmaya çalışmaktadırlar. Bu tarz faaliyetlerde bölgedeki halkın yıllardır sözde zulme uğradığından, onları bu zulümden kurtarıp özgürlüklerine kavuşturacaklarından bahsetmektedirler. Bunun en yakın örneğini ise Zeytin Dalı Harekatı’nın amacının çarpıtılarak yaptıkları faaliyetlerde anlatılarak halka ve kamuoyuna yanlış bilgi aktarılmasını sağlamaya çalışmaları olarak söyleyebiliriz.

Danimarka’da örgütün kanunlardan istifade ederek medya ve sosyal medyadan azami derecede faydalandığından bahsedilebilir. Bunları incelediğimizde ise örgütün kendi propagandasını yapmak için Kurder, Nuden ve Jiyan isimli yayın organlarını kullandığı görülecektir. Bunlardan Nuden, haber ve kültür sitesi olarak görünmekle beraber Danimarka’da yaşayan örgüt sempatisanları ve üyelerine ait haber ve röportajları vermektedir. Kurder, internet üzerinden yayın yapmakta olan bir haber sitesidir. Kürt kültürü ve demografik yapısı hakkında bilgiler vermektedir. Jiyan, Danca ve Kürtçe 2010 yılından beri haberler yapan yayın organlarıdır. Avrupa’da yapılacak olan birçok etkinliğin duyurusu bu yayın organının internet sitesinde yayınlanmaktadır (Dağdelen, 2019:281-285).

Danimarka 2002 yılından beri PKK'yı terör örgütü olarak kabul etmiştir. Ancak yayın yapmalarına, STK'lar vasıtasıyla organizasyonlar, eylemler yapmalarına ve bu yapılanmalar altında faaliyet göstermelerine göz yummaktadır. Örgütü destekleyici ve övücü faaliyetler icra etmelerine karşı olumsuz hiçbir tavırları yoktur.

E. Fransa

PKK terör örgütü için Fransa önemli merkezlerden bir tanesidir. Bunun sebebi ise burada yaşayan Kürt nüfusunun sayısının fazla olmasıdır. Bu sayının fazlalığından dolayı örgüt geniş kitleleri harekete geçirebilme kapasitesine sahiptir. Bu kitleler üzerinden ise hükümet ile iletişim konusunda herhangi bir problem yaşanmamaktadır. Abdullah Öcalan kendi ifadelerinde “Fransa’da geniş bir halk kitlemiz vardır. Bu kitleden büyük bir maddi gelir görmekteyiz. Fransa hükümeti bize destek vermektedir, temkinli yaklaşıyorlar, astarı yüzünden pahalı işe yaramıyor” ifadelerini kullanmıştır (TBMM Genel Kurul Tutanağı,2002). Bu ifadeden de anlaşılacağı üzere burada yaşayan nüfusu gelir kaynağı olarak görmektedir. Örgütün Fransa’yı önemli bir alan olarak belirlemesinde, ilk olarak 1960’larda ve sonrasında Türkiye’den Fransa’ya yoğun iş gücü göçlerinin olması, bu göç dalgasında Kürt vatandaşlarında yer alması ve bu vatandaşları kendi saflarına çekme çabası, ayrıca örgüt 1978’de kurulduktan sonra 1984’te ilk silahlı eylemlerini yaptığında örgütün sözde yöneticilerinin Türkiye’de barınamayacağını anladığından Fransa’ya sığınmacı olarak kabul edilmeleri önemli önemli rol oynamaktadır. Bu sığınmacı statüsünde Fransa’ya kabul edilen kişiler ya örgütün sözde yönetim kadrosunda bulunan kişiler ya da örgüt ile iltisakı olan kapatılan siyasi parti üyeleri ve dernek yöneticileridir (Düz ve Tetik, 2018:311-312).

Terör örgütü buradaki varlığını STK'larının organize ettiği faaliyetler, çıkardıkları gazete ve dergiler ve yaptıkları protesto ve imza kampanyaları vasıtalarıyla sürdürmektedir. Fransa devleti PKK terör örgütünü kurulduğu tarihten 2001 yılına kadar terör örgütü olarak tanımlamamıştır. Bu durumdan ve kanunlardan istifade eden örgüt birçok dernek ve STK kurmuştur. 2002 yılında her ne kadar PKK'yı terör örgütü olarak kabul etse de örgüt kanunlardan istifade ederek daha önceki dönemlerde kurduğu organizasyonlar vasıtasıyla varlığını

devam ettirmiştir. Burada varlığını bu şekilde devam ettirirken 2012 yılından itibaren Suriye'nin kuzey bölgesinde var olan kriz ortamında yer almasından kaynaklanan siyasi ve askeri etkinliğini kullanarak Fransa ile siyasi bağlantı kurma çabasına girmiştir. Bu sayede ise Fransız siyasetçileri ile bağlantılar kurmuş ve kendisine destek sağlamaya çalışmıştır. Fransa temel olarak geçmiş dönemlerde kendi sömürgesi olarak bulunan bölgelerde halen varlığını devam ettirebilmek adına o bölgelerde var olan krizlerde söz sahibi olmak adına oralarda faaliyet gösteren silahlı örgütler ile irtibata geçmekte ve destek sağlamaktadır. Terör örgütü de Suriye ve Irak'ta kendisine yer edinme çabası içerisinde olduğundan bundan faydalanmaya çalışmaktadır (Bayraklı, Yalçın, Yeşiltaş, 2018:288-290). Kısacası Fransa kaybettiği sömürgelerinde varlığını devam ettirmek, var olan nüfuzunu korumak için çalışmalarına devam etmektedir. Burada var olan politikasını sürdürebilmek adına bölgede yoğun olarak bulunan etnik gruplardan istifade etmektedir. Fransa'nın kendi çıkarları için bu gruplara verdiği destekler sayesinde ise PKK terör örgütü kendisine uluslararası zeminde yer oluşturmaya çalışmaktadır. Hatta PKK terör örgütünün son zamanlarda Irak ve Suriye'de ortaya çıkan IŞİD terör örgütüne karşı kendisine oluşturmaya çalıştığı yaşam alanlarını korumaya çalışması IŞİD'e karşı mücadele imajı sağlamasına ve yabancı devlet tarafından desteklenmesine yol açmıştır.

PKK terör örgütünün Fransa'da var olan en önemli organizasyonları Avrupa Halk Konseyi (Conseil Democratique Kurde en France, CDK-F) ve Demokratik Kürt Birliği isimli derneklerdir. CDK-F Fransa'daki omurgasını oluşturmaktadır. Bu oluşum siyasi partiler ile iletişimi de sağlamaktadır. Hatta kongresini Fransa Komünist Partisi'nin konferans salonunda yapmıştır. Bunun dışında ise Sosyalist Parti ve Yeşiller Partisi gibi partilerden de destek almaktadır. Hatta Komünist Partisi her fırsatta Türkiye'nin terör operasyonlarını eleştirmektedir (Düz ve Tetik, 2018:317-335).

PKK terör örgütü Fransa'da da varlığını devam ettirme ve kendisine basılı yayın organları üzerinden destek arayışındadır. Buradaki varlığını 1980'lerde oluşturmaya başlamıştır. Terör örgütüne bağlı Fransa'da bulunan yapılanmalar özellikle Kürt nüfusunun çoğunlukla yaşadığı yerlerde gazete ve dergiler yayınlamaya çaba sarf etmiştir. Bu konuda Birleşme ve Bilgi Bülteni, Hevi ve Kurmanci adındaki dergiler Paris Kürt Enstitüsü tarafından aylık olarak

yayınlanmaktadır. Bunların dışında Kürdistan Dosyası ve Jina Serbilind isimli dergiler de önemli yayın unsurlarıdır. Bu basılı yayın organları sadece örgütün propagandasını yapmakla kalmaz aynı zamanda terör örgütünün Türkiye, Suriye, İran ve Irak'ta yaptığı faaliyetleri kamuoyuna iletmesinde önemli bir rol oynar (Düz ve Tetik, 2019:335-336).

Fransa'nın eski Cumhurbaşkanı Mitterrand PKK'yı terör örgütü olarak kabul etse de destek vermekten vazgeçmemiştir. Örgütün kendi döneminde radyo ve televizyon kanalları, basılı yayın organları kurmasına izin vermiştir. Hatta kendi açıklamalarında Fransa'nın güneyinde bulunan Larzak bölgesinde örgütün eğitim kampı olduğunu ifade etmiştir (Düz ve Tetik, 2018:344-348).

Burada bahsedilen bütün durumlardan da anlaşılacağı üzere PKK terör örgütü Fransa'da kendisine rahat bir faaliyet alanı yaratmıştır. Her ne kadar Fransa Devleti PKK terör örgütünü terör örgütü olarak kabul etse de örgüte müzahir STK'ları vasıtasıyla örgütün televizyon kanalı, dergi ve gazete çıkarmasına izin vermiştir. Ayrıca Fransa'nın uluslararası alanda kendi çıkarlarını korumak için PKK terör örgütünün Suriye IŞID terör örgütüne karşı faaliyet göstermesini desteklemesi Fransa'nın PKK'ya verdiği desteği açıkça ortaya koymaktadır.

F. Hollanda

PKK Hollanda'daki faaliyetlerine 1980'lerin başında başlamıştır. 80 ihtilalinden sonra örgüte yakın isimler Hollanda'ya siyasi iltica talebinde bulunmuş ve iltica talepleri kabul edilmiştir. Bu vasıta ile örgüt Hollanda'da faaliyetlerine başlamıştır. Ayrıca 1970'lerde Türkiye'den yurtdışına olan işçi göçü ile Hollanda'ya birçok Kürt kökenli Türk vatandaşı gitmiştir. Bu vatandaşları kendi tarafına çekmek için mücadele etmişlerdir. Örgüt burayı uzun yıllar boyunca kendisinin Türkiye'ye yönelik olarak uygulayacağı terör için bir eğitim kampı olarak kullanmıştır.

Örgütün Hollanda'da yapılanması Avrupa Kürt Dernekleri Konfederasyonu'na (KON-KURD) bağlı olarak hareket eden Hollanda Kürt Dernekleri Federasyonunun (Federasyona Komelen Kurd li Holland, FED-KOM) kurulması ile başlamıştır. Bu yapı kurulduğu ilk zamanlarda Hollanda Dış İşleri

Bakanlığı, Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı, Turuncu Fon, Diyalog, Haella Vakfı, VSB Fonu'nunda aralarında bulunduğu bakanlık ve fonlarla iş birliği yapmış ve projeler yürütmüştür. 6 Temmuz 2013'ten sonra KCD-E'ye bağlanan FED-KOM, 2015 yılında KCD-E'nin KCDK-E'ye dönüştürülmesiyle Hollanda Demokratik Kürt Topluluğu (Democratisch Koerdische Gememeenschap in Nederland, DEM-NED) adıyla anılmaya başlamıştır. Bu yapı Hollanda'daki çatı yapılanmasıdır.

Hollanda devletinin terör örgütüne bakış açısını kendi İstihbarat Teşkilatının 2008 tarihli raporuna bakarak anlayabiliriz. Bu raporda Abdullah Öcalan'ı “örgütün entelektüel lideri”, örgüte bağlı STK adı altında faaliyet gösteren dernek ve vakıfları da “barışçıl gösteriler” yapan topluluklar olarak ifade etmektedir (Service, 2008).

DEM-NED yapılanmasının sosyokültürel ve siyasi faaliyetlerini Lahey, Arnhem, Eindhoven, Rotterdam, Zaandam kentlerinde ofisleri bulunan Demokratik Kürt Merkezleri yürütmektedir. Faaliyetlerini yaparken siyasi partiler ile de iyi ilişkiler kuran örgüt Hollanda'da Demokratlar, İşçi Partisi, Yeşil Sol Parti, Sosyalist Parti, Hristiyan Demokratlar Partileri ile yakın ilişki içerisindedir ve bu partiler kanalı ile Türkiye'nin icra ettiği terör operasyonlarını suç işliyormuş gibi göstermeye çalışmaktadır. Ayrıca Hollanda meclisinde görüşülen PKK flamalarının kamusal alanda kullanımını yasaklayan tasarıya bu partiler ret oyu vermiştir. Ayrıca Yeşil Sol Parti PKK terör örgütünün terör örgütleri listesinden çıkarılması için kampanyalar yürütmüştür.

Hollanda'da faaliyet gösteren terör örgütüne müzahir bir başka yapı ise Fırat Haber Ajansı'dır (ANF). Bu ajans 2011 yılında Türkiye'de erişime kapatılmıştır. Ancak yayınlarına Hollanda üzerinden devam etmektedir. ANF haber ajansı internet üzerinden yayınlarına devam ederken internet sitesinde İngilizce, Fransızca, Kürt Dili, Arapça, Farsça, Almanca, Rusça ve İspanyolca seçenekleri sunmaktadır (KURUBAŞ, 2004)(Düz, 2019:391-401).

Hollanda terör örgütünü 2002 yılında terör örgütü olarak kabul etmiş ancak kabul ettiği tarihten itibaren yumuşak bir tutum izlemiş ve faaliyet alanları konusunda herhangi bir yaptırım uygulamamıştır. Bundan dolayı ise örgüt burayı kendisi için uygun bir alan olarak görmüş ve kullanmıştır.

G. İngiltere

İngiltere’de PKK terör örgütünün geçmişi 1970’li yıllara dayanmaktadır. Buradaki varlığını Türkiye’nin doğu ve güneydoğu bölgelerinden göç etmiş vatandaşlar vasıtasıyla sağlamıştır. Burada yaşayan Kürt kökenli vatandaşların bir bölümü Alevi olup iletişim için Türkçeyi kullanmaktadırlar (Kurubaş, 2004:115). İngiltere’ye Türkiye’den ilk göç dalgası 1970’lerde başlamış, bu dönemde Kahramanmaraş, Tunceli ve Sivas bölgelerinden genellikle Alevi inancıya sahip vatandaşlar göç etmiştir. İkinci göç dalgası 80’li yılların ikinci yarısında olmuştur. Bu dönemde olan göçlerde siyasi baskı ve şiddet gerekçesiyle iltica talebinde bulunanların başvurularını kabul etmiştir. Bu sebeple İngiltere’ye gelenler Londra’nın kuzey bölgesine yerleşmiş ve burada tekstil, restoran işletmeciliği ve çeşitli küçük dükkanlarda ücret karşılığında çalışmaya başlamışlardır (Yalçın, 2019:429).

Terör örgütü uluslararası kurum ve kuruluşların bir çoğu (Avrupa Birliği, NATO, vb.) ve bir çok devlet tarafından terör örgütü olarak kabul edilmektedir. Ancak kendisinin örgütlendiği devletler içerisinde bu durumu aşmak için kurduğu STK’lar üzerinden faaliyetlerini organize etmektedir. Bu durumdan da anlaşılacağı üzere örgütlenmelerinin olduğu ülkelerin kanunlarını iyi bildikleri, hukuki statüleri ve haklarını iyi bildikleri ve sağlanan imkanlardan azami derecede istifade ettiklerinden bahsedebiliriz.

Terör örgütünün İngiltere üzerinde faaliyet gösteren en üst yapısı 2017 yılında oluşturulmuş olan Britanya Kürt halk Meclisidir (BKHM). Bu yapının doğrudan Kürdistan Topluluklar Birliğine (KCK) bağlı olduğu bilinmektedir. Bu yapının altında, Reading, Nottingham, North East Yorkshire, Brighton, Doncaster, North West, Londra, Edinburgh ve Birmingham meclisleri adı altında dokuz meclisin olduğu bilinmektedir. İngiltere’de seçimler dar bölge seçim sistemine göre yapıldığından dolayı siyasi faaliyetlerinin yerel alanda daha sıkı olduğu ve örgütün destekçisi grupların yaşadıkları bölgelerin siyasetlerinde aktif oldukları görülmektedir (Yalçın, 2019:431-443).

İngiltere PKK’yı terör örgütü olarak kabul etmektedir. Ancak siyasetinde faaliyet gösteren sol partilerin bir kısmı ile örgüt bağlantı içerisindedir. İngiltere genel olarak PKK ve Kürt sorununa “insan hakları” boyutunu ön plana çıkararak

yaklaşmakta böylece meselenin terör boyutunu görmezden gelmektedir. Ayrıca açıklamalarında terör örgütü mensuplarının belirli sınırları aşmadığı, yaralama ve öldürme olayı olmadığı müddetçe olaylara karşı tepkisiz kaldıkları görülmektedir. Bunlara ek olarak ise İngiltere’de terör örgütü sempatizanlarının örgüte ait flamalar, semboller ve Abdullah Öcalan posterleriyle gösteri, yürüyüş ve propaganda yaptıkları görülmektedir (Yalçın, 2019:471).

İngiltere’de örgüt medya ve yeni medyayı aktif olarak kullanmaktadır. Örgütün önemli yayın organlarından olan MED TV ilk olarak Londra’da kurulmuş ancak stüdyoları Belçika’dadır. Youtube üzerinden yayın yapan “Telgraf London” adlı kanalı aktif olarak kullanmaktadır. Bunların dışında örgüt Suriye’de yapılan operasyonlardan sonra köşeye sıkışmış ve İngiltere’de yeni eylemler yapmaya çalışmıştır. Bu mitinglere İngiliz parlamentosundan da milletvekilleri katılmıştır.

İngiltere terör örgütü tarafından kullanıldığı tespit edilen STK’lara ulusal güvenliğe tehdit oluşturdukları gerekçesiyle operasyonlar düzenlemekte ve kapatmakta ancak örgüt değişik isimlerle yeniden dernekler veya kuruluşlar oluşturarak faaliyetlerine devam etmektedir.

H. İsveç

1960-1970’li yıllarda Türkiye’den başlayan iş göçüyle birlikte birçok Kürt kökenli Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşı İsveç’e gitmiştir, özellikle 1980’lerden sonra siyasi sığınmacı olarak bir çok Kürt vatandaş kabul edilmiştir. Bu tarihten sonra terör örgütüne müzahir gruplar aktif olmaya başlamışlardır. İsveç hükümetinin de biraz müsamaha göstermesi ile birlikte bu gruplar Kürt diasporası üzerinde baskı kurmaya başlamışlar ve daha baskın bir hal almışlardır. PKK terör örgütü bu durumdan sonra ise kendisi için kültür ve dil temalı dernekler kurmuş ve bu dernekler üzerinden kendisine taban oluşturmaya, bu oluşturduğu taban üzerinden ise örgüte finansal kaynak oluşturmaya çalışmışlardır.

Örgütün İran, Irak, Suriye ve Türkiye üzerinden yapmaya çalıştığı terör eylemleri için İsveç diğer Avrupa devletleri gibi önemli bir yere sahiptir. Terör örgütü burada 1983 yılından itibaren İsveç hükümeti tarafından da desteklenen

Demokratik Ulusal Kürdistan Birliği (Democratic National Association of Kurdistan) ve İsveç-Kürt Kültür Derneği altında faaliyet göstermişlerdir. Zamanla aldıkları destek ile bir grup örgüt mensubu örgütün merkezi yapısına meydan okuyan ve örgütü eleştiren söylemlerde bulunmuşlar ve bu durum örgüt içerisinde cinayetler zincirine neden olmuştur. Bu durumun akabinde İsveç devleti PKK'yı bir terör örgütü olarak ilan etmiş ve örgütün o dönem lideri olan Abdullah Öcalan'ın ülkesine girişini yasaklamıştır. PKK terör örgütü ise İsveç'in bu tepkisi karşısında azınlık politikaları üzerine ılımlı politikalar yürütmesi ile bilinen Başbakanı Olof Palme'ye suikast düzenlemiştir (CIA,1986:33).

Terör örgütü burada yapılanırken İsveç'teki yapılanmasını önce "İskandinav Eyaleti" olarak adlandırdığı yapıya bağlamıştır (Özcan, 1999:294). 1993 yılında merkezi Belçika'da olan KON-KURD çatı yapılanması kurulunca 1994 yılında İsveç Kürt Konseyi (Kurdiska Radet i Sverige) Stockholm'de kurulmuştur. KON-KURD 2013'te adını değiştirdiğinde ona bağlı olarak faaliyetlerine devam etmiş ve ilave olarak İsveç Kürt Kültür Merkezi adında yeni bir STK'nın da kurulmasıyla burada faaliyetleri hız kazanmıştır. Özellikle 2012 yılından sonra terör örgütünün Suriye'de ve Irak'ta sözde IŞİD terör örgütüne karşı faaliyet gösteriyor gibi görünmesiyle burada büyük destek toplamıştır. Böylelikle İsveç'te daha çok kabul gören ve STK'ları vasıtasıyla daha geniş bir tabana yayılan duruma geçmiştir (Yeşiltaş, 2019:483).

İsveç terör örgütünün kendisine faaliyet alanı oluşturmaya çalıştığı Avrupa ülkelerinden birisidir. 1990'ların başından beri görsel medya alanında yayın yapıp propaganda faaliyetleri yürütmeye çalışan PKK Belçika'da kurmuş olduğu Med TV, Medya TV ve Roj TV vb. kanalların Belçika tarafından kapatılmasından sonra Nevruz TV, Ronahi TV ve Aryen TV adlı kanallarının yayınlarını İsveç üzerinden yapmaya başlamıştır. İsveç'te ilk yayına 1997 yılında Stiftelsen Kurdisk Media (Kürt Medya Vakfı)'nın kurulmasıyla başlamıştır. Arkasından Kasım 2005'te İsveç resmi makamlarının da onaylaması ile Kürt Medya Vakfının desteği ile Nevruz TV'nin kuruluşu Stocholm'de ilan edilmiştir. Kanal 2007 yılı şubat ayında test yayınlarına başlamış, Mart 2008'den itibaren Farsça ve Kürtçeyi de yayın diline eklemiştir. Türkiye'nin yoğun diplomatik baskılarından sonra Fransa'da uydu yayınında yasaklanmış, akabinde ise İsveç makamlarınca kara para aklama suçundan soruşturma geçirmiş ve yayınına Belçika üzerinden 11

Ekim 2016 tarihine kadar devam etmiş ve yayınlarına son vermiştir. Nevruz TV'nin yayın hayatını bitirmesinden sonra Aryen TV olarak yayınlarına devam etmeye çalışmış çalışanlarından birçoğu İsveç Hükümeti tarafından kara para aklama, vergi kaçakçılığı, evrakta sahtecilik gibi suçlardan göz altına alınmıştır. Günümüzde yayınlarına PKK'nın İran kolu olan PJAK ve PKK yanlısı olarak devam etmektedir. İsveç'te Nevruz TV üzerinden yayınlarına devam eden bir başka kanal ise Ronahi TV'dir. Bu kanal Ekim 2011'de kurulmuş ve 2012 yılında yayınlarına başlamıştır. 2015 yılı şubat ayında ise İsveç'te resmiyet kazanmıştır. Günümüzde yayınlarına devam eden kanal PKK'nın Suriye kolu olan PYD/YPG'nin propagandasını yapmaktadır.

Terör örgütü İsveç'te siyasi partiler, siyasal gruplar ve STK'lar ile sıkı ilişkiler kurmuştur. Bu sıkı ilişkilerden istifade etmeye çalışarak PKK'nın terör örgütleri listesinden çıkarılması, Abdullah Öcalan'ın serbest bırakılması gibi konuların İsveçli siyasiler tarafından gündemde tutulması için büyük çaba sarf etmektedirler. Bunların dışında yasalardan istifade ederek kendileri için televizyon kanalları ve yayın organları kurmuşlardır. Bunlar vasıtaıyla ise PKK terör örgütü adına kara para aklama, vergi kaçakçılığı, propaganda yapmaya devam etmişlerdir. Ayrıca yine örgütün diğer ülkelerde faaliyet gösteren PYD/PJAK/YPG gibi uzantılarının İsveç tarafından terör örgütü olarak görmemesi ve önemli şehirlerinden olan Uppsala ve Stockholm şehirlerinde faaliyet göstermesine göz yumması da ayrı bir husus olarak değerlendirilmektedir. İsveç'te terör örgütü kendisi için yayın organları oluşturmaya gayret göstermiştir. Bunun ile ilgili olarak MED TV, Medya TV, Roj TV gibi kanallar açmış ve bu kanallar kapatılmıştır. Bunların yerine ise Nevruz TV, Ronahi TV, Aryen TV isimli kanallar kurularak İsveç üzerinden yayına başlamıştır (Yeşiltaş, 2019:481-493).

Bu kanallar ve STK'lar vasıtasıyla kendisi için alt yapı oluşturmaya, finansal destek sağlamaya, eleman temin etmeye ve siyasi destek sağlamaya çalışmaktadır. STK'lar vasıtasıyla siyasi partiler ile yakın ilişkiler kurmuşlardır. Genel olarak sol görüşe sahip partiler ile iletişim içinde olmuşlardır. Sol Parti'nin gençlik yapılanması olan Genç Sol (Urg Vanster) yapılanmasının bulduğu her fırsatta terör örgütünü desteklediği bilinmektedir. Bir başka örnek olarak verilebilecek husus ise İsveç Sol Partisi üyesi olan Jacob Johnson'un Türkiye

gezisi esnasında PKK terör örgütünün AB ve ABD'nin terör listesinden çıkarılması gerektiğini söylemesidir. Ayrıca 2016 yılında PKK'nın bir diğer kolu olan PYD/YPG'nin İsveçli yetkililerin izni ile İsveç'te temsilcilik açmışlardır (Yeşiltaş, 2018:503).

Terör örgütü İsveç'te yazılı, görsel ve işitsel medya varlığının yanında STK'lar vasıtasıyla etki bırakmaya çalışmaktadır. Ayrıca halen aktif olarak yayınlara devam eden televizyon kanalları vasıtasıyla Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine yayınlarına devam etmektedirler. Ayrıca STK'lar vasıtasıyla siyasi partiler ile doğrudan iletişime geçmeleri ve genellikle sol görüşlü parti mensuplarının PKK terör örgütü lehinde yaptıkları konuşmalarla örgütün kendisini uluslararası kamuoyunda haklı bir pozisyona getirmeye çalışırken İsveç'ten kısmen de olsa destek aldığı kanaatini uyandırmaktadır.

İ. İsviçre

Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği üyesi birçok Avrupalı devletin aksine İsviçre PKK'yı terör örgütü olarak kabul etmemektedir. PKK terör örgütü ise bu durumu kendisi açısından fırsat olarak görmekte ve bu ülkede serbest bir şekilde faaliyetlerine devam etmektedir. Bu durumu örgüt kendisi için lojistik, eleman kazanma, kendi propagandasını yapmak ve kendisi için finans kaynağı oluşturmak için oldukça aktif bir şekilde kullanmaktadır. Terör örgütü bu ülkedeki faaliyetlerini İsviçre Demokratik Kürt Toplum Merkezi ve bu kuruluşa bağlı dernekler üzerinden devam ettirmektedir. Bu yapı örgütün Avrupa'daki en iyi örgütlenmiş yapısı olarak kabul edilmektedir (Helfer, 1988:50).

İsviçre'deki Kürtlerin ilk örgütlenmeleri Türkiye'den göçen Kürt kökenli vatandaşlar tarafın gerçekleştirilmemiştir. Bu yapılanma Irak'tan gelmiş olan Kürt kökenli vatandaşları tarafından oluşturulmuştur. Buraya Türkiye vatandaşı olan Kürt kökenli vatandaşların gelmesi 1960 yılında yapılan ikili anlaşmaların yapılmasına denk gelmektedir. 1960'ta Avrupa'nın birçok ülkesiyle yapılan anlaşmalar neticesinde buralara yerleşmeye başlamışlardır. Ayrıca Türkiye'de 12 Eylül 1980 darbesinin olmasından sonra ise siyasi iltica talebinde bulunarak gelen birçok Kürt kökenli vatandaş olmuştur. Bu duruma bakıldığında ise Türkiye Cumhuriyetinden İsviçre'ye göç eden vatandaşları; ekonomik amaçlı göç edenler (1960'larda işçi olarak), aile birleşimi amaçlı göç edenler (gelen işçilerin aileleri),

ideolojik amaçlı göç edenler (70'lerin sonu 80 darbesi sonrası), 1990 sonrası iltica eden PKK sempatzanı/militanı Kürt nüfus olarak sınıflandırabiliriz.

PKK terör örgütünün İsviçre'deki yapılanmasına bakıldığında ilk önceleri isminin Kürt Dernekleri Federasyonu (Föderation Kurdischer Vereine- FEKAR) olduğu, arkasından sırasıyla İsviçre Demokratik Kürt Toplum Merkezleri (Demokratische Gesellschaftszentrum der Kurden in der Schweiz, DEM-KURD), İsviçre Demokratik Kürt Toplumu (Demokratische Kurdische Gesellschaft-Schweiz- CDK-S) olarak değiştiği bilinmektedir. Ancak halen FEKAR olarak anılmaktadır. Bu ana yapılanmanın altında faaliyet gösteren dernekleri; Zürih, Basel, Biel, St.Gallen, Luzern, Fribourg, Bern, Cenevre, Lozan, Aargau, Solothurn, Zug, Chur, Winterhur Demokratik Kürt Toplum Merkezleri olarak sıralayabiliriz.

Terör örgütünün İsviçre'deki temel yapılanmasının diğer Avrupa ülkelerinde olan yapılanması ile aynı olduğundan söz edebiliriz. Burada da öncelikli olarak dernekler kurmuş arkasından federasyonlaşma kararı almışlar ve arkasından ise Avrupa çatı modeli olan konfederasyonlaşmanın bir parçası olmuşlardır. Bu oluşumu yaparken ise faaliyetlerine devam etmişler ve birçok etkinlik ve yürüyüş düzenlemişlerdir. Hatta geçmişte en dikkat çekici eylemleri ise 30 Mayıs 1985'te Cenevre'deki İsveç Konsoloslğunun basılması eylemidir (Helfer,1988: 35).

İsviçre'de de terör örgüt diğer Avrupa devletlerinde olduğu gibi zaman zaman şiddet içeren gösteriler, baskınlar vb. eylemlerde bulunmaktadırlar. Bunların dışında ise daha çok gelir elde etme, personel temini, dış kamuoyu desteği sağlamak için yabancı misyonlarla iletişime geçme gibi faaliyetler icra etmektedirler. Ayrıca örgütün Avrupa stratejisi gereği Türkiye'nin teröre karşı operasyonlarına karşı gösteriler, imza kampanyaları, yürüyüşler ve basın açıklamaları gibi faaliyetlerle Türkiye'nin ülkesinde yaşayan Kürt kökenli vatandaşlarına karşı savaştığı algısını oluşturmaya çalıştığı ve Türkiye aleyhine fikir oluşturmaya çalıştığı görülmektedir (Bayraklı, 2019:511).

PKK terör örgütü İsviçre'de siyasiler ile aktif olarak görüşmektedir. Bunun en önemli kanıtı olarak dönemin İsviçre Dışişleri Bakanı Micheline Calmy-Rey ve PKK terör örgütünün sözde üst düzey yöneticileri arasında geçen görüşmeyi

verebiliriz. Ayrıca PKK terör örgütünün İsviçre özelinde üç önemli olguyu vurguladıklarından bahsedilebilir. Bunlardan ilkinin İsviçre yönetim mekanizmasının PKK tarafından ilham kaynağı olarak görüldüğü, ikincisi İsviçre'nin Türkiye Cumhuriyeti ile PKK terör örgütü arasında arabulucu olması gerektiği düşüncesi, üçüncüsünün ise PKK terör örgütünün siyasi bir taraf olarak kabul edilmesi olduğu söylenebilir. Bu durumların İsviçre'de Temmuz 2006'da PKK/KONGRA-GEL'in sözde genel başkanı Zübeyir Aydar ile BM tarafından kabul görmüş İsviçre merkezli STK olan Cenevre Çağrısı Örgütü'nün başkanı olan Elisabeth Decrey Warner arasında "Anti Personel Mayınları Yasaklama" anlaşmasının imzalanmasıyla karşılık bulduğunu söyleyebiliriz (Bayraklı, 2019:511-527).

Son zamanlarda terör örgütü ile yakın ilişki kuran sol grupları ise; İsviçre Devrimci Yapısı (Revolutionare Aufbau Schweiz-RAS), Bern Devrimci Gençlik Gurubu (Revolutionare Jugendgruppe Bern, RJG), İsviçre Kızıl Yardım (Rote Hilfe Schweiz) olarak sayabiliriz. Ayrıca İsviçre zaman içerisinde terör örgütüne karşı daha tutarlı bir tavır takınmaya başlamış ve terör örgütüne müzahir STK'ların yardım amaçlı kampanyalar düzenlemesini yasaklamıştır (www.admin.ch/gov/de/start/dokumentation/medienmitteilungenmsgid22500.html, 2008). Bunlara rağmen PKK terör örgütünün söylemlerinden etkilenen ve onlara destek veren İsviçre parlamentosunda bulunan Sol Parti ve Yeşiller partisi milletvekilleri vardır. Bu şahıslar PKK terör örgütü problemini Türkiye'nin kendi halkına karşı yürüttüğü bir eylem ya da Kürt sorunu gibi görüp lanse etmektedirler (www.anfturkce.net, 2016).

İsviçre'de PKK terör örgütüne müzahir STK'lar buldukları alanda kendilerini haklı bir zemine oturtmak için genel olarak göç temalı ve sosyo-ekonomik meseleleri ön plana çıkaran çalışmalar içerisindedirler. Ayrıca faaliyetlerine HDP'nin Avrupa kanadı gibi şekillenen ve 2017 yılında Brüksel'de kurulan Halkların Demokratik Kongresi-İsviçre adındaki yapılanmaları ile devam etmektedirler. Bu yapılanma ile ise İsviçre'deki siyasetçiler üzerinden Türkiye üzerinde baskı kurmak ve HDP'nin yapılacak olan seçimlerde başarılı olmasını sağlamaya çalışmaktadırlar (Bayraklı, 2019:558).

Güncel olarak bakıldığında ise Sterk TV ve Artı TV PKK terör örgütünün diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi İsviçre'deki önemli yayın ve propaganda

organlarıdır. Ayrıca 2016 yılında yayına İsviçre’de başlayan Elit TV’de örgüt için oldukça önemlidir. Burada örgüt propagandası yapılmakta ayrıca örgüte müzahir olduğu bilinen bir kısım siyasetçiler tarafından bu kanalda programlar yapılmaktadır. Ayrıca PKK terör örgütünün bu ülkede medya yapılanması maksadıyla yerel yönetimden destek aldığı söylenebilir. Öyle ki Artı TV, Sterk TV, Zarok TV Bern’de yayın yapan kablolu kanal sistemine dahil edilmeye çalışılmaktadır (Bayraklı, 2019:528-529).

Bütün bu durumlardan da anlaşılacağı üzere PKK terör örgütünün İsviçre içerisinde yapılanma konusunda herhangi bir sorun yaşamadığı, kendisine yazılı ve görsel medyada yer bulduğu, bunların dışında STK’lar vasıtasıyla İsviçre’de siyasi organlar ile iletişime geçerek Türkiye Cumhuriyeti Devletini uluslararası alanda zor duruma sokmaya çalıştığı görülmektedir.

J. Norveç

Norveç PKK terör örgütü 1980’lerden itibaren önemli merkezlerden birisi olmuştur. Çünkü 1980’lerden itibaren Norveç çok fazla göç almış, ayrıca 1990’larda örgütün bazı önemli toplantılarını yapmasına izin verilmiştir. Hatta 1995 yılında Oslo’da “Kürt Konferansı” ve 1996 yılında “Sürgündeki Kürt Parlamentosu” adları altında toplantılar icra etmişlerdir (Kurum, 2017:220).

Norveç’te terör örgütünün faaliyet alanı İsveç ve Danimarka’ya göre oldukça kısıtlı bir alanda kalmıştır. Bunun temel sebebi ise bahsi geçen ülkelere yaşayan Kürt nüfusa göre Norveç’te yaşayan Kürt nüfusunun sayısının daha az olmasıdır. Ancak Norveç örgüt için önemli bir bölge olarak görülmektedir. Bunun altında yatan temel sebebin Norveç’in refah seviyesi yüksek bir ülke olması ve örgüte maddi yardım konusunda müzahir grubun iyi bir destek sağlamasının yattığından bahsedebiliriz.

Örgüt burada kendi etki alanını genişletmek ve daha organize bir yapı oluşturmak maksadıyla STK’ları aktif olarak faaliyetlerine devam ettiğiinden bahsedilebilir. Faaliyetlerine devam ederken örgütü Suriye’de IŞİD terör örgütüne karşı aktif olarak mücadele eden grup olarak lanse etmeye çalıştıkları görülmektedir (Ayar, 2019:572-575). Örgütün Norveç’teki en üst yapısı Oslo Demokratik Kürt Toplum Merkezi’dir.

Norveç'te terör örgütü yabancı destek sağlamak amacıyla siyasi partilerle aktif olarak iletişim kurmaya çalışmaktadır. Yaptıkları organizasyonlarda siyasi partilerden destek sağlamaya özen göstermişlerdir. Buna örnek olarak 2017 yılında Oslo'da düzenledikleri Nevruz kutlamalarında Norveç Kızıl Partisi Dış İlişkiler Komisyon üyesi Arnljot Ask konuşması, Türkiye'nin Suriye'de icra ettiği operasyonları protesto ederlerken Sosyalist Sol Parti'den destek açıklamaları yapılması, Norveç Sosyalist Sol Partisi basın sorumlusu olan Siri Gjortz'un da aralarında bulunduğu bir grubun Edirne cezaevinde tutuklu bulunan HDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ı ziyaret etmesi verilebilir (<https://www.evrensel.net/haber/298689/avrupali-politikacilara-demirtasla-gorusme-engeli>). Norveç'te terör örgütünün propagandalarından en çok etkilenen gruplar üniversitelerde bulunan sol görüşlü gruplar ve sol görüşlü parti gruplarıdır (Ayar, 2019:596)

Norveç Devleti televizyon yayınları kapsamında televizyon kanallarının Medietilsynet sistemine kayıtlı olmalarını yeterli görmektedir. Bunun için ayrıca yayın lisansı alınmasına gerek görmemektedir. Ayrıca yapılan yayınların denetlenmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Burada denetleme yapılmamasından dolayı herhangi bir yaptırım da söz konusu değildir. Terör örgütünün Norveç'te Sterk TV adında bir yayın kanalı mevcuttur. Bu kanalın idare ve yayın merkezi Norveç'te olup yayın içerikleri Belçika'da kurulmuş olan Sterk Production tarafından sağlanmaktadır. Bu kanal yayınlarını 2016 yılında Facebook paylaşım sitesine taşımıştır. Ayrıca Danimarka üzerinden yayın yapan Nuçe TV 2013 yılında bu ülke tarafından yasaklanmış ve yayınlarını Norveç'e taşımıştır. Adını ise MED Nuçe TV olarak değiştirmiş ve yayınlarına halen Norveç üzerinden devam etmektedir.

PKK terör örgütünün Norveç'te hem medya hem de siyasi alanda kendisine destek bulmasının altındaki en önemli hususun Norveç hükümetinin PKK terör örgütü meselesini "Azınlık Haklarının Korunması" meselesi olarak değerlendirilmesi olduğu söylenebilir. Bu bakış açısından dolayı terör örgütünün burada rahat bir şekilde yapılandığı görülmektedir. Terör örgütü burada faaliyetlerine devam ederken sol görüşlü gruplar, siyasi partiler ve insan hakları derneklerinden destek görmektedir.

K. Yunanistan

PKK terör örgütü Yunanistan ile bağlantılarına 1980'lerde başlamış, 1990'lara gelindiğinde ise ivmelenerek devam etmiştir. Bu durum Yunanistan ile Türkiye arasında gerilimlere neden olmuştur. Abdullah Öcalan'ın Yunan Büyükelçiliğinde yakalanmasından sonra itiraflarında örgüte yönelik önemli bilgiler vermiş, örgütün Avrupa ve Yunanistan'daki örgütsel yapısı ortaya koyulmuştur. Örgüt Yunanistan ile bağlantılarına 1980'lerin sonlarında başlamıştır. Hatta PKK'nın görüşmeleri haftalık olarak yayınlanan Nei Antropai (Genç İnsanlar) isimli dergide kendisine manşet olarak yerini bulmuştur. Dergide "Bir Yunan Örgütü'nün Davetlisi Olarak Kürt Ayrılıkçılar Yunanistan'da" başlığı ile yayınlanmıştır. Haber içerik olarak Yunanistan'ın bu ayrılıkçı hareketi desteklemesinin Türkiye'nin iç güvenliğini ve düzenini tehlikeye sokacağını ve bu durumun da olası bir Türk-Yunan çatışmasında Yunanistan'ın yararına olacağından bahsetmektedir (Başar, 1995:41). Bu haber Yunanistan'ın örgüte destek vermesinin temel nedeni açıkça ortaya koymaktadır.

1980'li yılların sonunda yapılan görüşmelerden sonra ise 1990'lı yılların ilk yarısında aldıkları desteklerle beraber Yunanistan'da yapılanmaya başlamışlardır. Burada kendileri için eğitim kampları, hücre evleri ve STK'lar kurmuşlardır. Özellikle 30Aralık 1998'de Yunanistan'da "Balkanlardaki PKK Temsilciliği" adında ilk defa örgütün kendi resmi adını kullanarak açtığı merkezin açılışına Yunanistan'da hükümet ve muhalefet parti temsilcilerinden oluşan birçok kişinin katılmış olması örgüte verilen desteğin açık bir örneği olmuştur. Ayrıca 90'lı yıllarda Avrupa Devletleri ve ABD başta olmak üzere bir çok ülke Yunanistan'a terör örgütüne verdiği desteği kesmesi için baskı yapmışlardır. Ancak Yunanistan desteğini kesmemiştir. Hatta bu baskıdan olan rahatsızlığını "To Vima" isimli gazetesinde Kasım 1994'te "ABD ve Avrupa Teröre Karşı Önlem Alması için Yunanistan'a Baskı Yapıyor" başlıklı yazı ile birçok siyasi aktörün ve ülkenin Yunanistan'ı PKK terör örgütüne destek vermeyi kesmesi hususunda uyardığını dile getirmiştir (Başar, 1995:20). Abdullah Öcalan'ın 1999 yılında Yunanistan Büyükelçiliğinde yakalanmasından sonra ifadelerinde Yunanistan'ın verdiği desteği açık olarak dile getirmesinden sonra yaptıkları yardımlar ve verdikleri destekler konusunda biraz da olsa geri adım atmak zorunda kalmışlardır. Ancak bu durumu ise paravan şirket ve STK'lar vasıtasıyla aşmışlardır. Örgüte eleman

temini için ise ülkelerindeki mülteciler için kurulmuş kampları örgütün kullanmasına izin vermişlerdir.

Bu kampları kullanmalarının yanında ise Yunan Devleti örgütün kendi ülkesi içerisinde faaliyetlerine devam etmesi konusunda oldukça rahat bir tutum takip etmiştir. Bunlara verilebilecek örneklerden bir tanesi de 5 Nisan 1994 yılında örgütün cephe yapılanması olan ERNK'nın bir temsilciliğinin burada açılmasıdır. Burada yapılan açılışa hem Yunan Parlamentosundan hem de PASOK Partisinden birçok milletvekili katılmıştır (Ministry of Foreign Affairs, 1999:14). Bu durumun dışında yine 1994 yılının Kasım ayında bir başka isimle yine aynı yapıya bağlı olan Kürdistan Birliği Komitesi Selanik'te Kürdistan Kültür Merkezi adıyla ise bir başka dernek faaliyetlerine başlamıştır. Kürdistan Kültür Merkezi günümüzde halen Yunanistan'daki örgütün çatı derneği olarak faaliyetlerine devam etmektedir (Papadopoulou, 2003:15).

Avrupa Birliği'nin 2001 yılında PKK terör örgütünü Türkiye'nin baskıları ile terör örgütleri listesine dahil etse de örgüt Yunanistan'da kurduğu STK'lar vasıtasıyla değişik isimler altında faaliyetlerine devam etmiştir. 1980'lerde ilk ilişkileri başladıktan sonra Kürdistan Kültür Merkezi (Navenda Çanda Kürdistan-NÇK), Kürdistan Kızılayı (Heyva Sor), Kadın ve Gençlik Meclisleri, Suriye kanadı olan PYD temsilcilikleri adları altında bir çok STK kurmuş ve buralar vasıtasıyla kendine müzahir olan elemanlara ideolojik eğitim vermeye çalışmıştır. Bunların dışında basında ERNK, Balkanlar ve Yunanistan Temsilcilikleri, Kürt Demokratik Halk Birlikleri, Selanik Kürdistan Dayanışma Komitesi gibi kuruluşlar vasıtasıyla faaliyet gösterdikleri bilgilerine yer verilmiştir (Sekmen, 2017).

Terör örgütü burada faaliyet göstermeye başladıktan sonra birçok siyasi parti ile dirsek temasında olmuştur. Özellikle 90'lardan itibaren parlamentoda kendisine bir çok destekçi bulmuştur. Bunların en başında PASOK partisi, Yeni Demokrasi Partisi, günümüzde ise SYRIZA partisi destek vermektedir. Bu partiler terör örgütünü destekleyen paravan STK'larının yaptıkları faaliyetlere katılmaları ve bu derneklerle doğrudan muhatap olmaları desteklerini alenen göstermektedirler. 12 Aralık 1995 yılında Lahey'de örgütün yöneticilerinin sözde Sürgündeki Kürdistan Parlamentosu'nu kurmak için yaptıkları toplantıya PASOK

milletvekilleri katılmıştır. Ayrıca sözde parlamentonun başkanı Temmuz 1996'da Yunanistan'ı ziyaret etmiştir (Ayar, 2019:596).

Yunanistan'ın örgüte verdiği destek sadece geçmiş zamanla kalmamış günümüzde de devam etmektedir. Bunun en basit örneğini Türkiye'nin Suriye'nin Afrin kentine yaptığı operasyonun arkasından Yunan siyasetçilerinin ve aydınlarının bir araya gelerek yayınladıkları bildiri ile hem bu terör operasyonuna karşı çıkmaları hem de PKK'yı savunmaları olarak verebiliriz (ANF Türkçe, 2018.).

Terör örgütü Yunanistan'da çıkardığı dergiler dışında zaman zaman yabancı dillerde kitapçık, broşür, kitap vs. bastırarak kendi propagandasını yapmayı hedeflemiştir. 90'lı yılların sonunda Atina'da Al Aouge, El Evch isimli dergileri arapça olarak basarak Lübnan, Suriye ve Irak'ın kuzey bölgesine göndermiştir (Yıldız, 2015:55). Ayrıca Yunanistan'da yaptıkları faaliyetlerde örgüte ait olan Foni Tou Kurdistan isimli dergiyi örgüt militanlarının esnafa ve orada yaşayan Türk vatandaşlara zorla satmaya çalıştıkları bilinmektedir. Yunanistan'da örgüte ait olan gazete, dergi, kitapçık vb. yayınları özgürce dolaştırmalarını 1990'larda görmezden gelmesi verdiği desteğin bir başka göstergesidir. Bütün bunların dışında Yunan basını zaman zaman PKK terör örgütünü yayın ve makalelerle de desteklemiştir. 15 Eylül 1998'de Mega TV adında özel bir kanal Abdullah Öcalan ile bir röportaj yapmış ve Abdullah Öcalan bu röportajda Yunanistan'ın Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile devam ettirdiği gibi Ortadoğu ülkeleriyle de ortak bir askeri doktrin uygulaması gerektiğini söylemiştir (Ministry of Foreign Affairs, 1999:14).

Terör örgütünün Yunanistan'da birçok sol görüşlü yapı ile irtibatta olmuştur. Bu yapıların en başında 17 Kasım örgütü yer almaktadır. Bu örgüt ile olan bağlantısı birçok belge ile ortaya çıkmıştır. 17 Kasım örgütü yayınladığı bir bildiride "Türk Silahlı direnişi ve Kürdistan'ın kuruluşu amacıyla Türkiye'de silahlı mücadele sürdüren Kürt çeteci örgütleri candan selamlıyoruz" ifadelerini kullanmış ve PKK terör örgütünü desteklediğini açık olarak dile getirmiştir (Başar, 1995:16). 17 Kasım dışında, Yunanistan İskenderun Kurtuluş Ordusu (EASA), Yunanistan Komünist Örgütü (KOE) ile de irtibat halindedir (Başar,1995:115).

Yakın zamanlarda bakıldığında ise birçok yayınevi, dernek ve STK'un PKK terör örgütüne destek verdiğiinden, örgütün düzenlediği faaliyet ve etkinliklerde yer aldıklarından bahsedebiliriz. Bazı örnekler verecek olursak 2013 yılında Abdullah Öcalan'a özgürlük konulu panelde Stohastis Yayınevi ve Tetradya dergisi müdürü olan Loukas Akselos moderatörlük yapmıştır. Afrin'de Türkiye'nin yaptığı terör operasyonları karşısında İokinos Derneği etkinlik düzenlemiş ve Türkiye'nin yaptığı operasyonu kınamıştır (ANF Türkçe, 2023).

Yunanistan PKK terör örgütünü 1990'lardan itibaren gerek el altından gerekse doğrudan desteklemiştir. Buna bağlı olarak ise zaman içerisinde örgüt kendisine yer edinmiş ve sol görüşlü siyasi partilerle irtibata geçmiştir. Kendisine bulunduğu destek ile beraber ise Türkiye karşıtı bir kamuoyu oluşturmaya çalışmıştır. Yunan devleti PKK terör örgütünü desteklerken Türkiye'nin güçlü bir durumda olamamasını temel amaç olarak belirlemiştir. Bu minvalde birçok siyasetçi terör örgütü ile yan yana görünmekten çekinmemiştir. Hatta 22 Aralık 1998 tarihinde Yunan Dışişleri Bakanı Lavrion kampında Abdullah Öcalan posterleri ve PKK flamaları önünde Türkiye'yi eleştiren bir konuşma yapmıştır (Byman,2007:241).

Abdullah Öcalan'ın Kenya'nın başkenti Nairobi'de Yunan Büyükelçiliğinde yakalanması ve yakalanan örgüt militanlarının itiraflarından sonra teröre destek veren ülke pozisyonuna düşmemek için bu politikasında değişikliğe gitmeye karar vermiştir. Bu durumu pekiştirmek için Dışişleri, İçişleri ve Kamu Düzeninden sorumlu olan bakanlarının istifa ettirilmesiyle PKK'ya verilen destek hususunda devletin değil kurumların başındaki kişilerin tercihi olduğu izlenimi sağlanmaya çalışılmıştır. Bu durumlarla kendilerine biraz hareket sahası sağlamaya çalışmışlardır. Bu hareketlerden sonra örgüte verilen görünür destek son bulmuş gibi görünse de örgütün STK'lar üzerinden yaptıkları faaliyetlere göz yummuşlardır. Ayrıca birçok siyasetçi açıktan terör örgütüne destek vermeye devam etmektedir. Bu durum ise Türkiye-Yunanistan ilişkileri açısından büyük bir risk oluşturmaktadır.

V.SONUÇ VE ÖNERİLER

Terör ortaya çıktığı ilk andan itibaren değişen şartlara uyum sağlamıştır. Bu uyumu sağlarken kendisine içinde buldukları zamana göre yeni alanlar ve yeni yöntemler oluşturmuşlardır. Günümüzde gelişen teknolojiye uyum sağlayan ve önemi fark eden terör örgütleri kendi imkan ve kabiliyetlerini geliştirmişlerdir. Böylelikle etki alanlarını daha da genişletmişlerdir. Genel olarak yerleşim yerlerinde ve kırsal kesimlerde faaliyet gösteren terör örgütleri faaliyet alanlarını gelişen teknolojinin sağladığı siber alana da kaydırmış ve onun sağladığı fırsatlardan azami derece faydalanmaya çalışmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 40 yılı aşkın bir süredir mücadele ettiği PKK terör örgütü de yukarıda bahsettiğimiz durumdan faydalanmaya çalışmaktadır. Kendisine fayda sağlamak adına medya ve yeni medyadan ayrıca internet sitelerinden oldukça fazla şekilde istifade etmeye çalışan örgüt kendisine maksimum faydayı sağlamaya çalışmaktadır. Türkiye'de kendisi için faaliyet gösteren unsurlara erişim engellense de yurtdışı kaynaklar üzerinden faaliyetlerine devam etmektedir. Bu ülkelerin kanunlarının sağladığı fırsatlardan yararlanarak kendilerine televizyon kanalları basın yayın organları kurmuş, orada yaşayan vatandaşların desteğini almak, yapılan uygulamaları boykot etmek, amaçlarına dikkat çekmek için yapacakları faaliyetleri organize etmek, duyurmak ve yardım toplamak için bazı dernek ve STK'lar kurmuşlar ve bu yaptıkları ile yabancı kamuoyunun dikkatine çekerek kendisine destek sağlamayı amaçlamaktadırlar.

Türkiye'nin PKK terör örgütünün bütün bu çabalarını boşa çıkarmak ve terörle mücadelede hem ülke içerisinde hem de uluslararası kamuoyunda başarılı sonuçlar alabilmek için alınabilecek bir takım önlemler aşağıda sunulmuştur.

Terörle mücadelede problem sahaları detaylı olarak ortaya konulmalı, bir terör örgütü için en değerli hususun gerçekleştirdikleri eylemlerle kamuoyunun dikkatini çekmek olduğunu unutulmamalıdır. Örgütün kamuoyunun dikkatini ve desteğini kazanmak için medyaya ihtiyacı olduğu göz önünden çıkarılmamalı,

medya ve medya unsurlarını kaybeden yapının mücadeleyi de kaybedeceği unutulmamalıdır. Bunun için ise terörle mücadele eden güvenlik güçlerinin tutarlı, kararlı ve kapsayıcı bir medya stratejisine sahip olması gerektiği, bunu yaparken ise yapılan operasyonlarla ilgili görsellerin paylaşılmaması, örgüte ait kamp vb. yerlerin görüntüleri medya organlarına verilmemesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Teröre verilen desteğin tam olarak tespit edilerek desteğin kesilmesi kapsamında; terör örgütünün kullandığı yayın ağları tespit edilerek öncelikli olarak devlet tarafından internet erişiminin engellenerek önlemlerin alınmasının sağlanması, müteakip aşamada ise hizmet sağlayıcının olduğu ülkelerle görüşülerek yapılacak girişimlerle hizmet sağlayıcısından hizmet alamaması sağlanabileceği, Örgüte ait olan internet siteleri ve medya hesaplarının takip edilerek kapatılmasını sağlamak için girişimlerde bulunularak örgütün eleman temininin önüne geçileceği ve böylelikle orta vadede örgütün eleman temininde sıkıntıya düşüp çözülmeye başlayacağı değerlendirilmektedir.

İnternet ve yeni medya mecralarının çok geniş ve kontrolü çok zor bir alan olması sebebiyle buraya müdahale şansı oldukça güçtür. Bu bağlamda Türkiye’de uygulanan kanunlar nezdinde değişikliğe gidilerek terör unsurlarını teşvik eden her faaliyetin suç olarak kabul edilmesi ve erişiminin engellenmesinin yolunun açılmasının gerekli olduğu kıymetlendirilmektedir.

İnternet siteleri ve yeni medya bileşenleri üzerinden terör propagandasını sonlandırmak maksadıyla yeni bir takip sistemi geliştirilerek devletlerin isteklerinin bu mecraların sahipleri tarafından yerine getirilebileceği düşünülmektedir.

Terör sorunun sadece devletin bir problemi olmadığı aynı zamanda toplumun da bir sorunu olduğu unutulmamalıdır. Bu kapsamda toplumun terör konusunda bilinçlendirilmesinin ve PKK terör örgütünün ülke nezdinde her yönüyle detaylı olarak analiz edilerek iyi tanınmasının sağlanması maksadıyla güvenlik güçleri tarafından medya unsurlarının detaylı olarak örgüt hakkında bilgilendirilerek terör konusunda temel kavramlara ve sürece hakim olmaları sağlanmalı, böylelikle halkın daha doğru bilgilendirilmesiyle örgüte katılımı azaltacağı düşünülmektedir.

Terörle mücadele hususunda alınan hukuki önlemlerin tam olarak anlaşılmadığı ve etkili olarak kullanılmadığı, iç hukuk nezdinde etkin olarak kullanılmadığı görülmektedir. Kanunları uygularken terör suçundan dolayı terör örgütü mensubunun yeterince ceza almadığı ve durumdan bölge halkının zarar gördüğü, verilecek olan cezaların güncellenerek hukukun ve kanunların teröre karşı en önemli ve etkili silah olarak kullanılmasının halkın vicdanında rahatlamaya neden olacağı kıymetlendirilmektedir.

Terörün sadece maruz kalan ülkelerin problemi olmadığı bütün dünya ülkelerinin problemi olduğu uluslararası alanlarda dile getirilmeli ve ortak bir tanımlama yapılmasının sağlanmasının terörle mücadele hususunda devletlerin elini güçlendireceği, bunun yanında PKK terör örgütünün şehirlerde yaptığı bombalama eylemlerinden sadece Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşlarının değil, batılı ülke vatandaşı olan turistlerin de etkilendiği ortaya konularak terör örgütüne yönelik olarak uluslararası alanda zemin hazırlayarak diğer ülkelerin terör örgütüne verdikleri desteği kesmeleri için kamuoyu oluşturulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

PKK terör örgütünün 2007 yılında isim değişikliğine giderek yeni bir yapılanma içerisine girdiği ve bu yapılanma ile Türkiye, İran, Irak ve Suriye’de önce otonom bölgeler kurup daha sonra bu bölgelerin hepsini birleştirerek bağımsız bir Kürt devleti kurma amacı olduğu taraf olunan bütün topluluklarda detaylı olarak anlatılarak yabancı ülkeler tarafından verilen desteğin kesilmesinin gerekli olduğu, Örgütün Avrupa ülkelerinde kurduğu medya ve STK (vakıf, dernek, yayın evi vs.)’lar adı altında faaliyet gösteren unsurlarının kapatılması için bu kuruluşların örgüt ile olan bağları açık olarak ortaya konularak örgütün bu ülkelere sağladığı desteğin kesilmesi için gerekli girişimlerin yapılmasının yarar sağlayacağı ve

ve bunlara ilave olarak terör örgütünün yaptığı eylemlerden dolayı kamuoyu desteği sağlamak maksadıyla uluslararası alanda yapılacak olan temaslarda devlet yetkililerinin yanında akademik olarak konuda uzmanlaşmış akademisyenlerinde yer almasının başarıyı arttıracacağı, ayrıca yabancı ülkelere yaşayan konuda uzman Türk akademisyenlerin de buldukları ülkelere yer alan Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ile ortak olarak bildiriler hazırlayarak orada yaşayan halkı bilgilendirmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Terörle mücadelede örgütün yaptığı eylemin sonucunun örgütün dilediği yerlere gelmemesi için toplumun, hatasız, net, süratli ve en doğru zamanda bilgilendirilmesinin gerekliliği ortadadır. Terör örgütünün kendisine ait siteler ve medya hesapları üzerinden bilgi paylaşımı, para aktarımı, eleman temini, propaganda, kara para aklama vb. faaliyetlerini yürüttüğü bilinmektedir. Sahip olduğu bu vasıtalarla etnik kimliğe vurgu yapmakta ve Kürt kökenli vatandaşların sempatisini kazanmaya çalıştığı bilinmektedir. Ayrıca terör örgütüne yönelik olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin yaptığı operasyonların görüntülerini paylaşarak Türkiye'yi sözde işgalci olarak göstermeye çalışmaktadır. Bu tarz yalan haberler ile kendisini haklı pozisyona geçirmeye çalıştığı bilinmektedir. Bütün bu yapılanlara karşılık olarak verilen terör haberlerinin ve bu konuda yapılan açıklamaların stratejik iletişim filtresinden geçirilerek zamanında, doğru ve net bir şekilde yetkili makam/kişilerce verilmesinin halk üzerinde olumlu etki yapacağı değerlendirilmektedir.

VI. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- AKKURT, M. (2010). **PKK Terör Örgütünün Gençlik Yapılanması**. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.
- ALKAN, N. (2013). **Gençlik ve Radikalizm: Terör Örgütlerinde Kimlik İnşa Süreçleri**. İstanbul: Karakutu Yayınları.
- ALPTEKİN, H. (2020). **Etnik Terörle Mücadele Stratejileri IRA, ETA, Tamil Kaplanları ve PKK**. Ankara: SETA Yayınları.
- AYHAN, A. (2007). **Propaganda Nedir?** İstanbul: Literatürk Yayınları.
- ARI, T. (2010). **Uluslararası İlişkiler Teorileri**. Bursa: MKM Yayıncılık
- BAŞAR, C. (1995). **Terör Dosyası ve Yunanistan II**. Ankara: Uluslararası İlişkiler Ajansı (INAF).
- BAŞBUĞ, İ. (2014). **Terör Örgütlerinin Sonu**. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- BAYRAKLI, E., YALÇIN, H. B., & YEŞİLTAŞ, M. (2019). **Avrupa'da PKK Yapılanması**. İstanbul: SETA Yayınları.
- BEREN, F. (2013). **Demokratikleşen Güvenlik Terörle Mücadelede Değerlerin Korunması**. Ankara: Karınca Yayınları.
- BOZDEMİR, M. (1981). **Terör mü Terörizm mi**. Ankara: BSM Basın Yayın Yüksekokulu.
- BRODY, F. (1999). **The Digital Dialectic**. M. Press, & P. LUNENFELD (Dü.). içinde
- BYMAN, D. (2007). **Deadly Connection: States That Sponsor Terrorism**. Cambridge University Press.
- Kenker Korhan DEMİR, E. A. (2017). **Etnik Ayrılıkçı Terörizm PIRA, ETA, PKK**. Ankara: Nobel Kİtap.

- ÇİTLİOĞLU, E. (2008). **Gri Tehdit Terörizm**. Ankara: Destek Yayınları.
- ÇORA, A. (2008). **Uluslararası Terörizm ve Faileri**. İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları.
- DEMİR, C. K. (2019, Ekim). **Terörizm ve Terörizmle Mücadele**. 26.
- DEMİR, S. T. (2018). **PKK'nın İletişim Stratejisi**. Ankara: SETA.
- DEMİREL, E. (2005). **Geçmişten Günümüze PKK ve Ayaklanmalar**. İstanbul : IQ Kültür Sanat Yayıncılık .
- FLEW, T. (2008). **New Media**. ABD: Oxford University Press.
- GÜL, T. (2012). **Terör & Terörizm**. İstanbul: Ark Kitap.
- Helfer, H. U. (1988). **PKK Arbeiterpartei Kurdistans**. Presdok, Zürich.
- JAMİE BARTLET, L. R. (2015). **The State Of The Art 2015 A Literature Rewiev Of Social Media Intelligence Capabilities For Counter Terrorism**. London : Demos.
- KAYA, İ. (2005). **Terörle Mücadele ve Uluslararası Hukuk**. Ankara: USAK.
- KURUBAŞ, E. (2004). **Kürt Sorununun Uluslararası Boyutu ve Türkiye**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KURUM, M. (2017). **Terörist Devletlerin Güvenli Ortamları ve PKK**. Ankara: Nobel Yayınları.
- MANOVICH, L. (2001). **The Language of New Media**. London: MIT Press.
- MACHIAVELLI, N. (1993). **The Prince**. Wordsworth Editions.
- MORGENTHAU, H. (1970). **Uluslararası Politika Güç ve Barış Mücadelesi**. Türk Siyasi İlimler Derneği
- LISTER, M. J. D. (2008). **New Media a Critical Introduction**. ABD: Routledge.
- MARTİN, G. (2017). **Terörizm Kavramlar ve Kuramlar**. (B. M. İhsan ÇAPÇIOĞLU, Çev.) Ankara: Adres Yayınları.
- ÖZCAN, N. A. (1999). **PKK Kürdistan İşçi Partisi,ideolojisi ve Yöntemi**. Ankara: Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınevi.

- ÖZDAĞ, Ü. (2014). **Algı Yönetimi Propaganda, Psikolojik Savaş, Örtülü Operasyon ve Enformasyon Savaşı**. Ankara: Kripto Yayınları.
- McINTOSH, S. J. P. (2018). **Converging Media**. ABD: Oxford Press.
- SUISTOLA, J., & VOLKAN, V. (2018). **Tarihi ve Psikolojik Boyutlarıyla Uluslararası Terörizm**. Ankara: Pusula Yayınevi.
- ŞİMŞEK, H. (2014). **Türkiye'den Avusturya'ya Göçün 50 Yılı**. İstanbul: Belge Yayınları.
- TAŞKIN, H. (2020). **Terör ve Algı Yönetimi**. İzmir: Yayın B Basın yayın Dağıtım.
- TEMİZÖZ, C. (2012). **Kuruluşu, İnfazları, katliamlarıyla Siyasallaşan PKK Terör Örgütü**. İstanbul: Togan yayınevi
- WALTZ, K. N. (1979). **Theory of International Politics**. New York: McGraw-Hill
- WEIMANN, G. (2014). **New Terrorism and New Media**. Washington DC: Commons Lab of the Woodrow Wilson International Center for Scholars.
- WIEVIORKA, M. (1993). **The Making Of Terrorism**. University of Chicago Press.
- WILKINSON, P. (1977). **Terrorism and the Liberal State**. Londra: Macmillan Press.

MAKALELER

- ADIGÜZEL, O. H. (2019). Kuzey Ormanları Savunması Örneği, Yeni Toplumsal Hareketlerde Yeni Medya Etkisi. **Gümüşhane Üniversitesi İletişim Dergisi**(7), s. 1655-1674.
- ALGÜL, F. (2014). Yeni Toplumsal Hareketler ve Sosyal Medya: Kuzey Ormanları Savunması Hareketine Yönelik Bir Olay İncelemesi. **Marmara İletişim Dergisi**(22), s. 139-152.
- ALTINDAĞ, N. (2020, Şubat 2). Türkiye'nin PKK Bölücü Terör Örgütü İle Mücadelesine Dair Bir Analiz. **Anadolu Strateji Dergisi**, s. 33-47.

- ATABEK, N. (2003). Propaganda ve Toplumsal Kontrol. **Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi**, 2(4), s. 4-12.
- AYAR, M. İ. (2019). Norveç. H. B. Enes BAYRAKLI içinde, Avrupa'da PKK Yapılanması (s. 571-606). İstanbul: **SETA Yayınları**.
- BAHAR, A. (2018, Temmuz). Bilişim Suçları, İletişim ve Sosyal Medya. **İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi**, 10(3), s. 1-36.
- BAYRAKLI, E. (2019). İsviçre. E. BAYRAKLI, H. B. YALÇIN, & M. YEŞİLTAŞ içinde, Avrupa'da PKK Yapılanması (s. 511-567). İstanbul : **SETA Yayınları**.
- BELL, P., & DEAN, G. (2012). The Dark Side of Social Media. **Pakistan Journal Criminology**, s. 1-24.
- DAĞDELEN, M. D. (2019). Danimarka. H. B. Enes BAYRAKLI içinde, Avrupada PKK Yapılanması (s. 245-305). İstanbul: **SETA Yayınları**.
- DEVİRAN, Y. (2015, Eylül). Medya ve Terör Sorunsalı. **Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi**, 3(2), s. 84-95.
- DOLGUN, U. (tarih yok). KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI VE YENİ MEDYA. M. Ç. Ali ARSLAN (Dü.) içinde, Sosyoloji: Günlük Yaşamı Anlamak (s. 345-369). **Paradigma Akademi**.
- DÜZ, S. (2019). Hollanda. H. B. Enes BAYRAKLI içinde, Avrupa'da PKK Yapılanması (s. 385-425). İstanbul: **SETA YAYINLARI**.
- ELİAÇIK, Z. (2019). Avusturya. E. BAYRAKLI , H. B. YALÇIN, & M. YEŞİLTAŞ içinde, Avrupada PKK Yapılanması (s. 129-181). İstanbul: **SETA Yayıncılık**.
- Engin ERYILMAZ, U. K. (2016). PKK Terör Örgütü ve Türkiye-Suriye İlişkilerine Etkileri (1991-2003). **Belgi Dergisi**(11), s. 11-47.
- GÖZLEK, O. (2020). Medya Terör Etkileşimi Sosyal Medyada Terör Propagandası. **ISOPHOS**(4), s. 41-59.
- GRAY, D. (2009). The Importance of the Internet to the Post Modern Terrorist and It's Role as a Form of Safe Heaven. *European Journal of Scientific Research*, 3(25).

- GÜLBAHAR, Y., KALELİOĞLU, F., & MADRAN, O. (2010). Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı. XV.Türkiye'de İnternet Konferansı, (s. 1-6). İstanbul.
- HABERMAS, J. (2004). Kamusal Alan. M. ÖZBEK içinde, Kamusal Alan İçinde (s. 95-102). İstanbul: **Hil Yayınları**.
- HOSSAIN, M. S. (2015). Social Media And Terrorism. **South Asian Survey**, 22(2), s. 136-155.
- KARTAL, A. B. (2018). Uluslararası Terörizmin Değişen Yapısı ve Terör Örgütlerinin Sosyal Medyayı Kullanması: Suriye’de DAESH ve YPG Örneği. **Güvenlik Stratejileri Dergisi**, 14(27), 39-77.
- KAYA, S. (2005). INTERPOL, EUROPOL ve Uluslararası Terörizm. **Güvenlik Stratejileri Dergisi**, s. 31-51.
- KAYA, S. (2005). İnterpol, Europol ve Uluslararası Terörizm. **Güvenlik Stratejileri Dergisi**, 1(2), s. 31-51.
- KESKİN, K. (2019). Almanya. E. BAYRAKLI, H. B. YALÇIN, & M. YEŞİLTAAŞ içinde, Avrupa'da PKK Yapılanması (s. 39-125). İstanbul: **SETA Yayınları**.
- KHUSRAV GAIBULLOEV, T. S. (2011). Domestic Versus Transnational Terrorism; Data, Decomposition and Dynamics. **Journal of Peace Research**, 3(48), s. 319-337.
- KORKMAZ, İ. (2013). Facebook ve Mahremiyet: Görmek ve Gözetle(n)mek. **Yalova Sosyal Bilimler Dergisi**, 3(5), s. 107-122.
- KÖSE, T. (2017). Çözüm Sürecinin Yükselişi ve Düşüşü. **Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi**, 1(4), s. 13-40.
- Marjolein COMPHUIJSE, E. V. (2012). Terrorism and Mass Media: A Symbiotic Relationship. **Social Cosmos**, s. 14-24.
- ÖZKOYUNCU, F. (2018). Sosyal Medya Halkla İlişkiler ve Tanıtım. **İstanbul: İstanbul Üniversitesi**.
- RAPOPORT, C. (2004). The Four Waves of Modern Terrorism. J. M. Audrey Kurth, & J. M. Audrey Kurth (Dü.) içinde, **Attacking Terrorism:**

Elements of a Grand Strategy (s. 46-73). Washington: **Georgetown University Press**.

SARAÇLI, M. (2007). Uluslararası Hukukta Terörizm. **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, XI(1-2), s. 1049-1078.

TAŞDEMİR, E. (2017). Sosyal Medya’da Terör Propagandası: Deaş Örneği. **Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi**, s. 728-731.

SANCAK, K. (2019, Ocak). Uluslararası Terörle Mücadelede Yumuşak Güç ve Kamu Diplomasisi Bağlamında Medyanın Önemi. **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 33(1), s. 359-371.

TETİK, Ü. (2019). Belçika. E. BAYRAKLI, H. B. YALÇIN, & M. YEŞİLTAŞ içinde, Avrupa’da PKK Yapılanması (s. 185-241). İstanbul: **SETA Yayınları**.

TETİK, Ü., & DÜZ, S. (2019). Fransa. E. BAYRAKLI , H. B. YALÇIN, M. YEŞİLTAŞ, & M. YEŞİLTAŞ (Dü.) içinde, Avrupada PKK Yapılanması (s. 310-353). Ankara: **SETA**.

WEIMANN, G. (2004). How to Modern Terrorism Uses the Internet. **United States Institute of Peace Press**, s. 2-10.

WU, P. (2015). Impossible To Regulate: Social Media, Terrorism And Role For The UN. **Chicago Journal Of International Law**, 16(1), s. 281-311.

YALÇINER, S. (2006). Soğuk Savaş Sonrası Uluslararası Terörizmin Dönüşümü ve Terörizmle Mücadele. **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**(4), s. 99-119.

YASEMİN GÜLBAHAR, F. K.. Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı. XV. Türkiye’de internet konferansı, (s. 2016). İstanbul. <http://www.inet-tr.org.tr> adresinden alındı

YALÇIN, H. B. (2019). İngiltere. H. B. Enes BAYRAKLI içinde, Avrupa’da PKK Yapılanması (s. 429-477). İstanbul: **SETA Yayınları**.

- YEŞİLTAŞ, M. (2019). İsveç. H. B. Enes BAYRAKLI içinde, Avrupa'da PKK Yapılanması (s. 480-507). İstanbul: **SETA Yayınları**.
- YILDIZ, M. (2022, Eylül 19). PKK'nın Avrupa Yapılanması ve Avrupadaki Kürt Diasporası. Aralık 22, 2022 **İnsamer**:
- YILDIZ, V. (2011). Uluslararası Boyutlarıyla Terörizm ve Uluslararası Ceza Mahkemesi. **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, 1(7), s. 147-182.
- YILMAZ, S. (2010 (Güz)). Bölücü Terör ile Mücadelede Geline Aşama. **Beykent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Dergisi**, 3(2), s. 55-80.
- YILMAZ, S. (2012). PKK Terör Örgütü ve KCK'da Son Durum. **TURAN-SAM**, 4(15), s. 6-1

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- Bakanlığı, İ. F. (2008, Kasım 05). Aktivitaten der PKK in der Schweiz-Bundesrat beschliesst Massnahmen. Ocak 23, 2023 tarihinde Federal Adalet ve Polis
Bakanlığı:<https://www.admin.ch/gov/de/start/dokumentation/medienmitteilungen.msg-id-22500.html> adresinden alındı
- CAŞIN, M. H. (2015, Eylül 17). TRT Haber. 01 31, 2023 tarihinde
<https://www.trthaber.com/haber/turkiye/pkk-bukalemun-taktigi-uyguluyor-204167.html> adresinden alındı
- DIGITAL 2022: ANOTHER YEAR OF BUMPER GROWTH. (2022). Aralık 12, 2022 tarihinde We Are Social UK: <https://wearesocial.com/us/> adresinden alındı
- GÖKÇİN, M. (2003). Dünyayı Kana Bulayanlar; Terör Masumu Vuruyor. Ortadoğu.
- Harun SEKMEN, Y. (2017, Haziran 6). Gazete. İşte Batı'daki 'PKK' yuvaları. Yeni Akit. 01 22, 2023 tarihinde
<https://www.yeniakit.com.tr/haber/iste-batidaki-pkk-yuvalari-341888.html> adresinden alındı

Posta Gazetesi. (2018, Nisan 25). Aralık 21, 2022 tarihinde www.posta.com.tr/haber/pkk-meşruiyet-kazanma-peşinde adresinden alındı

Telgraf Gazetesi. <https://www.telgraf.co.uk/category/turkiye> (Erişim Tarihi: 23 Ocak 2023)

İsviçre’de Binlerin Özgürlük Newroz’u: Biz Kazanacağız. ANF Türkçe: www.anfturkce.net, (Erişim Tarihi: 23 Aralık 2022)

Yunanlı Siyasetçi ve Aydınlarından, Efrin’e Destek Çağrısı. ANF Türkçe. www.anfturkce.net (Erişim Tarihi: 29 Aralık 2022)

Avrupa'da Öcalan'a Özgürlük Uluslararası Kampanya Başlatıldı. <https://anfturkce.com/kadin/guney-afrika-da-> (Erişim Tarihi: 01 Ocak 2023)

Oda TV, Almanya'da PKK'ya Gösteri Yasağı. <https://www.odatv4.com/guncel/almanyada-pkkya-gosteri-yasagi-15021845-133206> (Erişim Tarihi: 30 Aralık 2022)

PKK'nın Avrupa Yapılanması ve Avrupadaki Kürt Diasporası https://www.insamer.com/tr/uploads/pdf/pkknin-avrupa-yapilanmasi-ve-avrupadaki-kurt-diasporasi_1.pdf (Erişim Tarihi: 30 Aralık 2022)

Aralık 13, 2022 tarihinde www.sozluk.gov.tr adresinden alındı

TEZLER

AYDIN, S. (2015). Terör Örgütlerinin İnternet Ortamında Yaptığı Çalışmalarda Taban Oluşturma ve Eleman Kazanma Faalliyetleri (PKK Örneği). (Yükseklisans Tezi). Ankara: Kara Harp okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Bilimleri Ana Bilim Dalı.

SARIDİKEN, B, (2019), DEAŞ (İŞİD) Örneği İle Medya ve Terör İlişkisi. (Yükseklisans Tezi). İstanbul.

HANCILAR, Ö. (2011). PKK Terorizmi ve Türkiye'nin Uluslararası Hukuk Açısından Kuvvet Kullanma Hakkı. Doktora Tezi. Ankara: Ankara

Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku (Uluslararası Kamu Hukuku) Anabilim Dalı.

IŞIK, M. (2009). Terör Örgütlerinin Bir Propaganda Aracı Olarak İnterneti Kullanması: Örnek Olay PKK Terör Örgütü. Yüksek lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

MAYR, H. (2011). Der Einfluss des Residenzstaats auf transnationale politische Aktivitäten von ImmigrantInnen am Beispiel kurdischer politischer Vereine in Wien. Tez. Viyana: Viyana Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi.

SARIDİKEN, B. (2019, Ağustos). DEAŞ (İŞİD) ÖRNEĞİ İLE MEDYA VE TERÖR İLİŞKİSİ. Yüksek lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TAŞDEMİR, F. (2007). Uluslararası Terörizme Karşı Devletlerin Kuvvete Başvurma Yetkisi. Doktora Tezi.

TELCİ, H. (2018, Haziran). Terör Örgütlerinin Algı Yönetimi, Faaliyetleri, PKK Örneği. Yüksek lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü güvenlik Stratejileri ve Yönetim Anabilim Dalı.

TOPAL, A. H. (2004). Uluslararası Hukukta Uluslararası Terörizm ve Devlet Destekli Terörizme Karşı Kuvvet Kullanma. Doktora Tezi.

TELCİ, H. (2018, Haziran). Terör Örgütlerinin Algı Yönetimi, Faaliyetleri, PKK Örneği. Yüksek lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü güvenlik Stratejileri ve Yönetim Anabilim Dalı.

TOPAL, A. H. (2004). Uluslararası Hukukta Uluslararası Terörizm ve Devlet Destekli Terörizme Karşı Kuvvet Kullanma. Doktora Tezi.

TÖRELİ, T. (2003). PKK TERÖR ÖRGÜTÜ (Tarihsel ve Siyasal Gelişim Süreci Bakımından İncelenmesi)1978-1998. Doktora Tezi.

YILDIZ, U. (2015). Yüksek lisans Tezi. Combatting Commercial Terrorists: the PKK Case. Naval Postgraduate School.

DİĞER KAYNAKLAR

Affairs, M. o. (1999). Greece and PKK Terrorism. Ankara: Ministry of Foreign Affairs.

BERICHT DES RECHNUNGSHOFES. (1984). 12 11, 2022 tarihinde Avusturya Meclis Zabıtları.

CIA. (1986). The Kurdish Workers' Party: Changing Course?, Terrorism Review. ABD: Directorate of Intelligence. Service, H. G. (2008). Annual Report. General Intelligence and Security Service .

TBMM. (2002, 1). Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul Tutanağı,21.Dönem, 4.Yasama Yılı, 46. Birleşim. Arşiv Belgesi. Ankara: TBMM.

PAPADOPOULOU, A. (2003). Asylum, Transit Migration and the Politics of Reception: the Case of Kurds in Greece.

Sosyal Medya Ve Kitle Hareketleri İlişkisi: Sosyal Medyada Kitle Hareketlerine Yönelik İçerik Analizi. (2017).

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad : Kemal YÜKSEL

Öğrenim Durumu

Lisans: : Kara Harp Okulu Sistem Mühendisliği 2004-2008

Lise: : Kuleli Askeri Lisesi 2000-2004

Mesleki Deneyim

2008 yılından itibaren Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir çok birliğinde Subay olarak görev yaptım. Halen de **Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde görevime devam etmekteyim.**

